

മാസിക സുന്നത്ത്

2026 മാർച്ച്, 1447 റമളാൻ - ശവ്വാൽ
പുസ്തകം 49 / ലക്കം 1, വില 18 രൂപ

Samastha Kerala
Sunni Jam-iyathul Mu-allimeen
Samastha Islamic Centre,
P.O Erannahipalam, Calicut-6

Ph: 0495 277 2846

sunnethmonthly@gmail.com
Sunnethcirculation@gmail.com

മുഖക്കുറി

മദ്റസകൾ തുറക്കുന്നു; മതപഠനത്തിൽ ശ്രദ്ധ വേണം

പരീക്ഷക്കാലമാണിപ്പോൾ, പരീക്ഷയെ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ നേരിടാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലാണ് വിദ്യാർത്ഥികൾ. പരീക്ഷക്കാലം കഴിയുന്നതോടെ വേനലവധിയായി. കേവലം ആസ്വാദനങ്ങളിൽ മാത്രമായി അവധിക്കാല നേരങ്ങൾ പാഴാക്കരുത്; ഫലപ്രദമായി വേണം വിനിയോഗിക്കാൻ.

റമളാൻ കഴിഞ്ഞ് മദ്റസകൾ തുറക്കുന്ന സമയം കൂടിയാണ്. ധാർമികബോധത്തിന്റെ പർണശാലകളാണ് മദ്റസകൾ. വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് വലിയ പുരോഗതികൾ കൈവരിക്കുന്ന കാലത്ത് മതപഠനത്തിന് പ്രസക്തി ഏറെയാണ്. വിദ്യാഭ്യാസനവനായ വ്യക്തികൾക്കിടയിൽ കുറുകൃത്യങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുന്നത് നിസ്സാരമായി കാണരുത്. സമൂഹത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും വൈജ്ഞാനികവുമായ വികസനങ്ങൾക്ക് ചാലകശക്തികളായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ട വിദ്യാഭ്യാസനവനരായ തലമുറ ലഹരി, അവിശുദ്ധ ലൈംഗികത തുടങ്ങിയ അനാശാസ്യ പ്രവണതകളുടെ റാക്കറ്റുകളായി മാറുന്നു.

മൂല്യബോധമുള്ള തലമുറയെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ മതവിജ്ഞാനം വഹിക്കുന്ന പങ്ക് നിസ്തുലമാണ്. മക്കൾക്ക് പ്രാഥമിക മതപാഠങ്ങൾ പകർന്നു നൽകാനും ഇരുലോകത്തും ഉപകരിക്കുന്ന സമ്പാദ്യമാക്കി മാറ്റാനും രക്ഷിതാക്കൾ ജാഗ്രത പാലിക്കണം. അവധിക്കാലത്ത് മദ്റസപഠനത്തിന് കൂടുതൽ പ്രാമുഖ്യം നൽകാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം.

കുട്ടികളുടെ മദ്റസയിലെ പഠനനിലവാരം കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധിക്കുകയും പഠിച്ചത് ജീവിതനിഷ്ഠകളിൽ പ്രായോഗ്യവൽകരിക്കാൻ പ്രോത്സാഹനം നൽകുകയും വേണം. വുളുഅ്, തയമ്മും, നിസ്കാരം തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന കർമ്മങ്ങളിൽ കുട്ടികൾക്ക് പ്രായോഗിക പരിശീലനം നൽകാൻ അവധിക്കാലം വിനിയോഗിക്കാം.

എഡിറ്റർ

Managing Editor

Sayyid Ali Bafaqy Thangal

Chief Editor

V.P.M Villyapalli
9446 731 889, 0496 253 4373

Executive Editor

Shafeeq Bukhari Kanthapuram
cp222306@gmail.com

General Manager

Sulaiman Saqafi Kunhukulam

Editor

Muhammed Parannur

Sub Editor

E.M Sufyan Bukhari

Circulation Manager

Shareef saqafi Edayur

Design & Layout

Anvar Sadique Bukhari

വലിയ സന്തോഷത്തിന്റെ ചെറിയ പെരുന്നാൾ

○ സൈനുദ്ദീൻ ഇർഫാനി

പെരുന്നാൾ ആത്മീയതയുടെ ആഘോഷമാണ്. റമളാനിൽ നേടിയെടുത്ത ഹൃദയവിശുദ്ധി കൈവിടാതെ വേണം ഈദാഘോഷം. ആസ്വാദനത്തിന്റെയും ആനന്ദത്തിന്റെയും പ്രകടനങ്ങളിൽ ആദാബുകൾ മറന്നുപോകരുത്.

06

നനഞ്ഞുകുതിർന്ന പെരുന്നാൾ

○ സൈറ അലി അരീക്കോട്

കാലമെത്ര കഴിഞ്ഞാലും പെരുന്നാളോർമ്മകൾ മനസ്സിൽനിന്ന് മാഞ്ഞുപോകില്ല. തക്ബീർധ്വനികൾ മുഴങ്ങുന്ന, അത്തറിന്റെ സുഗന്ധം പരക്കുന്ന, സ്നേഹത്തിന്റെ മധുരം കിനിയുന്ന പെരുന്നാൾദിനത്തിന്റെ സന്തോഷസ്മൃതികൾ.

10

ഫലപ്രദമാക്കാം അവധിക്കാലം

○ അനസ് ബുഖാരി

അനാവശ്യമായ ഉല്ലാസങ്ങളിലും ആസ്വാദനങ്ങളിലും അവധിക്കാലം ചെലവഴിച്ചു തീർക്കരുത്. ഭാഷാപഠനത്തിനും സർഗശേഷികൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനും മതപഠനത്തിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാനുമെല്ലാം അവധിക്കാലം വിനിയോഗിക്കാം.

13

16

അവസാനപത്തിലെ ആരാധനകൾ

സിയ്യാദ് സഖാഫി പഠന്നൂർ

നോമ്പും ആരോഗ്യവും

അബ്ദുല്ല ചെമ്പ്ര

21

29

യാചിക്കാൻ മടിക്കുന്ന സുമികൾ

അലി സഖാഫി പുൽപ്പുറ

15 ഫ്രീഡ്ജിൽ ഭക്ഷണം സൂക്ഷിക്കുമ്പോൾ

രൈഹാൻ

33 സ്ക്രീൻകാലത്തെ കുടുംബ ബന്ധങ്ങൾ

ജാശിർ കുനളം

39 പ്രതിക്ഷകളോടെ കൈകളുയർത്താം

ഖലീലുറഹ്മാൻ അദനി

43 ഒരു സത്യാന്വേഷിയുടെ തീർത്ഥയാത്ര

ബശീർ സഖാഫി വാണിയമ്പലം

- 05 തസ്കിയ
- 27 ശാഫിയ ഫിഖ്ദ്
- 47 വാർത്തകൾ

- ചരിത്രാവ്യായിക 24
- നോവൽ 36
- ഹനഫി ഫിഖ്ദ് 41

സഫലമോ ഈ റമളാൻ?

തിരുനമ്പി(സ)
 പറഞ്ഞു: 'ഇതാ നിങ്ങളുടെ ഈ മാസം നിങ്ങൾക്ക് തണൽ വിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ മാസത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു മാസവും മുസ്ലിംസ്ക്ക് കഴിഞ്ഞുപോകുന്നില്ല. ഇതിനെക്കാൾ ഉപദ്രവകരമായ മറ്റൊരു മാസം മൂനാഫിഖുകൾക്കും വന്നുചേരുന്നില്ല. അറിയുക: ഈ മാസത്തിന്റെ പ്രതിഫലവും അനുഗ്രഹവും അത് വന്നെത്തുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അല്ലാഹു രേഖപ്പെടുത്തിവെക്കുന്നുണ്ട്. അപ്രകാരം തന്നെ, അതിന്റെ പാപവും ദൗർഭാഗ്യവും അത് വന്നെത്തുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. നിശ്ചയം, വിശ്വാസികൾക്ക് ഈ മാസം അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കാനുള്ള ശക്തി സംഭരണകാലമാണ്. കപടന്മാർക്കാവട്ടെ, വിശ്വാസികളുടെ ന്യൂനതകളും അബദ്ധങ്ങളും തേടി നടക്കാനുള്ള കാലവും. ആ നിലയിൽ വിശ്വാസികൾക്ക് ഈ മാസം സമ്പാദ്യവും അനുഗ്രഹവുമായിത്തീരുന്നു. ദുർവൃത്തർക്ക് ശിക്ഷയും ശാപവുമായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു.' (അഹ്മദ്, ബൈഹഖി)

റമളാനിൽ എത്തിച്ചേരാനും അതിൽ പുണ്യങ്ങൾ വാരിക്കൂട്ടാനുള്ള തൗഫീഖിനും ഇരുന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നല്ലോ ഈ മാസം

ആഗതമാകുന്നതുവരെ നമ്മൾ. ഇപ്പോഴിതാ, നമുക്ക് ആ സൗഭാഗ്യം കൈവന്നിരിക്കുന്നു! ഒരു ആത്മപരിശോധന നടത്തി നോക്കൂ, ഈ സുവർണ്ണാവസരം നാം വേണ്ടവിധം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടോ? ദിവസങ്ങളുടനീളം എണ്ണിയെണ്ണി കടന്നുപോകുന്നു. കണക്കു പുസ്തകത്തിൽ പുണ്യങ്ങളുടെ ഗ്രാഹ് ഉയരുന്നുണ്ടോ? റമളാനിന്റെ തണലിൽ നാം സുകൃതങ്ങൾ യഥാവിധി നിറവേറ്റുന്നുണ്ടോ? എത്രയെത്ര വിലപ്പെട്ട സമയങ്ങളാണ് വെറുതെ കടന്നുപോകുന്നതെന്ന് ആലോചിക്കുന്നുണ്ടോ? ഈ മാസം നാം പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ ഓർക്കുക; അത് അടുത്ത ഒരു വർഷത്തേക്കുള്ള സുരക്ഷിതകവചമാണ്. തിരുനമ്പി(സ) പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ, ഒരു റമളാൻ അടുത്ത റമളാൻ വരെയുള്ള പാപങ്ങൾ പൊറുപ്പിക്കുന്നതാണെന്ന്. (മുസ്ലിം)

മറ്റൊരു കാര്യം കൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്; റമളാനിനെ വേണ്ടവിധം സ്വീകരിക്കുകയും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ശാപത്തിനും നാം വിധേയരാകും. പ്രസ്തുത ഹദീസിൽ കപടന്മാരുടെ അവസ്ഥകൾ സൂചിപ്പിച്ചല്ലോ. അങ്ങനെയുള്ള ശാപത്തിനു വിധേയമാവുകയാണെങ്കിൽ അതിലും വലിയൊരു നഷ്ടവും പരാജയവും വേറെയില്ലെന്നോർ

ക്കണം.

'റമളാൻ വന്നിട്ടും പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടാത്തവർ മുഖം കുത്തി വീഴട്ടെ' എന്ന ജിബ്രീൽ(അ)ന്റെ പ്രാർത്ഥനക്ക് നബി(സ) ആമീൻ പറഞ്ഞ സംഭവം ജാബീർ ബിൻ സമൂറ(റ) നിവേദനം ചെയ്ത ഹദീസിൽ കാണാം. അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യം ചെയ്തിരുന്ന പുണ്യമാസത്തിൽ പാപമോക്ഷവും നരകമോചനവും ലഭിക്കാത്തവർ എത്ര വലിയ പരാജിതരാണെന്ന് ആലോചിച്ചു നോക്കൂ.

അതുകൊണ്ടുതന്നെ കടന്നുപോകുന്ന നിമിഷങ്ങളിൽ നാം പ്രതീക്ഷയോടും ആഗ്രഹത്തോടും ഉമ്മൊപ്പം ഭയപ്പെടുകയും വേണം. നമ്മുടെ കർമ്മങ്ങളും പ്രാർത്ഥനകളും വിചാരവികാരങ്ങളും ദൈവപ്രീതിയിലായില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ സംഭവിക്കാനിരിക്കുന്ന നഷ്ടം അതിഭയാനകമാണ്. ജാഗ്രത കൈക്കൊള്ളുക. ഇനി അധിക സമയമില്ല. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ മാത്രം. നമ്മുടെ അവസ്ഥ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണല്ലോ പടച്ചവൻ അവസാനത്തെ പത്തിന് ഇരട്ടിക്കിരട്ടി പ്രതിഫലം വാഗ്ദാനം ചെയ്തത്. അവൻ ഉണർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നല്ലോ; അടയാറുകളേ, ചോദിക്കൂ, തരാം എന്ന്. കേൾക്കുന്നില്ലേ ആ മന്ത്രധനികൾ?

 കവർസ്റ്റോറി

സൈനുദ്ദീൻ ശാമിൽ ഇർഫാനി മാണുർ

വലിയ സന്തോഷത്തിന്റെ ചെറിയ പെരുന്നാൾ

ആഘോഷങ്ങൾ മനുഷ്യ സമൂഹത്തിന്റെ പ്രകൃതിപരവും സാമൂഹ്യവുമായ ആവശ്യങ്ങളാണ്. ലോകത്തെ എല്ലാ മതങ്ങൾക്കും അവരുടേതായ ആഘോഷങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ, മറ്റു മതങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏറെ വ്യത്യസ്തമാണ് ഇസ്ലാം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന രണ്ട് പെരുന്നാൾ ആഘോഷങ്ങൾ. ധർമ്മ കമ്യൂലുങ്ങളെയും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക തലങ്ങളെയും പൂർണ്ണമായും ഉൾക്കൊള്ളുന്നവയാണവ. ആവർത്തിച്ചുണ്ടാവുക എന്നർത്ഥമുള്ള 'ഒഴുദ്' എന്ന ക്രിയാധാതുവിൽ നിന്നാണ് ഈദ് (പെരുന്നാൾ) എന്ന പദം നിഷ്പന്നമായത്. ഓരോ വർഷവും പെരുന്നാൾ സുദിനങ്ങൾ ആവർത്തിച്ചുവരുന്നതു കൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുത പേര് ലഭിച്ചത്. റമളാനിൽ ആർജ്ജിച്ചെടുത്ത ആത്മീയാനുഭൂതിയുടെ പരിസമാപ്തിയാണ് വിശ്വാസിക്ക് ഈദുൽ ഫിത്ർ.

വിശുദ്ധറമളാനിൽ ആരാധനകളിലൂടെ ആർജ്ജിച്ചെടുത്ത ആത്മീയശുദ്ധിയും മഹിത സംസ്കാരവും നിലനിർത്താനുള്ള പ്രതിജ്ഞ പുതുക്കൽ കൂടിയായ

പെരുന്നാളിന്റെ അകക്കാമ്പ്. ആത്മീയനിർവൃതിയുടെ ഉന്നതി പ്രാപിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ റമളാനിൽ നടത്തിയ പരിശ്രമത്തിന്റെ പരിസമാപ്തിയിൽ ലഭിക്കുന്ന പരമാനന്ദം തന്നെയാണ് സത്യത്തിൽ പെരുന്നാളിനു മാറ്റു കൂട്ടുന്നത്. പെരുന്നാൾനിസ്കാരവും തക്ബീർധ്വനികളും പെരുന്നാളിന്റെ ആത്മീയതയെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതാണ്. പെരുന്നാളിൽ മനസ്സു നിറഞ്ഞ് സന്തോഷിക്കുമ്പോഴും വിശ്വാസിയുടെ അധരങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉതിർന്നുവീഴുന്ന വിനയപ്രകടനത്തിന്റെ മുദ്ര വാക്യമാണത്. ആ ധ്വനികൾ സന്തോഷത്തിന്റെയും നന്ദിയുടെയും പ്രകാശിത രൂപമാണ്. ആഘോഷവേളകളിൽ തക്ബീറുകളാൽ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കാൻ ഇസ്ലാം പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

പെരുന്നാൾ രാവ് സൂര്യാസ്തമയം മുതൽ ഇമാം പെരുന്നാൾ നിസ്കാരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതുവരെ നിരന്തരം തക്ബീർ ചൊല്ലൽ സുന്നത്തുണ്ട്. ഗൃഹസന്ദർശനവും കുടുംബബന്ധം പുലർത്തലും സുഭിക്ഷമായ ഭക്ഷണവും പെരുന്നാൾ ആശംസകളുമെല്ലാം പെരുന്നാളിന്റെ

സാംസ്കാരിക തലത്തെ സമ്പന്നമാക്കുന്നു.

ഈദുൽഫിത്രിൽ നൽകുന്ന ഫിത്ർ സകാത്ത് നോമ്പിലെ ന്യൂനതകൾക്കുള്ള പരിഹാരക്രിയയാണ്. നിസ്കാരത്തിന് സഹ്വിന്റെ സൂജുദ് പോലെയാണ് റമളാനിലെ ഫിത്ർ സകാത്ത്. സഹ്വിന്റെ സൂജുദ് നിസ്കാരത്തിലെ കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതുപോലെ സകാത്തുൽ ഫിത്ർ നോമ്പിന്റെ കുറവു പരിഹരിക്കും. (ഫത്ഹുൽ മുഹൂൻ) ഈ ആത്മീയ സംസ്കരണത്തോടൊപ്പം അനേദിവസം ആരും പട്ടിണി കിടക്കാതിരിക്കാനുള്ള സാമൂഹിക മുൻകരുതൽ കൂടിയായിട്ട്.

വസ്ത്രം വാങ്ങുമ്പോൾ

ഇസ്ലാമിക ആഘോഷങ്ങളുടെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യം അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും പരലോകമോക്ഷവുമാണ്. പെരുന്നാൾദിനത്തിൽ നല്ല വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നതും നല്ല ആഹാരം തയ്യാറാക്കുന്നതും സുഗന്ധം ഉപയോഗിക്കുന്നതും സന്തോഷം പങ്കുവെക്കുന്നതുമെല്ലാം ഈ ലക്ഷ്യത്തിനു വേണ്ടിയാ

കുമ്പോൾ അവയെല്ലാം ആരാധനയുടെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നു. ധൂർത്തും അഹങ്കാരപ്രകടനവുമില്ലാത്ത മാനുഷമായ വസ്ത്രം ധരിക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം. മക്കൾക്ക് വിലപിടിപ്പുള്ള പുതുവസ്ത്രങ്ങൾ വാങ്ങിക്കൊടുക്കുമ്പോൾ അയൽ പക്കത്തുള്ള പാവപ്പെട്ടവരുടെ മക്കളുടെ കാര്യത്തിലും നമുക്ക് ശ്രദ്ധ വേണം. എന്നാൽ ഒന്നും അമിതമാവരുത്.

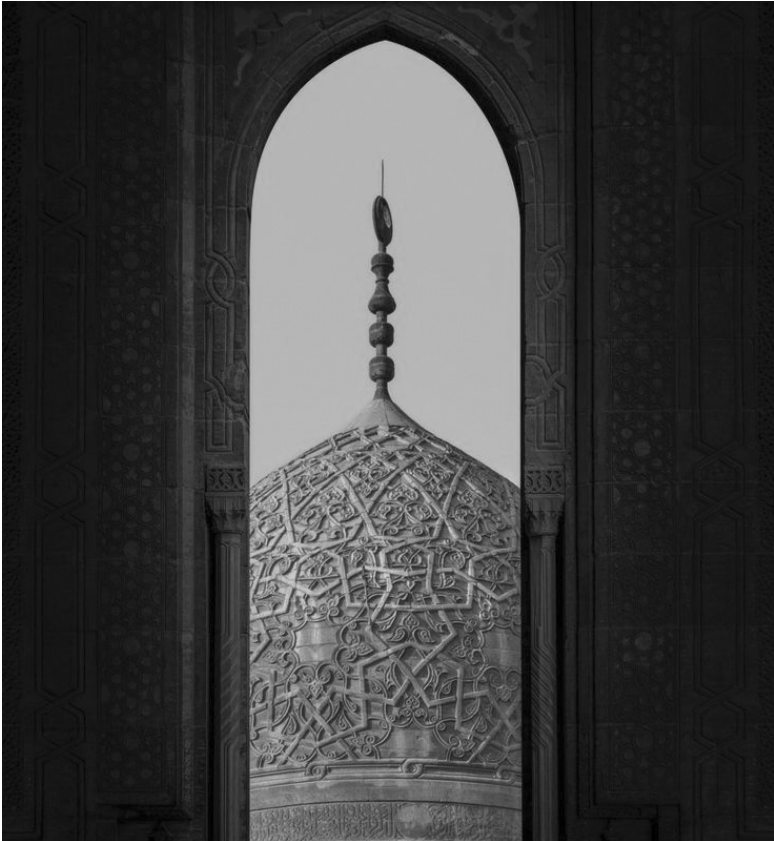
വിശ്വാസി മിതത്വം ശീലിക്കണം. അനാവശ്യമായി ചെലവഴിക്കുന്നത് ദുർഗുണമാണ്. അല്ലാഹു വെറുക്കുന്ന മൂന്ന് കാര്യങ്ങളിലൊന്ന് സമ്പത്തിന്റെ ദുർവ്യയമാണെന്നാണ് തിരുഹദീസിലുള്ളത്. 'അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിലല്ലാതെ ചെലവഴിച്ചത്, എത്ര കുറഞ്ഞതാണെങ്കിലും ദുർവ്യയമാണ്' എന്നാണ് സൂഫ്യാനുസ്സൗരി(റ) പറയുന്നത്.

ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) പറഞ്ഞു: 'അനുചിതമായ രൂപത്തിൽ ചെലവാക്കിയത് ഒരു ദീർഹമാണെങ്കിൽ പോലും അത് ദുർവ്യയമാണ്.' ഖുർആന്റെ പ്രഖ്യാപനം കാണുക: 'അന്നപാനാദികൾ കഴിക്കുക; ദുർവ്യയമരുത്. ദുർവ്യയക്കാരെ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല.' (അൽഅഅ്റാഫ് 31)

നവകാല ജീവിതക്രമത്തിൽ ധൂർത്ത് വരുന്ന എല്ലാ മേഖലകളിലും വിശ്വാസി കൂടുതൽ ജാഗ്രത കാണിക്കണം. ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം തുടങ്ങി മനുഷ്യന്റെ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളിലും അമിതവ്യയം ഒഴിവാക്കണം. ഖുർആൻ വിശ്വാസികളെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു: 'ചെലവഴിക്കുകയാണെങ്കിൽ അമിതവ്യയം നടത്തുകയോ പിശുക്ക് കാണിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ മധ്യമനില പാട് സ്വീകരിക്കുന്നവരാണവർ.' (ഫുർഖാൻ: 67)

ഞെരിയാണിക്കു താഴേക്കിറങ്ങിയ ഏതു തരം വസ്ത്രവും പുരുഷന്മാർക്ക് പാടില്ലാത്തതാണ്. ഇവ അഹങ്കാരപൂർവ്വമാകുമ്പോൾ നിഷിദ്ധവും അല്ലാത്തപക്ഷം കറാഹത്തുമാണെന്നാണ് പണ്ഡിതർ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഖമീസടക്കമുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കാൻപൂർവ്വം താഴോട്ടിറങ്ങുന്നത് തികഞ്ഞ തെമ്മാടിത്തമാണെന്ന് ഇമാമുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. (തുഹ്ഫത്തുൽ മുഹ്താജ്: 3/35)

സുരക്ഷിതത്വത്തിനുള്ളതല്ലെന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കാനാണ് സ്ത്രീകളോട് ഇസ്ലാം നിഷ്കർഷിക്കുന്നത്. ഹിജാബ് നൽകുന്ന സുരക്ഷാബോധം അത് ധരിക്കുന്നവർക്ക് നന്നായി ബോധ്യപ്പെടും. ഒരു സ്ത്രീയുടെ മുഖത്തേക്ക് ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾ തുറിച്ചുനോക്കുന്നതു പോലും പീഡനമായി ഗണിക്കുന്ന നമ്മുടെ നാട്ടിൽ അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിന് ഇടയുണ്ടാക്കാത്ത വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നത് മാനുഷതയായി കാണാൻ നമുക്ക് സാധിക്കണം. സ്ത്രീകൾ പുരുഷവസ്ത്രമോ പുരുഷന്മാർ സ്ത്രീവസ്ത്രമോ ധരിക്കുന്നത് ഗുരുതരമായ തെറ്റായാണ് മതം പഠിപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ ധരി

ഇസ്ലാമിക ആഘോഷങ്ങളുടെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യം അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും പരലോകമോക്ഷവുമാണ്. പെരുന്നാൾദിനത്തിൽ നല്ല വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നതും നല്ല ആഹാരം തയ്യാറാക്കുന്നതും സുഗന്ധം ഉപയോഗിക്കുന്നതും സന്തോഷം പങ്കുവെക്കുന്നതുമെല്ലാം ഈ ലക്ഷ്യത്തിനു വേണ്ടിയാകുമ്പോൾ അവയെല്ലാം ആരാധനയുടെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നു. ധൂർത്തും അഹങ്കാരപ്രകടനവുമില്ലാത്ത മാനുഷമായ വസ്ത്രം ധരിക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം.

ക്കുന്നവരെ സാക്ഷ്യത്തിനു യോഗ്യതയില്ലാത്ത 'ഫാസിഖ്' ആയി കണക്കാക്കപ്പെടുമെന്നാണ് കർമ്മ ശാസ്ത്ര വിശാരദന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയത്. (തുഹ്ഫ 3/34,35)

പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം

നബി(സ)യുടെ ഉമ്മത്തിന്റെ സവിശേഷതയാണ് പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം. നബി(സ) ആദ്യം നിസ്കരിച്ചത് ചെറിയ പെരുന്നാൾ നിസ്കാരമായിരുന്നു. ഹിജ്റ രണ്ടാം വർഷത്തിലാണ് നിയമമാക്കപ്പെട്ടത്. പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം പ്രബലമായ സുന്ന

ശേഷം ഫാത്തിഹയുടെ മുമ്പായി അഞ്ചു തക്ബീറും ചൊല്ലണം. തക്ബീറുകൾക്കിടയിൽ 'സൂബ് ഹാനല്ലാഹി വൽഹംദു ലില്ലാഹി വലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു അല്ലാഹു അക്ബർ' എന്നു ചൊല്ലൽ സുന്നത്താണ്. ഈ പറഞ്ഞ ഏഴും അഞ്ചും തക്ബീറുകൾ ഇമാമും മഅ്മൂമും ഉറക്കെ പറയൽ സുന്നത്താണ്.

അളുദ്ദുവിൽ പ്രവേശിക്കും മുമ്പാണ് തക്ബീറുകൾ ചൊല്ലേണ്ടത്. ഫാത്തിഹ തുടങ്ങിയാൽ തക്ബീറുകളുടെ സമയം നഷ്ടപ്പെടും. മഅ്മൂമും തക്ബീറുകൾ പൂർത്തിയാക്കും മുമ്പ് ഇമാം

മീശ വെട്ടുക, മുക്കിലെ രോമം നീക്കുക, ശരീരത്തിലെ ദുർഗന്ധം നീക്കുക, ബ്രഷ് ചെയ്യുക, പുതുവസ്ത്രം ധരിക്കുക എന്നിവയും സുന്നത്താണ്.

ചെറിയപെരുന്നാൾ നിസ്കാരത്തിനു മുമ്പായി വല്ലതും ഭക്ഷിക്കൽ പ്രവാചകചര്യയിൽ പെട്ടതാണ്. എന്നാൽ, ബലി പെരുന്നാൾ ദിനം ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെയാണ് റസൂൽ(സ) നിസ്കാരത്തിനു പോയിരുന്നത്. തക്ബീറിന്റെ അകമ്പടിയോടെയാണ് നിസ്കാരത്തിനു പുറപ്പെടേണ്ടത്. പെരുന്നാൾ ആഘോഷത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കർമ്മം നിസ്കാരവും അതിനു ശേഷമുള്ള ഖുതുബയുമാണ്.

വിഭവങ്ങളൊരുക്കുമ്പോൾ

പെരുന്നാളിന് വിഭവങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോഴും ഇസ്ലാമിലെ ഭക്ഷണമര്യാദകൾ പാലിക്കണം. മത്സ്യം, ഭക്ഷ്യയോഗ്യമായ മാംസം, പച്ചക്കറികൾ എന്നിവയെല്ലാം ഇസ്ലാം അനുവദിച്ചവയാണ്. ഒലീവ്, മാതളം, അത്തിപ്പഴം, മുന്തിരി, വാഴപ്പഴം തുടങ്ങിയ പഴവർഗങ്ങളെപ്പറ്റിയും ചുരങ്ങ, വെള്ളരി, പയർ, ചീര തുടങ്ങിയ പച്ചക്കറികളെക്കുറിച്ചുമെല്ലാം ബുർആൻ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിഭവങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നത് ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് മാത്രമാകാനും ഒരു ഭക്ഷ്യവസ്തുവും പാഴാകുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താനും നാം ശ്രദ്ധിക്കണം.

തിരുനബി(സ) പറഞ്ഞു: 'ഏതൊരു കാര്യം ചെയ്യുമ്പോഴും പിശാച് നിങ്ങളെ പിന്തുടരും. ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോഴും പിശാച് കൂടെയുണ്ടാകും. ഭക്ഷണത്തിൽ നിന്ന് വല്ലതും നിലത്തുവീണാൽ അതെടുത്ത് മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കിയ ശേഷം നിങ്ങളത് ഭക്ഷിക്കുക. പിശാചിനായി അവ ബാക്കി വെക്കരുത്. കഴിച്ചുതീർന്നാൽ വിരലുകളിലും മറ്റുമുള്ള ഭക്ഷ്യവശിഷ്ടങ്ങൾ നാവുകൊണ്ട് വൃത്തിയാക്കണം. കാരണം, ഭക്ഷണത്തിന്റെ ഏതം ശത്തിലാണ് ബറകത്തുള്ളതെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയില്ലല്ലോ.' (മുസ്

സുഗന്ധം ഉപയോഗിക്കുക, നഖം വെട്ടുക, കക്ഷരോമം, ഗുഹ്യരോമം തുടങ്ങിയവ നീക്കുക, മീശ വെട്ടുക, മുക്കിലെ രോമം നീക്കുക, ശരീരത്തിലെ ദുർഗന്ധം നീക്കുക, ബ്രഷ് ചെയ്യുക, പുതുവസ്ത്രം ധരിക്കുക എന്നിവയും സുന്നത്താണ്. ചെറിയപെരുന്നാൾ നിസ്കാരത്തിനു മുമ്പായി വല്ലതും ഭക്ഷിക്കൽ പ്രവാചകചര്യയിൽ പെട്ടതാണ്. എന്നാൽ, ബലിപെരുന്നാൾ ദിനം ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെയാണ് റസൂൽ(സ) നിസ്കാരത്തിനു പോയിരുന്നത്.

ത്താണ്. സ്ത്രീകൾക്കും യാത്രക്കാർക്കും അടിമകൾക്കുമെല്ലാം പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം സുന്നത്താണ്. സുര്യോദയം മുതൽ സൂര്യൻ മദ്ധ്യരേഖയിൽ നിന്ന് തെറ്റുന്നതു വരെ പെരുന്നാൾ നിസ്കാരത്തിന് സമയമുണ്ട്. പെരുന്നാൾനിസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കാത്തവർക്ക് ഈ സമയം വരെ തക്ബീർ ചൊല്ലലും സുന്നത്താണ്. പുരുഷൻ പള്ളിയിലും സ്ത്രീ വീട്ടിലും നിസ്കരിക്കലാണ് ശ്രേഷ്ഠം. 'ചെറിയ പെരുന്നാളിന്റെ സുന്നത്ത് നിസ്കാരം ഞാൻ നിർവ്വഹിക്കുന്നു' എന്നാണ് നിയ്യത്ത്. നിസ്കാരം ഇമാമിന്റെ കൂടെയെങ്കിൽ അതും കരുതണം. ദുആ ഉൽ ഇഫ്തിതാഹിനു (വജ്ജഹ്) ശേഷവും ഫാത്തിഹക്ക് മുമ്പുമായി ഒന്നാം റക്അത്തിൽ ഏഴു തക്ബീർ ചൊല്ലണം. രണ്ടാം റക്അത്തിലേക്ക് ഉയർന്ന

ഫാത്തിഹ ആരംഭിച്ചാലും മഅ്മൂമുകളുടെ തക്ബീറിന്റെ സമയം നഷ്ടപ്പെടും. പെരുന്നാളിൽ കുളി പ്രത്യേകം സുന്നത്താണ്. അത് നിയ്യത്ത് ചെയ്താൽ മാത്രമേ കുളിയുടെ പ്രതിഫലം ലഭിക്കൂ. പെരുന്നാൾ ദിവസത്തെ അർദ്ധരാത്രി മുതൽ പെരുന്നാൾ ദിനത്തിലെ സൂര്യാസ്തമയം വരെയാണ് കുളിയുടെ സമയം. സൂബ്ഹിക്ക് ശേഷം കുളിക്കലാണ് ഉത്തമം. പെരുന്നാൾ നിസ്കാരത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനാഗ്രഹിക്കാത്തവർക്കും കുളി സുന്നത്താണ്. വകതിരിവെത്താത്ത കുട്ടികളെ കുളിപ്പിക്കൽ രക്ഷിതാവിന് സുന്നത്താണ്. ആർത്തവകാരിക്കും പ്രവസരക്കക്കാരിക്കും പെരുന്നാൾകുളി സുന്നത്താണ്. സുഗന്ധം ഉപയോഗിക്കുക, നഖം വെട്ടുക, കക്ഷരോമം, ഗുഹ്യരോമം തുടങ്ങിയവ നീക്കുക,

ജീവിതലക്ഷ്യം മറക്കാതെയും അല്ലാഹുവിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് എതിരാകാതെയും വിനോദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നത് തെറ്റല്ല. ഈ ദ്വീപിൽ ആഇശ(റ)യുടെ വീട്ടിൽ വന്ന് പെൺകുട്ടികൾ പാട്ട് പാടുകയും നബി(സ) അത് കേൾക്കുകയും ചെയ്ത സംഭവം ഇമാം ബുഖാരിയും ഇമാം മുസ്ലിമും ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആരാധനകൾക്ക് വിഘാതമാകുന്ന രൂപത്തിലാകരുത് ഒരു വിനോദവും.

ലിം)

സാമൂഹിക മാനം

മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഐക്യം വിളിച്ചോതുന്നതാണ് പെരുന്നാൾനിസ്കാരവും അനുബന്ധ കർമ്മങ്ങളും. പരസ്പരം കാരുണ്യത്തിലും ഗുണകാംക്ഷയിലും വർത്തിക്കേണ്ടവരാണ് മുസ്ലിംകൾ എന്ന സന്ദേശമാണ് ഈ നൽകുന്നത്. പെരുന്നാൾ നിസ്കാരത്തിനു പോകുന്നത് ഒരു വഴിയിലൂടെയും

മടക്കം അതിനെക്കാൾ ചുരുങ്ങിയ മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെയുമാകൽ സുന്നത്താണ്. ഇങ്ങനെ വഴി മാറുന്നതിൽ പലഗുണങ്ങളുമുണ്ട്. ഇരുവഴിയിലുമുള്ളവർക്ക് നിസ്കാരക്കാരുടെ ബറകത്ത് ലഭിക്കലും ഇരുവഴിയിലുമുള്ള കുടുംബങ്ങളെ സന്ദർശിക്കലും ഇരുവഴികളും നമുക്കുവേണ്ടി സാക്ഷി നിൽക്കലുമെല്ലാം ഇതു സംബന്ധമായി ലഭിക്കുന്ന പുണ്യങ്ങളാണ്. കുടുംബബന്ധങ്ങൾ ചേർക്കുവാനും പരസ്പരം സന്ദർ

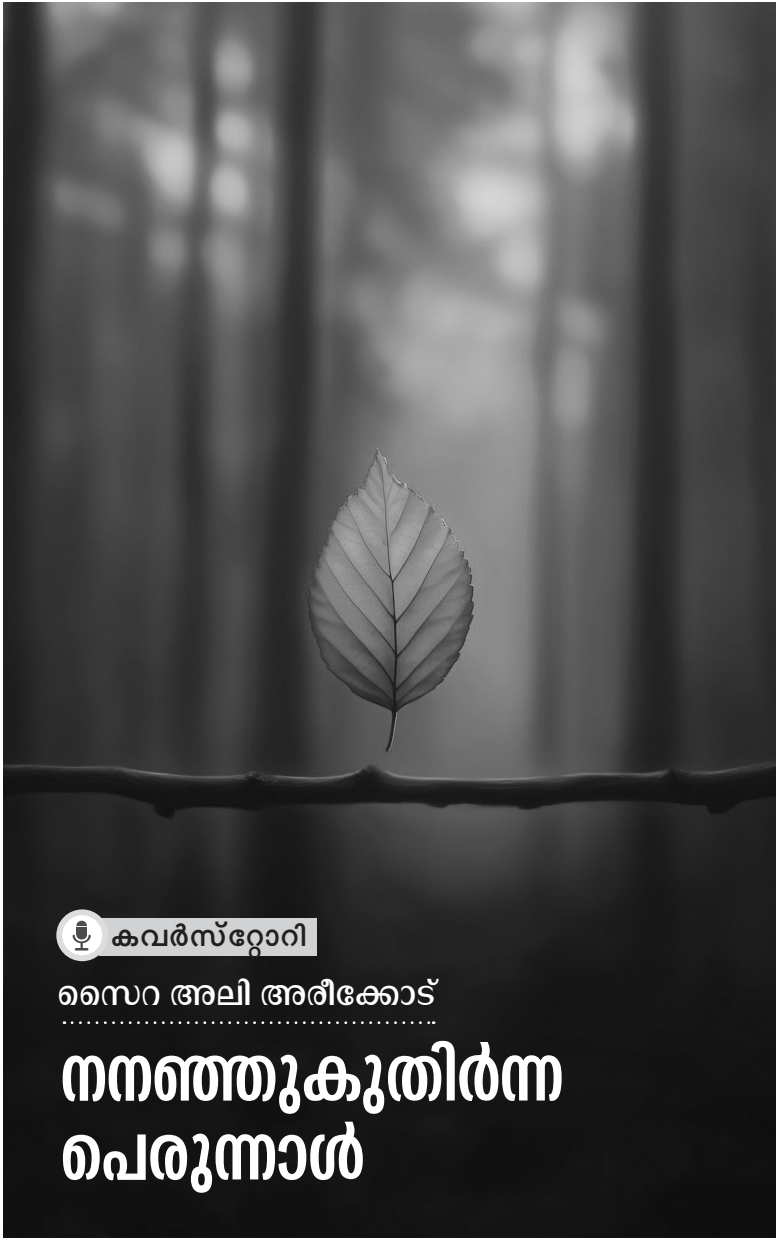
ശിച്ചും ഉറ്റവരെയും ഉടയവരെയും ചേർത്തു പിടിക്കാൻ പെരുന്നാൾ ദിനത്തിൽ നാം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

പെരുന്നാളിന് ആശംസകളർപ്പിക്കുന്നത് സുന്നത്താണ്. ശവ്വാൽപിറവിയോടെ ചെറിയ പെരുന്നാൾ ആശംസയുടെ സമയമാകും. 'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിന്നാവമിൻകൂം' എന്ന വചനമാണ് ആശംസക്കായി ഇമാം ബൈഹഖി(റ) സുന്നതിൽ ഉദ്ധരിച്ചത്. ആശംസ അർപ്പിക്കുന്നവരോട് തിരിച്ചും 'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിൻകൂം' എന്നു പറയൽ സുന്നത്തുണ്ട്. പെരുന്നാൾ ആശംസകൾ കൈമാറുന്നതോടൊപ്പം ആലിംഗനം സുന്നത്തില്ല. കറാഹത്താണ്. ദീർഘയാത്ര കഴിഞ്ഞു വരുന്നവരെ സ്വീകരിക്കുന്ന വേളയിലും ദീർഘകാലത്തിനു ശേഷം കാണുന്ന വേളയിലും മാത്രമാണ് ആലിംഗനം സുന്നത്തുള്ളത്.

ആഘോഷത്തിന്റെ പരിധി

ആരാധനയുടെ വ്യത്യസ്തതലങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് ഈ ആഘോഷം. ജീവിതലക്ഷ്യം മറക്കാതെയും അല്ലാഹുവിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് എതിരാകാതെയും വിനോദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നത് തെറ്റല്ല. ഈ ദിനത്തിൽ ആഇശ(റ)യുടെ വീട്ടിൽ വന്ന് പെൺകുട്ടികൾ പാട്ട് പാടുകയും നബി(സ) അത് കേൾക്കുകയും ചെയ്ത സംഭവം ഇമാം ബുഖാരിയും ഇമാം മുസ്ലിമും ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആരാധനകൾക്ക് വിഘാതമാകുന്ന രൂപത്തിലാകരുത് ഒരു വിനോദവും. മതത്തിന്റെ സർവപരിധികളും ലംഘിച്ച് പെരുന്നാൾ ആഘോഷങ്ങൾ പലയിടത്തും അഴിഞ്ഞാട്ടങ്ങളായി മാറുന്ന അവസ്ഥയുണ്ട്. അധർമികതയുടെ കുത്തരങ്ങുകളായി മാറുന്ന ആഭാസകരമായ ഒരു ആഘോഷവും ഇസ്ലാമിലില്ല. ജാഹിലിയാകാലത്തെ ആഘോഷസങ്കല്പങ്ങളെയെല്ലാം പൊളിച്ചെഴുതിക്കൊണ്ടാണ് ഇസ്ലാം രണ്ട് പെരുന്നാൾ ആഘോഷങ്ങളെ അവതരിപ്പിച്ചതെന്ന ബോധ്യം മുസ്ലിമിനുണ്ടാവണം.

കവർസ്റ്റോറി

സൈറ അലി അരീക്കോട്

നന്നത്തുകുതിർന്ന പെരുന്നാൾ

ചെമ്മണ്ണ് വിരിച്ച വഴികളിൽ വീണു കിടക്കുന്ന പവിഴക്കല്ലുകൾ പോലെയാണ് ബാല്യത്തിലെ പെരുന്നാളോർമ്മകൾ. പല പല ഗന്ധങ്ങൾ ഓർമ്മയിലേക്ക് ഓടിയെത്താതെ പെരുന്നാളോർമ്മകൾ പൂർത്തിയാവുന്നില്ല. പുത്തനപ്പുല്ലുകളുടെ, അമ്മിയിൽ അടയ്ക്ക ചേർത്ത് അരച്ചെടുത്ത മൈലാഞ്ചിക്കുട്ടിന്റെ, അടുക്കളയിൽ തയ്യാറാവുന്ന പല തരം വിഭവങ്ങളുടെ, അത്തറിന്റെ, സുറുമയുടെ... ഇങ്ങനെ പോകുന്നു, പെരുന്നാ

ളോർമ്മകളുടെ സുഗന്ധങ്ങൾ! ഒരുപാടു കാലം മുന്നെയൊന്നുമല്ലെങ്കിലും അക്കാലത്ത് വാർത്താവിനിമയം ഇന്നത്തെ പോലെ വിപുലമായിരുന്നില്ല. റേഡിയോ വഴിയാണ് ലോകത്തിന്റെ ശബ്ദം വീട്ടിനുള്ളിലേക്കെത്തിയിരുന്നത്. റേഡിയോയിൽ നിന്ന് 'ശപ്പാൽ പിറ ദൃശ്യമായി' എന്ന് കേൾക്കുന്നതോടെ, ജനങ്ങൾ പല ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് പരക്കം പായുന്നതു കാണാം. ഉപ്പയും ഇക്കാക്കമാരും പോകുന്നത്, സ്റ്റോർറുമിന്റെ മൂലക്കിരിക്കുന്ന അരിച്ചാക്കിന്റെ

അരികിലേക്കാണ്. വിരിച്ചിട്ടു നീളൻതുണിയിലേക്ക് അരിച്ചാക്ക് പൊട്ടിച്ചുചൊരിയുമ്പോൾ പള്ളിയിൽ നിന്ന് പടിഞ്ഞാറൻ കാറ്റിനൊത്ത് തക്ബീർധനികളുടെ ഓഴുകിടവരും. അരി അളക്കുന്നത് ഉപ്പയാണ്. ഉപ്പുപ്പാൻ്റു കാലത്ത് നെല്ലുളക്കാനുപയോഗിച്ചിരുന്ന ഇടങ്ങിയിലാണ് ഉപ്പ അരി അളക്കുന്നത്. ഓരോ പൊതിയും തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ, നിലത്തു വീഴുന്ന അരിമണികൾ പെറുക്കി സൂക്ഷിക്കുന്നതായിരുന്നു എന്റെ ദൗത്യം. ഫിത്ർ അരിയുടെ പൊതികളുമായി ഇക്കാക്കമാർ പുറത്തേക്കു പോകുമ്പോൾ ഉപ്പ അടുക്കളയിലേക്ക് നീങ്ങും. ഉമ്മയോടൊപ്പം, ഉപ്പയും ഭക്ഷണമുണ്ടാക്കാൻ കൂടും. നീ മുറിച്ചാൽ ഇറച്ചിക്ക് രുചിയുണ്ടാവില്ലെന്ന് പറഞ്ഞ് ഉമ്മാന്റെ കൈയിലെ കത്തി വാങ്ങിക്കൂം. എന്നിട്ട് തങ്ങളെ നോക്കി കണ്ണിറുക്കും. ഇറച്ചി മുറിക്കുന്നതും കഴുകുന്നതും ഉപ്പയാണ്; കറി വെക്കുന്നത് ഉമ്മയും.

പെരുന്നാൾ തലേനുള്ള ഒരു ക്ഷണങ്ങളെക്കാൾ മനോഹരമായി ഓർത്തെടുക്കാൻ പറ്റുന്ന ഒരു ക്ഷണമൊന്നും ജീവിതകാലത്ത് പിന്നീടൊരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു തന്നെ പറയാം. അടുക്കളയിലെ പണികളെല്ലാം തീരുവോളം ഉമ്മയെ കാത്തിരിക്കുന്നതാണ് വലിയ സങ്കടം. വാഴയിലയിൽ പൊതിഞ്ഞ മൈലാഞ്ചിക്കുട്ടുമായി ഞാനും ഇത്താത്തയും കാത്തിരിക്കും. ഉമ്മ വന്നിട്ടു വേണം മൈലാഞ്ചിയിടാൻ! ആ ഇരിപ്പിൽ ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യും. കൂട്ടത്തിൽ മൈലാഞ്ചി പറിക്കാൻ പോയപ്പോൾ കുത്തിയ മുളളിന്റെ വേദന കൂടി പങ്കുവെക്കും. ഉമ്മയാണ് ഞാൻ കണ്ട ആദ്യത്തെ മെഹന്ദി ആർടിസ്റ്റ്. എല്ലാ പണികളും കഴിഞ്ഞ് യാതൊരു മടുപ്പും കൂടാതെ ഉമ്മയെന്റെ കുഞ്ഞിക്കൈകളിലേക്ക് മൈലാഞ്ചിത്തണുപ്പിനെ ചേർത്തുവെക്കും. തെങ്ങോലയാണ് ഉമ്മയുടെ ചിഹ്നം. എപ്പോൾ മൈലാഞ്ചിയിടുമ്പോഴും തെങ്ങോലകളാണ് ഉമ്മ എനിക്കും ഇത്താത്താക്കും വരച്ചുതരുന്നത്. അതുകണ്ട സന്തോഷത്തിൽ ഞങ്ങൾ

അടുത്ത കൈയും ഉമ്മാക്ക് നീട്ടി കൈമാറ്റംകൊണ്ട് പറയും: 'ഇതിലും കൂടെ.....!' വർഷങ്ങൾ കൂറെ കടന്നുപോയി. മെഹനീ ഡി സൈനിംഗിൽ ഡിപ്ലോമ ചെയ്യാൻ അവസരം ലഭിച്ചപ്പോഴും ഉമ്മ വരയ്ക്കാറുള്ള തെങ്ങോലകളുടെ ഭംഗിയൊന്നും ഒരു ചിത്രത്തിലും എനിക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

നേരം പുലർന്നാൽ ആണുങ്ങൾ പള്ളിയിലേക്ക് പോകാനുള്ള ഒരുക്കമാണ്. അവർ പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ പെണ്ണുങ്ങൾ നിസ്കരിക്കാനുള്ള ഒരുക്കത്തിലാവും. ചിലപ്പോൾ കുഞ്ഞിമ്പി എളാമയുടെ വീട്ടിൽ, മറ്റു ചിലപ്പോൾ മറിയംബി അമ്മാ

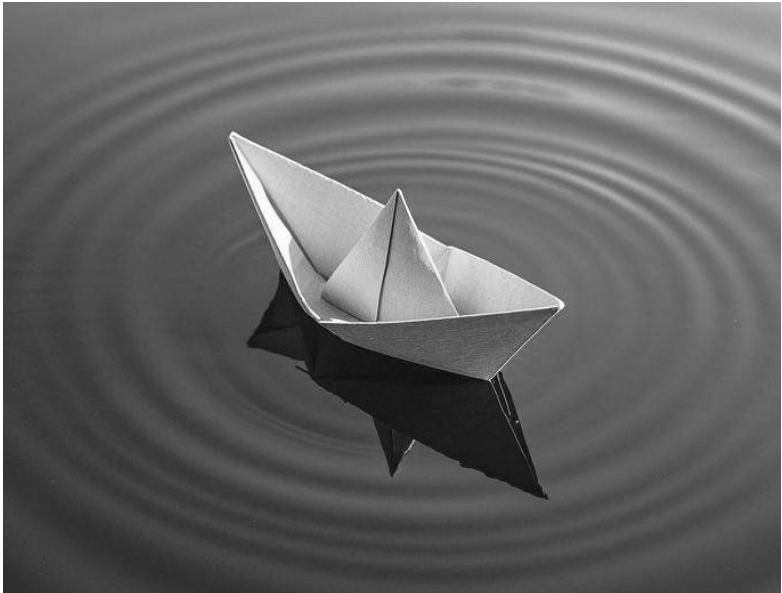
യിയുടെ വീട്ടിൽ, ചിലപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ തന്നെ. നിസ്കാരം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ, പലതരം പായസങ്ങളുടെ വരവാണ്. അത്രയും ദിവസം നോമ്പായിരുന്നതിനാൽ, കൂടുതൽ വിഭവങ്ങളൊന്നും ആവശ്യമില്ല എന്നൊരു നിശ്ശബ്ദമായ ബോധം മനസ്സിലെ വിടെയോ തൂങ്ങിനിൽക്കും. സംയമനത്തിന്റെ വഴി ശീലിച്ച ശരീരം, ആഹാരത്തിന്റെ ആവംബരത്തെക്കാൾ സന്തോഷത്തിന്റെ ലാളിത്യത്തെയാണ് കൂടുതൽ തേടുന്നതെന്ന് തോന്നും.

ഉച്ചയാവുന്നതിനു മുന്നേ ഉച്ചഭക്ഷണം കഴിക്കും. ജൂഹ്വൻ നിസ്കാരം കഴിഞ്ഞാൽ ഒരു പോക്കാണ്; ചെറുവണ്ണൂർ അമ്മാ

യിയുടെ വീട്ടിലേക്കാണ് ആദ്യം പോകുക. ഉപ്പാന്റെ മുത്തസഹോദരി. വലുത്തയും വലുപ്പയും മരിച്ചുപോയപ്പോൾ അമ്മായിയും മുത്താപ്പയുമായിരുന്നത്രെ ഉപ്പാക്ക് തണലായത്, വീണുപോകാതെ ഉപ്പാനെ ചേർത്തുപിടിച്ചത്. അവരുടെ കുഞ്ഞനിയനോടുള്ള വാത്സല്യം, ഉപ്പാന്റെ ജീവിത കാലമൊട്ടാകെ ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾക്കു മുമ്പിൽ വിരിഞ്ഞു നിന്ന സ്നേഹത്തിന്റെ നേർചിത്രമായിരുന്നു. അവിടെനിന്ന് മുത്താപ്പാന്റെ വീട്ടിൽ പോവും. മുത്താപ്പാന്റെ വീട്ടിൽ ആദ്യം ഞങ്ങളെ സ്വീകരിക്കാനുള്ളത് അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന തത്തമ്മയാണ്. വർഷങ്ങളായി ഉപ്പാന്റെ തറവാട്ടിൽ വളർത്തുന്നതാണ് ആ തത്തമ്മയെ. വരമ്പിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾ വരുന്നതു കണ്ടാലുടനെ 'കുട്ടിമോളേ... വിർന്നാർ വർണ്ട്. ചായണ്ടാക്കിക്കോ' എന്ന് തത്തമ്മ വിളിച്ചു പറയും. മുത്താപ്പയും തത്തമ്മയും അതുകേട്ട് ഓടിവന്നു ഞങ്ങളെ സ്വീകരിക്കും. പോകാൻ നേരം മുത്താപ്പ ചില്ലറത്തുട്ടുകൾ കൈയിലേക്ക് വെച്ചുതരും; പെരുനാൾ പൈസ!

പിന്നീട് പോകുന്നത്, ആപ്പാപ്പയുടെ വീട്ടിലേക്കാണ്. അവിടെ ഒരു പേരക്കമരമുണ്ടായിരുന്നു; എല്ലാ സീസണിലും ചില്ല നിറയെ പേരക്ക കായ്ക്കുന്ന മരം. അകം ഇളംറോസ് നിറത്തിലുള്ള പേരക്കകൾക്ക് എന്തൊരു രുചിയായിരുന്നെന്നോ! ആപ്പാപ്പയുടെ വീട്ടിൽ മറ്റൊരു അത്ഭുതം കൂടിയുണ്ടായിരുന്നു; ചാരനിറത്തിലുള്ള ഒരു മുങ്ങ. വളരെ കുഞ്ഞായിരുന്നപ്പോൾ തന്നെ ആപ്പാപ്പയുടെ വീട്ടിൽ എങ്ങനെയോ എത്തിച്ചേർന്നതായിരുന്നു അത്. അതിന്റെ പരുക്കൻ മുഖഭാവം എന്നെ പലപ്പോഴും ഭയപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. മോട്ടമ്മലെ മുത്താപ്പാന്റെ വീട്ടിൽ ആടും കുഞ്ഞുങ്ങളുമാണുണ്ടാവുക. ആ കുഞ്ഞുങ്ങളെ ഞാൻ കൈയിലെടുക്കുകയും കളിപ്പിക്കുകയുംമെല്ലാം ചെയ്യും. കൂടുതൽ നേരം ചെലവഴിക്കാൻ കിട്ടാറില്ല. കാരണം വൈകുന്നേരം ഇത്താത്തയും അളിയനും വരും. അപ്പോഴേക്കും വീട്ടിലെത്തണം. കടവ് കടന്നു

റേഡിയോയിൽ നിന്ന് 'ശവ്യാൽപിറ ദൃശ്യമായി' എന്ന് കേൾക്കുന്നതോടെ, ജനങ്ങൾ പല ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് പരക്കം പായുന്നതു കാണാം. ഉഷയും ഇക്കാക്കമാരും പോകുന്നത്, സ്റ്റോർറൂമിന്റെ മുലക്കിരിക്കുന്ന അരിച്ചാക്കിന്റെ അരികിലേക്കാണ്. വിരിച്ചിട്ടു നീളൻതുണിയിലേക്ക് അരിച്ചാക്ക് പൊട്ടിച്ചുചൊരിയുമ്പോൾ പള്ളിയിൽ നിന്ന് പടിഞ്ഞാറൻ കാറ്റിനൊത്ത് തക്ബീർധ്വനികളുണ്ടെന്നെ ഒഴുകിവരും.

**ദാഹിച്ചിരിക്കണം, തളർന്നിരിക്കണം
എന്റെ ഉഷ...! മരണവെപ്രാളത്തിൽ പിടയുന്ന
മനുഷ്യരെ വെള്ളത്തിൽ നിന്നു കര കയറ്റാൻ
തയ്യാറാവുന്നത് മരിക്കാൻ തയ്യാറാവുന്ന
തിനു തുല്യമാണെന്ന് പണ്ടുള്ളവർ പറഞ്ഞു
കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നനഞ്ഞുകുതിർന്ന പെരുന്നാൾ
വേഷത്തിൽ ആശുപത്രി വരാന്തയിൽ നിന്ന്
അവർക്കു വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടാകണം
എന്റെ ഉഷ!**

വേണം വീട്ടിലേക്കെത്താൻ.
ഒരു പെരുന്നാളിന് ഞങ്ങൾ ഇതുപോലെ കടവ് കടന്ന് വീട്ടിലേക്ക് പോകുകയായിരുന്നു. സന്ധ്യയുടെ ചുവന്ന കിരണങ്ങൾ വെള്ളത്തിലെ കുഞ്ഞോളങ്ങളെ തൊട്ടുതലോടുന്നതു നോക്കി ഞാൻ ഉപ്പാന്റെ അരികിലിരുന്നു. പുഴ ശാന്തമായി ഒഴുകുന്നു. പെട്ടെന്നാണ് വലിയൊരു നിലവിളി ഞങ്ങളുടെ കാതുകളിലെത്തിയത്. പുഴയുടെ ഏകദേശം നടക്കായി ആരോ മുങ്ങിത്താഴുന്നു. പെട്ടെന്ന് ഉപ്പകീഴയിലുണ്ടായിരുന്ന പണവും ഫോൺനമ്പറഴുതി വെക്കാനുള്ള ചെറിയ ഡയറിയും വേറെ കുറച്ചു കടലാസ്കഷണങ്ങളും ഉമ്മയുടെ മടിയിലേക്കിട്ടുകൊണ്ട് വെള്ളത്തിലേക്കെടുത്തു ചാടി. 'ബാവക്കേയ്... ചാടല്ലീ...' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് തോണിക്കാരൻ എണീറ്റപ്പോഴേക്കും ഉപ്പ നീന്തി അയാൾക്കടുത്തേക്കെത്തിയിരുന്നു! 'തോണി അങ്ങട്ട് പോട്ടെ' ആരോ പറഞ്ഞു. തോണിക്കാരൻ തോണി അവരുടെ അടുത്തേക്കടുപ്പിച്ചു. ഞാൻ ഒഴുകിവന്ന കണ്ണുനീർ ഉമ്മാന്റെ തട്ടത്തിൽ തുടച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. 'ഉമ്മാ ഇപ്പച്ചിക്കേന്തേലും പറുമോ?' ഉമ്മ മറുപടിയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. ഉമ്മാന്റെ ചിന്തയിൽ അതിനെക്കാൾ വലിയ പേടി ഉണ്ടായിരിക്കണം. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉപ്പ എന്തോ ഒന്ന് നെഞ്ചിലടുക്കിപ്പിടിച്ചു നീന്തി വരുന്നു. അടുത്തപ്പോഴാണ് മനസ്സിലായത്, അതൊരു

ചെറിയ കുഞ്ഞാണെന്ന്! അതേ, ഒരു പെൺകുഞ്ഞ്! ഉപ്പ തോണിക്കടുത്തു വന്ന് ആ കുഞ്ഞിനെ തോണിയിൽ കിടത്തി. അനക്കമില്ല! ഉപ്പാന്റെ ഇടതുകൈയിൽ ചുറ്റിക്കിടന്ന നീണ്ടതലമുടി വലിച്ചുപുറത്തേക്കെടുത്തപ്പോൾ മറ്റൊരു മുഖം കൂടി വെള്ളത്തിന് മീതെ ഉയർന്നു വന്നു. മുഖം കണ്ടപ്പോൾ ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോയി; സുജാത ടീച്ചർ! എന്റെ നഴ്സറി ടീച്ചർ! ടീച്ചറെ എല്ലാരും ചേർന്ന് തോണിയിൽ കിടത്തി.
'വേം തോണത്താളീ... കരക്കൽ ഏതേലും വണ്ടിണ്ടാവും..! ഇപ്പൊ ആസ്പത്രിലേത്തിയാൽ ചെലപ്പോ കൈച്ചിലാവും.' ഉപ്പ ബേജറോടെ പറഞ്ഞു. തോണിക്കാരൻ ആവുന്നത്ര വേഗത്തിൽ തുഴഞ്ഞു. അയാളുടെ തുഴച്ചിലിന്റെ ശക്തിയിൽ ശോഷിച്ച ശരീരത്തിലെ എല്ലുകളെല്ലാം തെളിഞ്ഞുകാണാമായിരുന്നു. എല്ലാവരുടെയും നെഞ്ചിടിപ്പ് കൂടി. തോണി കരയിലേക്കടുക്കുന്നോറും തോണിക്കാരൻ കൂക്കിവിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപായസൂചന നൽകുന്ന ഒരു പ്രത്യേക ശബ്ദം അയാൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കരയിൽ ആളുകൾ കൂടി. 'ഒരു വണ്ടി വേം കൊണ്ടൊരി... ടീച്ചറും കുട്ടിയും വെള്ളത്തിൽ പോയേ...' അയാൾ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. എവിടെനിന്നോ ഒരു ജീപ്പ് കരയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ആളുകൾ ചേർന്ന് ടീച്ചറെ ജീപ്പിൽ കയറ്റി. ഉപ്പ ആ കുഞ്ഞിനെ നെഞ്ചോടു ചേർത്ത് ജീപ്പിൽ

കയറി. ഞാനും ഉമ്മയും വീട്ടിലേക്ക് നടന്നു.

നേരം രാത്രിയായി. ഉപ്പ വന്നു. 'അവർ കൈച്ചിലായിക്കിന്!' ഒരു നെടുവീർപ്പോടെ പറഞ്ഞുതീർത്ത് ഉപ്പ, വലിയ പാത്രത്തിൽ ഉമ്മ കൊടുത്ത വെള്ളം മുഴുവൻ കുടിച്ചു തീർത്തു. ദാഹിച്ചിരിക്കണം, തളർന്നിരിക്കണം എന്റെ ഉപ്പ...! മരണവെപ്രാളത്തിൽ പിടയുന്ന മനുഷ്യരെ വെള്ളത്തിൽ നിന്നു കര കയറ്റാൻ തയ്യാറാവുന്നത് മരിക്കാൻ തയ്യാറാവുന്നതിനു തുല്യമാണെന്ന് പണ്ടുള്ളവർ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. നനഞ്ഞുകുതിർന്ന പെരുന്നാൾ വേഷത്തിൽ ആശുപത്രി വരാന്തയിൽ നിന്ന് അവർക്കു വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടാകണം എന്റെ ഉപ്പ!

നേരം പുലർന്നു. ആരുടെയൊക്കെയോ സംസാരം കേട്ടുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഉറക്കമുണർന്നത്. നോക്കിയപ്പോൾ സുജാത ടീച്ചറുടെ അമ്മയാണ്. ഉപ്പാനോടും ഉമ്മയോടും സംസാരിക്കുന്നു. 'ബാവ മാപ്പല്ലായിരുന്നെങ്കിന്റെ കുട്ടികള്...' അവർ വിങ്ങിപ്പൊട്ടി. പ്രായവും രോഗവും അവരെ അങ്ങേയറ്റം തളർത്തിയിട്ടും നന്ദി പറയാൻ വേണ്ടി ഇവിടം വരെ വന്നതാണ്. സുജാത ടീച്ചറും കുട്ടിയും കുളിക്കാൻ പുഴയിലേക്ക് പോയതായിരുന്നുവത്രെ! കുട്ടി വീണപ്പോൾ രക്ഷിക്കാനിറങ്ങിയതാണു ടീച്ചർ. അതിനിടയ്ക്കായിരുന്നു അപകടം. പോകാൻ നേരം അവർ പറഞ്ഞു: 'ശരിക്കും ഞങ്ങളാണ് ഇന്നലെ പെരുന്നാൾ ട്രോ. ഈ ദിവസം മരണപോവുല ഒരിക്കലും!'

അന്ന് ഞാനൊരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കി. പുതിയ വസ്ത്രങ്ങളിലോ, രുചികരമായ വിഭവങ്ങളിലോ അല്ല പെരുന്നാളിന്റെ മഹത്വം ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അത് മറ്റൊരാളുടെ ആവശ്യം തിരിച്ചറിയുന്ന ഹൃദയത്തിലാണ്. വിശക്കുന്നവർക്കു മുന്നിലേക്ക് ഒരു പൊതി അന്നമായും വേദനിക്കുന്ന ഹൃദയത്തിനൊരു ആശ്വാസവായുവും ഒറ്റപ്പെട്ടവർക്കൊരു കൈത്താങ്ങായും മാറാൻ കഴിയുന്നതാണ് യഥാർത്ഥ പെരുന്നാളിന്റെ അലങ്കാരങ്ങൾ.

കവർസ്റ്റോറി

അനസ് ബുഖാരി ആമചൊയിൽ

ഫലപ്രദമാക്കാം, അവധിക്കാലം

ക്ലാസ് മുറികൾക്കുള്ളിലെ പാഠഭാഗങ്ങളിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങിനിൽക്കുന്നതല്ല വിദ്യാഭ്യാസം. ജീവിതകാലം മുഴുവൻ നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന നിരന്തരപ്രക്രിയയാണ്. വിദ്യാലയങ്ങളിലെ തിരക്കുപിടിച്ച പഠനക്രമങ്ങൾക്കും പരീക്ഷാ സമ്മർദ്ദങ്ങൾക്കുമിടയിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്വാഭാവികമായ സർഗ്ഗവാസനകളെ തിരിച്ചറിയാനോ പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിലെ മൂല്യങ്ങൾ അഭ്യ

സിക്കാനോ വേണ്ടത്ര സമയം ലഭിക്കാറില്ല. അതിനുള്ള സുവർണാവസരമാണ് അവധിക്കാലം. അവധിക്കാലം മടിപിടിച്ചിരിക്കാനോ പകലന്തിയോളം വിനോദങ്ങളിൽ മുഴുകാനോ ഉള്ളതല്ലെന്നും പുതിയ അറിവുകൾ നേടാനും കഴിവുകൾ മിനുക്കിയെടുക്കാനും സമൂഹത്തോട് ചേർന്നുനിൽക്കാനുമുള്ള അമൂല്യമായ അവസരമാണെന്നും നാം തിരിച്ചറിയണം.

വായിക്കാം, പഠിക്കാം

ചിന്താശേഷിയുടെ അടിത്തറ രൂപപ്പെടുത്തുന്നത് വായനയാണ്. വായിക്കാൻ സമയമില്ലെന്ന് പരിഭവം പറയുന്നത് ബുദ്ധിപരമായ ആത്മഹത്യയാണെന്നാണ് പ്രമുഖ ചിന്തകനും എഴുത്തുകാരനുമായ എഡ്മണ്ട് ബർക്ക് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. അവധിക്കാലത്ത് സ്വതന്ത്രമായി വായിക്കാൻ കുട്ടികൾക്ക് അവസരം നൽകണം. മികച്ച നോവലുകൾ, ചരിത്രപുസ്തകങ്ങൾ, ശാസ്ത്രലേഖനങ്ങൾ എന്നിവ പരിചയപ്പെടുന്നതു വഴി അവരുടെ പദസമ്പത്ത് വർദ്ധിക്കുകയും ഭാവന വികസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വായനയോളം പ്രധാനമാണ് ഭാഷാപഠനവും. മാതൃഭാഷയായ മലയാളത്തിനു പുറമെ, അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ ആശയവിനിമയം നടത്താൻ ആവശ്യമായ ഇംഗ്ലീഷിലും അറബിഭാഷയിലും പ്രാവീണ്യം നേടാൻ ഈ സമയം ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം. ഒരു പുതിയ ഭാഷ പഠിക്കുന്നത് തലച്ചോറിന്റെ പ്രവർത്തനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആത്മവിശ്വാസം വളർത്തുകയും ചെയ്യുമെന്നാണ് പഠനങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നത്.

എഴുതിത്തുടങ്ങാം

വായിക്കുന്നതോടൊപ്പം എഴുതിത്തുടങ്ങാനും അവധിക്കാലം ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. എഴുത്ത് ഒരു കല മാത്രമല്ല, മനസ്സിനെ ശുദ്ധീകരിക്കാനുള്ള ഉപാധി കൂടിയാണ്. കുട്ടിക്കാലത്തേ ഡയറി എഴുതുന്നത് നിത്യജീവിതത്തിലെ അനുഭവങ്ങളെ വിലയിരുത്താനും ഭാവനാശേഷി വികസിക്കാനും സഹായിക്കും. കവിതകളോ കഥകളോ ലേഖനങ്ങളോ എഴുതാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് ഭാഷാപരമായ മികവ് വർദ്ധിപ്പിക്കും. യാത്രകളെക്കുറിച്ചും കണ്ട കാഴ്ചകളെക്കുറിച്ചും എഴുതുന്നത് നിരീക്ഷണപാടവം വളർത്തും. സ്വന്തം ആശയങ്ങൾ മനോഹരമായി കടലാസിൽ പകർത്താൻ കഴിയുന്ന കുട്ടിക്ക് ഭാവിയിൽ ഏതൊരു സദസ്സിലും അഭിപ്രാ

യങ്ങൾ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ അവതരിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കും.

ആത്മീയമൂല്യങ്ങൾ

മനുഷ്യനെ മനുഷ്യനാക്കി മാറ്റുന്നത് ധാർമികബോധമാണ്. ആത്മീയജ്ഞാനം നേടുന്നതു വഴി വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ധാർമിക ബോധത്തെക്കുറിച്ചും വ്യക്തമായ ധാരണ ലഭിക്കുന്നു. പാരമ്പര്യ 'നാട്ടുദർസുകൾ' ഇത്തരം വിജ്ഞാന കൈമാറ്റത്തിന്റെ വലിയ കേന്ദ്രങ്ങളാണ്. പണ്ഡിതന്മാരുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തിലൂടെയും മതപരമായ വിജ്ഞാനസദസ്സുകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിലൂടെയും വിനയം, സത്യസന്ധത, സഹാനുഭൂതി തുടങ്ങിയ ഉന്നതമായ സ്വഭാവഗുണങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കാം. ആത്മീയമായ അറിവ് തിന്മകളിൽ നിന്നകലാനും ജീവിതത്തിലെ പ്രതിസന്ധികളെ സമചിത്തതയോടെ നേരിടാനും കുട്ടികളെ പ്രാപ്തരാക്കും.

ബന്ധങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചുറപ്പിക്കാം

സ്നേഹബന്ധങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചുറപ്പിക്കാൻ അവധിക്കാലത്ത് സമയം കണ്ടെത്തണം. വലിയുപ്പമാരെയും വലിയമ്മമാരെയും മറ്റും സന്ദർശിക്കാനും അവരുടെ കഥകൾ കേൾക്കാനും കുട്ടികളെ പ്രേരിപ്പിക്കണം. കുടുംബസന്ദർശനങ്ങൾ കുട്ടികളിൽ സുരക്ഷിതത്വബോധവും സാമൂഹിക ഇടപെടലുകളിലെ പങ്കാളിയും

പ്രകൃതിയോട് കൂട്ടുകൂടാം

മണ്ണിൽ നിന്നകലുകയാണ് പുതിയ തലമുറ. കഴിക്കുന്ന ഭക്ഷണം എവിടെ നിന്ന് വരുന്നു എന്നതിനെക്കുറിച്ച് കുട്ടികൾക്ക് ധാരണയുണ്ടാകാൻ കൃഷി സഹായിക്കും. കുട്ടികൾ

ക്കൊപ്പം ചേർന്ന് വീടിന്റെ പരിസരത്ത് ചെറിയൊരു പച്ചക്കറിത്തോട്ടമൊരുക്കാം. വിത്ത് മുളയ്ക്കുന്നത് നിരീക്ഷിക്കുന്നതും, വളവും വെള്ളവും നൽകി പരിപാലിക്കുന്നതും അവർക്ക് വലിയ പാഠങ്ങൾ നൽകും. പ്രകൃതിയുമായുള്ള ബന്ധം കുട്ടികളിൽ പരിസ്ഥിതിബോധം

വളർത്തും. പരാജയങ്ങളെയും വിജയങ്ങളെയും ഒരുപോലെ സ്വീകരിക്കാൻ കൃഷി അവരെ പഠിപ്പിക്കും. അധ്വാനത്തിന്റെ മഹത്വം അനുഭവിച്ചറിയാനും സഹായിക്കും.

കേരളത്തിന്റെ ഭൂപ്രകൃതിയിൽ ഓരോ കുട്ടിയും നീന്തൽ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. സംസ്ഥാന ഫയർ ആൻഡ് റെസ്ക്യൂ സർവീസിന്റെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം കഴിഞ്ഞ ആറു വർഷത്തിനിടെ നാലായിരത്തിലധികം പോരാണ് കേരളത്തിലെ ജലാശയങ്ങളിൽ മുങ്ങി മരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ കൂടുതലും വിദ്യാർത്ഥികളാണെന്നതും ഭീതിജനകമാണ്.

നീന്തൽ പരിശീലിക്കാം

ശാരീരിക വ്യായാമം എന്നതിലുപരി അത്യാവശ്യമായ ജീവൻരക്ഷാ ഉപായങ്ങളിലൊന്നാണ് നീന്തൽ. കേരളത്തിന്റെ ഭൂപ്രകൃതിയിൽ ഓരോ കുട്ടിയും നീന്തൽ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. സംസ്ഥാന ഫയർ ആൻഡ് റെസ്ക്യൂ സർവീസിന്റെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം കഴിഞ്ഞ ആറു വർഷത്തിനിടെ നാലായിരത്തിലധികം പോരാണ് കേരളത്തിലെ ജലാശയങ്ങളിൽ മുങ്ങി മരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ കൂടുതലും വിദ്യാർത്ഥികളാണെന്നതും ഭീതിജനകമാണ്. മുതിർന്നവരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ അവധിക്കാലത്ത് നീന്തൽ പരിശീലിക്കുന്നത് ശരീരത്തിന് വലിയ ഊർജ്ജവും ഉന്മേഷവും നൽകും. ശാരീരികമായ ഇത്തരം അധ്വാനങ്ങൾ കുട്ടികളിലെ സമ്മർദ്ദങ്ങൾ കുറയ്ക്കാനും നല്ല ഉറക്കം ലഭിക്കാനും സഹായിക്കും.

വർദ്ധിപ്പിക്കും. ഒപ്പം പരിസരപ്രദേശങ്ങളിലൂടെ യാത്രയുമാവാം. യാത്രകൾ കേവലം കാഴ്ചകൾ കാണൽ മാത്രമല്ല പുതിയ ലോകങ്ങളെയും ജനവിഭാഗങ്ങളെയും അറിയാനുള്ള മാർഗ്ഗം കൂടിയാണ്. ചരിത്രപ്രധാനമായ സ്ഥലങ്ങൾ, പ്രകൃതിഭംഗിയുള്ള ഇടങ്ങൾ എന്നിവ സന്ദർശിക്കുമ്പോൾ ലഭിക്കുന്ന പ്രായോഗിക അറിവ് പുസ്തകങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്നതിനെക്കാൾ വലുതാണ്. ഓരോ യാത്രയും പുതിയൊരു അറിവിന്റെ തുടക്കമാകണം.

സമൂഹത്തിനും ചെയ്യാനുണ്ട്

കുട്ടികളുടെ വളർച്ചയിൽ മാതാപിതാക്കളെപ്പോലെ വലിയ പങ്ക് പൊതുസമൂഹത്തിനുമുണ്ട്. വായനശാലകളും ക്ലബ്ബുകളും കേന്ദ്രീകരിച്ച് കുട്ടികളുടെ നാനോമൂല പുരോഗതി ലക്ഷ്യമാക്കി ക്ലാസ്സുകളും ക്യാമ്പുകളും സംഘടിപ്പിക്കണം. ഡിജിറ്റൽ ലോകത്തെ ചതിക്കുഴികളിൽ നിന്നും ലഹരിപോലുള്ള വിപത്തുകളിൽ നിന്നും കുഞ്ഞുങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള പോംവഴി ഇത്തരം സർഗ്ഗാത്മക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അവരെ സജീവമായി ഉൾപ്പെടുത്തലാണ്.

അവധിക്കാലം വിദ്യാർത്ഥിജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും ഉൽപ്പാദനക്ഷമമായ കാലമായി മാറണം. വായനയും എഴുത്തും വഴി ബുദ്ധിയെയും, ആത്മീയതയെയും രോഗസന്ദർശനവും മറ്റും വഴി മനസ്സിനെയും, കൃഷിയും നീന്തലും വഴി ശരീരത്തെയും ഒരുപോലെ പരിപോഷിപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ, നാടിനും സമൂഹത്തിനും രാജ്യത്തിനും ഉപകാരപ്പെടുന്ന ഉത്തമപൗരന്മാരെ വളർത്തിയെടുക്കാനാവും.

രോഗികളോട് ചേർന്നിരിക്കാം

ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ സൂക്യതമാണ് മറ്റുള്ളവരുടെ വേദനകളിൽ പങ്കുചേരൽ. അവധിക്കാലത്ത് മാതാപിതാക്കളോടൊപ്പം രോഗികളെ സന്ദർശിക്കുന്നത് കുട്ടികളിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കും. കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിക്കുന്നവരെ കാണുമ്പോൾ തങ്ങൾക്കു ലഭിച്ച അനുഗ്രഹങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവർ ബോധവാന്മാരാകും. രോഗികൾക്ക് സാന്ത്വനം നൽകുക വഴി അവർ കരുണയുള്ളവരായി വളരുന്നു. മറ്റൊരാളുടെ കണ്ണുനീർ തുടയ്ക്കാനുള്ള മനസ്സ് വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനെക്കാൾ വലിയൊരു പാഠം അവധിക്കാലത്ത് പഠിക്കാനില്ല.

പ്ലസ് പോയിന്റ്

ഫ്രീഡ്ജിൽ ഭക്ഷണം സൂക്ഷിക്കുമ്പോൾ

ഫ്രീഡ്ജിൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന ഭക്ഷണം കഴിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് ഏഴുവയസ്സുകാരി കുഴഞ്ഞുവീണു മരിച്ച സംഭവം ഞെട്ടലോടെയാണ് മലയാളികൾ കേട്ടത്. ഭക്ഷണം നിശ്ചിത താപനിലയിൽ ശീതീകരിച്ച് സൂക്ഷിച്ചാണ് ഫ്രീഡ്ജുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഭക്ഷണം ഫ്രീഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കാൻ ചില കാര്യങ്ങൾ:

- ▶▶ ഫ്രീഡ്ജിനുള്ളിലെ താപനില കുടിയാൽ ബാക്ടീരിയകളും സൂക്ഷ്മാണുക്കളും പെരുകാനും ഫ്രീഡ്ജിനുള്ളിൽ വച്ചിരിക്കുന്ന ഭക്ഷണം കേടാകാനും ഇടയാകും. ഇതിനായി ഇടയ്ക്കിടെ ഫ്രീഡ്ജ് തുറന്നു നോക്കുന്ന പ്രവണത ഒഴിവാക്കാം.
- ▶▶ ഫ്രീഡ്ജിനുള്ളിലെ ഏറ്റവും തണുപ്പുള്ള ഭാഗം ഫ്രീസറിനു തൊട്ടു താഴെയുള്ള അറ്റയാണ്. ഏറ്റവും തണുപ്പു കുറഞ്ഞ ഭാഗം താഴത്തെ തട്ടും ഫ്രീഡ്ജിന്റെ വാതിലിലുള്ള അറ്റകളുമാണ്. ഈ താപവ്യതിയാനം മനസ്സിലാക്കി വേണം സാധനങ്ങൾ അടുക്കി വയ്ക്കാൻ.
- ▶▶ വെണ്ണ, തൈര്, ഡെസർട്ട് എന്നിവ വാതിലിനുള്ളിലെ ഏറ്റവും മുകളിലെ ഷെൽഫിൽ വയ്ക്കാം, പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണവും മീച്ചും വന്നതു മെല്ലാം നടവിലുള്ള ഷെൽഫിൽ വയ്ക്കാം, പച്ച മാംസം, കോഴിയിറച്ചി, മീൻ എന്നിവ ഏറ്റവും താഴത്തെ തട്ടിൽ വയ്ക്കണം. പച്ചക്കറികളും മറ്റും ഏറ്റവും താഴെയുള്ള വെള്ളിറമ്പിൾട്രേയിൽ സൂക്ഷിക്കാം. എളുപ്പം ഉപയോഗിച്ചു തീർക്കുന്നവ വാതിലിനുള്ളിലെ അറ്റകളിൽ വയ്ക്കാം.
- ▶▶ പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണം ഫ്രീഡ്ജിനുള്ളിൽ ഓരോ നേരത്തേക്കു മുള്ളത് ചെറിയ ഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ച് വലുപ്പം കുറഞ്ഞ പാത്രങ്ങളിലാക്കി വയ്ക്കുക. എളുപ്പം തണുക്കാനും ആവശ്യത്തിലധികമുള്ളത് കളയുന്നത് ഒഴിവാക്കാനും അത് സഹായിക്കും. പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണം ചുട്ടുമാറിയ ശേഷം വയ്ക്കണം.
- ▶▶ പാകം ചെയ്യാത്ത മീൻ, ഇറച്ചി എന്നിവ ഫ്രീസറിൽ വയ്ക്കുമ്പോൾ കവറുകളിലാക്കി നന്നായി പൊതിഞ്ഞുവേണം സൂക്ഷിക്കാൻ. ഇല്ലെങ്കിൽ ഇവ ഭക്ഷ്യയോഗ്യമല്ലാത്തതായി മാറും. ഇതിനു ഫ്രീസർബേബിൾ എന്നു പറയും. പാകം ചെയ്യാത്ത മാംസത്തിനും മത്സ്യത്തിനുമൊപ്പം പാകപ്പെടുത്തിയ ഭക്ഷണം സൂക്ഷിക്കരുത്.
- ▶▶ പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണം കൂടുതൽ തവണ തണുപ്പിക്കുകയും ചുട്ടാക്കുകയും ചെയ്താൽ ഭക്ഷ്യവിഷബാധ പിടിപെടാനുള്ള സാധ്യത കൂടും. തണുപ്പിച്ച ഭക്ഷണം നന്നായി ചുട്ടാക്കിയേ ഉപയോഗിക്കാവൂ. 70 ഡിഗ്രി താപനിലയിൽ രണ്ടു മിനിറ്റു നേരമെങ്കിലും ചുട്ടാക്കിയാൽ അണുബാധ ഒഴിവാക്കും.
- ▶▶ ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസത്തേക്ക് യാത്ര പോവുകയാണെങ്കിൽ ഫ്രീഡ്ജ് ഓഫ് ചെയ്യേണ്ടതില്ല. പവർകട്ടുകളുണ്ടാകാൻ ഫ്രീഡ്ജ് മുഴുസമയവും അടച്ചുതന്നെ വയ്ക്കുക.
- ▶▶ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ വൃത്തിയാക്കുക. ഒരു സിങ്കിൽ ഇളംചുട്ടുള്ള സോപ്പുവെള്ളം നിറച്ച് എല്ലാ ഭേദകളും അതിൽ കഴുകി ഉണക്കിയെടുക്കുക. ഫ്രീഡ്ജിനുള്ളിലെ വെള്ളത്തിൽ മുകളിലെ തുണികൊണ്ട് തുടയ്ക്കണം. ഭിത്തികളും ഷെൽഫുകളും ഫ്രീഡ്ജിനുള്ളിൽ വയ്ക്കുന്ന പാത്രങ്ങളും കഴുകി വൃത്തിയാക്കണം.

സിയാദ് സഖാഫി പാറന്നൂർ

അവസാനപത്തിലെ ആരാധന വിശേഷങ്ങൾ

വിശ്വാസിസമൂഹത്തിന് അവാച്യവും അനിർവചനീയവുമായ ആത്മഹർഷം സമ്മാനിച്ച് ആഗതമായ വിശുദ്ധരമളാൻ അവസാനത്തിലേക്ക് നീങ്ങുകയാണ്. നടന്നുതീർത്ത ജീവിതവഴികളെക്കുറിച്ച് വിചിന്തനം നടത്താനും ഭാവിജീവിതത്തെ ചിട്ടപ്പെടുത്താനുമുള്ള സമയം ഇനിയും ബാക്കിയുണ്ട്. വിടപറയാനിരിക്കുന്ന റമളാനിലെ അവസാനദിനങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ജാഗ്രതയോടെ ആരാധനകളിൽ മുഴുകണം. എത്രയേറെ ഇബാദത്ത് ചെയ്താലും മതിയായി ഒല്ലുന്ന തോന്നലാകണം വിശ്വാസിക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ടത്.

കഴിഞ്ഞ രാപകലുകളെ അപേക്ഷിച്ച് നിലവിലുള്ള ദിനം ഒന്നുകൂടി മുന്നേറണം. റമളാൻ വിട പറയുമ്പോഴേക്കും ആത്മസംസ്കരണ പരിശീലനം സമ്പൂർണ്ണമാവണം. നോമ്പിന്റെ അടിത്തറയായ തഖ്വയുടെ ഉടമകളായി മാറണം. വ്രതാനുഷ്ഠാനം കൊണ്ട് വിശ്വാസി നേടിയെടുക്കേണ്ടത് അല്ലാഹുവിലുള്ള ഭയഭക്തിയാണെന്നാണ് ഖുർആനികാധ്യാപനം.

പാപമോചനത്തിനും നരകമോചനത്തിനുമുള്ള ഈ അസുലഭ മുഹൂർത്തം നഷ്ടപ്പെടുത്തിയാൽ മറ്റൊരവസരം ഉണ്ടാകുമെന്ന് ഉറപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലല്ലോ.

റമളാൻമാസത്തെ നബി(സ) മൂന്ന് ഭാഗമായി തിരിക്കുകയും

ഓരോന്നിലും പ്രത്യേകം പരിഗണിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാമത്തെ പത്തുദിനങ്ങൾ കാരൂണ്യത്തിന്റേതും രണ്ടാമത്തെ പത്ത് പാപമോചനത്തിന്റേതും മൂന്നാമത്തേത് നരകമോചനത്തിന്റേതുമാണ്. ഇവയിൽ അവസാന പത്തു ദിനങ്ങളെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളെക്കാൾ നബി(സ) പരിഗണിച്ചതായി കാണാം.

ആഇശ(റ) നിവേദനം ചെയ്ത ഹദീസിൽ വായിക്കാം: 'റമളാനിലെ അവസാന പത്തിൽ നബി(സ) രാവുകളെ സജീവമാക്കിയിരുന്നു. കുടുംബത്തെ വിളിച്ചുണർത്തുകയും അരയുടുപ്പ് മുറുക്കിയുടുത്ത് ആരാധനകൾക്ക് തയ്യാറെടുക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.' (ബുഖാരി) മറ്റൊരു തിരുവചനത്തിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം: 'നിശ്ചയം, നബി(സ) റമളാനിലെ അവസാനപത്തിൽ മറ്റു ദിവസങ്ങളെക്കാൾ കൂടുതൽ ആരാധനയിൽ പരിശ്രമിച്ചിരുന്നു.' (ഹദീസ്)

മുകളിൽ ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ മൂന്നു കാര്യങ്ങളാണ് പ്രസ്താവിച്ചത്. ഒന്നാമത്തേത്, രാത്രികളെ സജീവമാക്കലാണ്. നിശയുടെ അന്ത്യയാമങ്ങളിൽ നിസ്കാരവും ഖുർആനോത്തും മറ്റു സൽകർമ്മങ്ങളുമായി അവിടുന്ന് ആരാധനയിൽ മുഴുകിയിരുന്നു. സ്വഹാബത്തിനോടൊപ്പം മൂന്നു ദിവസം അവിടുന്ന് തറാവീഹ് ജമാഅ

ത്തായി നിസ്കരിച്ചത് ഹദീസുകളിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ നിസ്കാരം അവസാനത്തെ പത്തിലായിരുന്നുവെന്നാണ് പണ്ഡിതാഭിപ്രായം.

രണ്ടാമതായി അവസാന പത്തിൽ അവിടുന്ന് പ്രത്യേകം ചെയ്തിരുന്ന മറ്റൊരു കാര്യം കുടുംബത്തിനെക്കൂടി ആരാധനകളിൽ പങ്കാളികളാക്കാൻ വിളിച്ചുണർത്തിയിരുന്നു എന്നതാണ്. 'നിങ്ങളെയും നിങ്ങളുടെ കുടുംബത്തെയും നരകാഗ്നിയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുത്തുക' എന്ന ഖുർആനികാധ്യാപനം പ്രാവർത്തികമാക്കി കാണിക്കുകയായിരുന്നു അവിടുന്ന്. അവസാന പത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വിളിച്ചോതുന്നതാണ് പ്രസ്തുത സംഭവം. നാം മാത്രം നന്നായാൽ പോരാ. കുടുംബത്തെ കൂടി അതിൽ പങ്കു ചേർക്കണം. പള്ളിയിലേക്ക് പോകുന്ന ഉപ്പമർ ആൺമക്കളെ കൂടെ കൂട്ടണം. ഉമ്മമാർ വീട്ടിലെ മറ്റു സ്ത്രീകളെയും കൂട്ടി ജമാഅ

ത്ത് നിസ്കരിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. മൂന്നാമതായി ഹദീസിൽ പരാമർശിച്ചത് 'അരയുടുപ്പ് മുറുക്കിയുടുക്കുമായിരുന്നു' എന്നാണ്. നന്നായി തയ്യാറെടുക്കുക എന്നാണ് ഇതിനർത്ഥം. 'ആരാധനയിൽ കൂടുതൽ വ്യാപൃതരാവുക,

ഉന്മേഷത്തോടെയും ആത്മാർത്ഥതയോടെയും ഇബാദത്തിൽ മുഴുകുക എന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഈ പ്രയോഗം.

(ഇആനത്തു താലിബിൻ 2/401)

കുടുംബത്തോടൊപ്പം കഴിയുന്നത് ഉപേക്ഷിച്ച് ആരാധനകളിൽ മുഴുകിയിരുന്നു എന്നുകൂടി ഈ പ്രയോഗത്തിന് ആശയവ്യാപ്തിയുണ്ട്. കുടുംബത്തെ ഇബാദത്തിന് പ്രേരിപ്പിച്ച് നബി(സ) രാത്രി മുഴുവൻ ഏകനായി ഇബാദത്തിൽ മുഴുകിയിരുന്നു.

ഇഅ്തികാഫ്

റമളാനിലെ അവസാന പത്തിൽ പ്രത്യേകം നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഇബാദത്താണ് ഇഅ്തികാഫ്. ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ ധാരാളം നന്മകൾ സമ്പാദിക്കാനും തിന്മകളെ പ്രതിരോധിക്കാനും നോമ്പുകാരനെ ഇഅ്തികാഫ് സഹായിക്കും.

ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ ധാരാളം നന്മകൾ സമ്പാദിക്കാനും തിന്മകളെ പ്രതിരോധിക്കാനും നോമ്പുകാരനെ ഇഅ്തികാഫ് സഹായിക്കും. ഭൗതികതയുടെ ജീർണ്ണതകളെ ദൈവിക ഉപാസനകൊണ്ട് മറികടക്കാനുള്ള കഴിവും കരുത്തും ആർജ്ജിച്ചെടുക്കാവുന്ന ആരാധനയാണിത്. ഇഅ്തികാഫിലൂടെ നബി(സ) അവസാന പത്തിനെ ധന്യമാക്കിയതായി ഹദീസുകളിൽ കാണാം.

ളിൽ കാണാം.

ഇബ്നുഉമർ(റ) നിവേദനം: നബി(സ) പറഞ്ഞു: ‘റമളാനിലെ അവസാനത്തെ പത്തു ദിവസങ്ങളിൽ നബി(സ) ഇഅ്തികാഫ് ഇരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.’ (ബുഖാരി)

തിരുനബി(സ) ഇഅ്തികാഫ് ഇരുന്ന സ്ഥലം ഇബ്നുഉമർ(റ)

ഫിന് തെരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നത്. എന്നാൽ, വഫാത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പുള്ള റമളാനിൽ ഇരുപത് ദിവസങ്ങൾ ഇഅ്തികാഫ് ഇരുന്നതായി ഇമാം ബുഖാരി(റ) ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിലുണ്ട്.

കർമശാസ്ത്ര പണ്ഡിതർ പറയുന്നു: ‘റമളാനിൽ ഇഅ്തികാഫും മറ്റു ആരാധനകളും വർദ്ധിപ്പിക്കൽ സുന്നത്താണ്. നബി(സ) അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് അവസാന പത്തിൽ ഈ മൂന്നു കാര്യങ്ങളും (ദാനധർമ്മം, ഖുർആൻ പാരായണം, ഇഅ്തികാഫ്) വർദ്ധിപ്പിക്കൽ പ്രധാന സുന്നത്താണെന്ന് നബിചര്യ തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്.’ (ഫത്ഹുൽ മുഹൂൻ)

ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) നിവേദനം. നബി (സ) പറയുന്നു: ‘ഇഅ്തികാഫ് ഇരിക്കുന്നവൻ തെറ്റുകുറ്റങ്ങളെ തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നതിനാൽ മുഴുവൻ സമയവും സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവനെപ്പോലെ ധാരാളം പുണ്യങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നത് നിമിത്തമാകുന്നു. (ഇബ്നുമാജ 1781, ബൈഹഖി) ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) ഉദ്ധരിച്ച മറ്റൊരു ഹദീസിൽ വായിക്കാം: ‘ഒരാൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിക്കായി ഒരു ദിവസം ഇഅ്തികാഫ് ഇരുന്നാൽ അവനും നരകത്തിനും ഇടയിൽ അല്ലാഹു മൂന്നു കിടങ്ങുകൾ ഉണ്ടാക്കും. അവയിൽ ഓരോന്നിനുമിടയിൽ രണ്ടു ചക്രവാളങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള തിനെക്കാൾ അകലമുണ്ടാകും.’ (ശുഅബുൽഇരുമാൻ 3965)

ഇഅ്തികാഫിന്റെ ശ്രേഷ്ഠത വിവരിക്കുന്ന ധാരാളം തിരുവചന

ഭൗതികതയുടെ ജീർണ്ണതകളെ ദൈവിക ഉപാസനകൊണ്ട് മറികടക്കാനുള്ള കഴിവും കരുത്തും ആർജ്ജിച്ചെടുക്കാവുന്ന ആരാധനയാണിത്. ഇഅ്തികാഫിലൂടെ നബി(സ) അവസാന പത്തിനെ ധന്യമാക്കിയതായി ഹദീസുക

നാഫിഅ്(റ)വിനു കാണിച്ചുകൊടുത്തതായി ഇമാം മുസ്ലിം(റ) ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ വായിക്കാം. സാധാരണ റമളാനിലെ അവസാനത്തെ പത്തു ദിവസങ്ങളായിരുന്നു തിരുനബി(സ) മുഴുസമയവും ഇഅ്തികാ

തുടർച്ചയായ ഇൻ്തികാഫ് കരുതിയവർക്ക് (ഒരാഴ്ച, പത്തുദിവസം) മലമുത്ര വിസർജ്ജനം, ജനാബത്ത് കുളി, മാലിന്യം നീക്കൽ, ഭക്ഷിക്കൽ എന്നീ ആവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി പുറത്തിറങ്ങുന്നതുകൊണ്ട് കുഴപ്പമില്ല. നജസ് നീക്കൽ, കുളി തുടങ്ങിയവക്ക് പള്ളിയിൽ തന്നെ സൗകര്യമുണ്ടെങ്കിലും പുറത്തുപോകാം. കാരണം, മാനുതയും പള്ളിയുടെ പവിത്രതയും പാലിക്കാൻ അതാണല്ലോ നല്ലത്. ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ വേണ്ടിയാണെങ്കിലും ഇങ്ങനെ തന്നെ. കാരണം, പള്ളിയിൽ വെച്ച് ഭക്ഷണം കഴിക്കൽ ലജ്ജാകരമായ കാര്യമത്രെ.

ങ്ങളുണ്ട്. ഇത്രയും പുണ്യമേറിയ ഈ കർമ്മം റമളാനിലാകുമ്പോൾ അതിന്റെ പ്രതിഫലം വിവരണാതീതമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് നബി(സ) റമളാനിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് അവസാന പത്തിൽ ഇൻ്തികാഫ് ഇരിക്കാൻ പ്രത്യേകം പരിശ്രമിച്ചതും നിർദ്ദേശിച്ചതും. ആഇശ(റ) നിവേദനം: 'നബി(സ) വഹ്ദത്താകുന്നതുവരെ, റമളാനിലെ അവസാന പത്തിൽ ഇൻ്തികാഫ് ഇരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

ഇൻ്തികാഫ് സുന്നത്താണ്; പ്രത്യേകിച്ച്, റമളാനിൽ. നിയന്ത്രണാടുകൂടി നിസ്കാരത്തിലെ അടക്കത്തെക്കാൾ (തുമൺനീനത്ത്) കൂടുതൽ സമയം പള്ളിയിൽ കഴിയലാണ് ഇൻ്തികാഫ്. അടങ്ങിയിരിക്കണമെന്നില്ല. ഏതു പള്ളിയിലും ഇൻ്തികാഫ് ഇരിക്കാമെങ്കിലും ജുമുഅത്തു പള്ളിയിൽ ഇരിക്കലാണ് കൂടുതൽ ഉത്തമം.

ഇൻ്തികാഫിന് നിശ്ചിത സമയം കണക്കാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ മടങ്ങി വരുമെന്ന ഉറപ്പോടെയല്ലാതെ പള്ളിയിൽ നിന്നു പുറത്തിറങ്ങിയാൽ വീണ്ടും തുടങ്ങുമ്പോൾ നിയുത്ത് പുതുക്കേണ്ടി വരും. വിസർജ്ജനത്തിനു വേണ്ടിയാണ് പുറത്തുപോയതെങ്കിലും വീണ്ടും ഇൻ്തികാഫ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ നിയുത്ത് പുതുക്കൽ നിർബന്ധമാണ്. ഒരു ദിവസമെന്നോ മറ്റോ സമയം നിശ്ചയിച്ചാലും

വിസർജ്ജനം പോലുള്ള ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടിയല്ലാതെ പുറത്തിറങ്ങിയാൽ മടങ്ങിവന്നശേഷം നിയുത്ത് വേണം. എന്നാൽ തിരിച്ചുവരുമെന്ന ഉറപ്പോടെ ഒരാൾ പുറത്തുപോവുകയും മടങ്ങിവരികയും ചെയ്താൽ നിയുത്ത് പുതുക്കൽ നിർബന്ധമില്ല.

തുടർച്ചയായ ഇൻ്തികാഫ് കരുതിയവർക്ക് (ഒരാഴ്ച, പത്തുദിവസം) മലമുത്ര വിസർജ്ജനം, ജനാബത്ത് കുളി, മാലിന്യം നീക്കൽ, ഭക്ഷിക്കൽ എന്നീ ആവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി പുറത്തിറങ്ങുന്നതുകൊണ്ട് കുഴപ്പമില്ല. നജസ് നീക്കൽ, കുളി തുടങ്ങിയവക്ക് പള്ളിയിൽ തന്നെ സൗകര്യമുണ്ടെങ്കിലും പുറത്തുപോകാം. കാരണം, മാനുതയും പള്ളിയുടെ പവിത്രതയും പാലിക്കാൻ അതാണല്ലോ നല്ലത്. ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ വേണ്ടിയാണെങ്കിലും ഇങ്ങനെ തന്നെ. കാരണം, പള്ളിയിൽ വെച്ച് ഭക്ഷണം കഴിക്കൽ ലജ്ജാകരമായ കാര്യമത്രെ. മലമുത്ര വിസർജ്ജനശേഷം വുജുഅ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വുജുഇനു വേണ്ടി മാത്രമോ സുന്നത്തായ കുളിക്കു വേണ്ടിയോ പുറത്തുപോകാൻ പറ്റില്ല. പുറത്തുപോകാവുന്ന കാര്യങ്ങൾക്ക് (മലമുത്ര വിസർജ്ജനം, ജനാബത്ത് കുളി, മാലിന്യം നീക്കൽ) പള്ളിയുടെ അടുത്ത് സൗകര്യമില്ലെങ്കിൽ ദൂരെ പോകാം. അനുയോജ്യമായ സ്ഥലം

അടുത്തുണ്ടായിരിക്കെ ദൂരെ പോവുകയോ ദൂരം പരിധി വിടുകയോ ചെയ്താൽ അത് ഇൻ്തികാഫിന്റെ തുടർച്ചക്ക് വിഘാതമാകും. പുറത്തുപോകുമ്പോൾ സാധാരണ നടത്തേണ്ടതെല്ലാം വേഗം നടക്കണമെന്ന് നിർബന്ധമില്ല. പുറത്തുപോയവന് മയിത്ത് നിസ്കാരത്തിൽ പങ്കെടുക്കാം. എന്നാൽ, അതിനു കാത്തുനിൽക്കാൻ പറ്റില്ല. തുടർച്ചയായ ഇൻ്തികാഫിനുള്ള നിയുത്തിൽ ചില പ്രത്യേക കാര്യങ്ങൾക്കായി പുറത്തുപോകുമെന്ന് കരുതിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനുവേണ്ടി പോകാവുന്നതാണ്; അത് പാരമ്പരിക നേട്ടമുള്ള കാര്യങ്ങൾക്കാണെങ്കിലും ശരി. (ഫതഹുൽമുഇൻ)

സുന്നത്തായ ഇൻ്തികാഫ് ഇരിക്കുമ്പോൾ രോഗസന്ദർശനം പോലുള്ള കാര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി പുറത്തുപോകാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, പോകലാണോ പോകാതിരിക്കലാണോ ശ്രേഷ്ഠം, രണ്ടും

ഭൗതികതയിൽ നിന്നകന്ന് അല്ലാഹുവിന്റെ സാമിപ്യം കരസ്ഥമാക്കാൻ അവന്റെ ഭവനത്തിൽ കഴിയുന്നവരാണ് ഇഅ്തികാഫുകാർ. ഖുർആൻ പാരായണത്തിലും, ദിക്റ്റ് സ്വലാത്തുകളിലും വൈജ്ഞാനിക വ്യവഹാരങ്ങളിലും മറ്റുമായാണ് ഇവർ സമയം ചെലവഴിക്കേണ്ടത്. നിഷിദ്ധമായ കാര്യങ്ങൾ ഇഅ്തികാഫിന്റെ പ്രതിഫലം നഷ്ടപ്പെടുത്തും. ശകാരം, പരദൂഷണം, നിഷിദ്ധമായത് ഭക്ഷിക്കൽ എന്നിവ ഇഅ്തികാഫിന്റെ പ്രതിഫലം നഷ്ടപ്പെടുത്തുമെന്ന് അൽഅൻവാർ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ലാത്തുകളിലും വൈജ്ഞാനിക വ്യവഹാരങ്ങളിലും മറ്റുമായാണ് ഇവർ സമയം ചെലവഴിക്കേണ്ടത്. നിഷിദ്ധമായ കാര്യങ്ങൾ ഇഅ്തികാഫിന്റെ പ്രതിഫലം നഷ്ടപ്പെടുത്തും.

ശകാരം, പരദൂഷണം, നിഷിദ്ധമായത് ഭക്ഷിക്കൽ എന്നിവ ഇഅ്തികാഫിന്റെ പ്രതിഫലം നഷ്ടപ്പെടുത്തുമെന്ന് അൽഅൻവാർ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. (ഫത്ഹുൽമുഹൂൻ) അനുവദനീയമായ സംസാരം കൊണ്ട് ഇഅ്തികാഫ് ബാതിലാവുകയില്ലെങ്കിലും ഉപേക്ഷിക്കലാണ് നല്ലത്. ഹദീസിൽ കാണാം: 'അല്ലാഹുവിന്റെ ദിക്റ്റ് അല്ലാത്ത കാര്യങ്ങൾ പള്ളിയിൽ നിന്ന് സംസാരിച്ചാൽ അഗ്നി വിറകിനെ ഭക്ഷിക്കുന്നതു പോലെ അത് നന്മകളെ ഭക്ഷിക്കുന്നതാണ്.' (ഇആനതുത്വാലിബീൻ)

ലൈലതുൽഖദ്ർ

റമളാനിലെ അവസാന പത്തിന് മാറ്റുകൂട്ടുന്ന പുണ്യരാത്രിയാണ് ലൈലത്തുൽ ഖദ്ർ. ആരാധനകൾക്ക് ആയിരം മാസങ്ങളിലെ ആരാധനയെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള ഈ രാത്രിയുടെ മഹത്വങ്ങൾ ഏറെയാണ്. 'സത്യമാണെന്ന് വിശ്വസിച്ചും അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും പ്രതിഫലവും കാംക്ഷിച്ചും ലൈലതുൽഖദ്റിൽ ആരെങ്കിലും നിസ്കരിച്ചാൽ അവന്റെ മുൻകാല പാപങ്ങൾ

പൊറുക്കപ്പെടും.' (ഹദീസ്) പിൻകാല പാപങ്ങളും പൊറുക്കപ്പെടുമെന്ന് മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുണ്ട്.

ലൈലതുൽഖദ്ർ എന്ന് ഈ രാത്രിക്ക് പേരു ലഭിക്കാൻ കാരണം പലതാണ്. ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: 'മാനവരാശിക്ക് വർഷാവർഷമുള്ള വിധിയും വിഹിതവും അല്ലാഹു നിർണ്ണയിക്കുന്ന രാത്രിയായതിനാലാണ് ഈ പേരു വന്നത്.' 'ജീവജാലങ്ങളുടെ ഒരു വർഷത്തേക്കുള്ള പ്രായം, ഭക്ഷണം തുടങ്ങിയവ നിർണ്ണയിക്കുന്നത് ഈ രാത്രിയിലാണ്.' (ഖുർതുബി) ഇമാം റാസി(റ) മറ്റൊരു കാരണം പറയുന്നു: 'ഖദ്ർ എന്ന പദത്തിന് തിങ്ങിനിറഞ്ഞ എന്നൊരു അർത്ഥമുണ്ട്. ഈ രാവിലെ മലക്കുകൾ വാനലോകത്തിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങിവന്ന് ഭൂഗോളത്തിൽ നിറയുന്നതിനാലാണ് ഇങ്ങനെ നാമകരണം ചെയ്തത്.' (തഫ്സീറുൽകബീർ)

എന്നാണ്?

ഈ രാത്രി എന്നാണെന്ന് കൃത്യമായി പറയപ്പെട്ടിട്ടില്ല. പല അഭിപ്രായങ്ങളും നിലവിലുണ്ട്. ഈ ദിവസം നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാത്തത് ലൈലതുൽ ഖദ്ർ പ്രതീക്ഷിച്ച് എല്ലാ രാത്രികളിലും ആരാധന നിർവഹിക്കാൻ വിശ്വാസികൾക്ക് പ്രചോദനമാകും. ഏതെങ്കിലും ഒരു രാത്രി നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ ജനങ്ങൾ അന്നു മാത്രമേ ഇബാ

തുല്യമാണോ എന്നതിൽ വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായങ്ങളുണ്ട്. ഇമാം ബുൽഖീനി(റ) പറഞ്ഞതുപ്രകാരം, ന്യായമായ വീക്ഷണം ബന്ധുവോ അയൽവാസിയോ സുഹൃത്തോ ആണ് രോഗിയെങ്കിൽ സന്ദർശനമാണ് പുണ്യം എന്നതാണ്. എന്നാൽ, പോകാതിരിക്കലാണ് ഉത്തമമെന്ന അഭിപ്രായമാണ് ഇബ്നുസ്വലാഹ്(റ)വിനുള്ളത്. നബി(സ) ഇഅ്തികാഫിലിരിക്കെ ഇത്തരം ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പുറത്തുപോയിട്ടില്ലെന്നതാണ് കാരണം. (ഫത്ഹുൽമുഹൂൻ)

ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട ചില കാര്യങ്ങൾ

ഭൗതികതയിൽ നിന്നകന്ന് അല്ലാഹുവിന്റെ സാമിപ്യം കരസ്ഥമാക്കാൻ അവന്റെ ഭവനത്തിൽ കഴിയുന്നവരാണ് ഇഅ്തികാഫുകാർ. ഖുർആൻ പാരായണത്തിലും, ദിക്റ്റ് സ്വ

ദത്തിൽ മുഴുകുമായിരുന്നുള്ളൂ. ദിവസം വ്യക്തമാക്കപ്പെടാത്ത മുസ്ലിം ഉമ്മത്തിന് അനുഗ്രഹമാണെന്നു സാരം. ലൈലതുൽഖദ്റിനെക്കുറിച്ച് നേരത്തെ നബി(സ)ക്ക് കൃത്യമായി അറിയിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. പിന്നീടത് അല്ലാഹു മറപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ഉബാദതുബ്നു സാമിത്(റ) നിവേദനം. നബി(സ) ലൈലതുൽഖദ്റിനെക്കുറിച്ച് പറയാൻ തെങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ മുസ്ലിംകളിൽപ്പെട്ട രണ്ടാളുകൾ തർക്കിക്കുന്നതുകണ്ട നബി(സ) പറഞ്ഞു: 'ലൈലതുൽഖദ്റിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളോട് പറയാനായിരുന്നു ഞാൻ പുറപ്പെട്ടത്. അപ്പോൾ ഇവർ തർക്കം കൂടി. അതുകാരണം, അതെനിക്ക്

അവ്യക്തമായി. അതു നിങ്ങൾക്ക് ഗുണമായേക്കാം. അതിനാൽ, അബ്ബ്, ഏഴ്, ഒമ്പത് എന്നിവയിൽ ലൈലതുൽഖദ്റിനെ നിങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുവിൻ.' (ബുഖാരി: 1883)

റമളാൻ മാസത്തിലെ അവസാന പത്തിലെ ഒറ്റയായ രാവുകളിലാണ് ലൈലതുൽഖദ്ർ കൂടുതൽ പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. ആതുശ(റ) നിവേദനം. നബി(സ) പറഞ്ഞു: 'റമളാനിലെ അവസാന പത്തിലെ ഒറ്റയായ രാവുകളിൽ ലൈലതുൽഖദ്ർ പ്രതീക്ഷിക്കുക.' (ബുഖാരി:1880) മറ്റൊരു ഹദീസിൽ കാണാം: ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) നിവേദനം. നബി(സ) പറഞ്ഞു: 'റമളാനിലെ അവസാനത്തെ പത്തു ദിവസങ്ങൾ

ളിൽ നിങ്ങൾ ലൈലതുൽഖദ്ർ പ്രതീക്ഷിക്കുക. അഥവാ, ഒമ്പത് ശേഷിക്കുന്നതിലും എഴ് ശേഷിക്കുന്നതിലും അഞ്ച് ശേഷിക്കുന്നതിലും.' (ബുഖാരി 1881) മാസത്തിൽ നിന്ന് ഒമ്പത് ശേഷിക്കുന്ന രാവ് ഇരുപത്തിയൊന്നാം രാവു ഏഴ് ശേഷിക്കുന്നത് ഇരുപത്തിമൂന്നും അഞ്ച് ശേഷിക്കുന്നത് ഇരുപത്തിയഞ്ചാം രാവുമാണ്. ഇരുപത്തിയേഴാം രാവിലാണെന്നതാണ് മറ്റൊരു വീക്ഷണം. സ്വഹാബികളിൽ ഒരു വിഭാഗം പണ്ഡിതരുടെ അഭിപ്രായം ഇതാണ്.

എന്നാൽ, ഇത് രണ്ടാം പത്തിലെ പതിനേഴാം രാവിലാണെന്നും പത്തൊമ്പതാം രാവിലാണെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടവരുമുണ്ട്. സൈദുബ്നു അർഖം(റ), ഇബ്നുമസ്ഊദ്(റ) എന്നിവർ പതിനേഴാം രാവിലാണെന്നും അലി(റ) പത്തൊമ്പതാം രാവിലാണെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടവരാണ്. റമളാനിലെ അവസാന രാത്രിയാണെന്നതാണ് മറ്റൊരു വീക്ഷണം. (ശറഹുമുസ്ലിം 4/187)

ഈ പുണ്യരാത്രി എല്ലാവർഷവും ഒരേ രാത്രിയിലായിരിക്കില്ലെന്നാണ് ഒരു വിഭാഗം പണ്ഡിതരുടെ പക്ഷം. റമളാനിലെ അവസാനത്തെ പത്തിൽ ഖദ്റിന്റെ രാത്രി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും, റമളാൻ മുഴുവനും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും എന്ന മറ്റൊരു അഭിപ്രായവുമുണ്ട്. എല്ലാ വർഷവും ഒരേ രാത്രിയിൽ തന്നെയാണെന്നും പറഞ്ഞ പണ്ഡിതന്മാരുമുണ്ട്.

ചുരുക്കത്തിൽ, റമളാൻമാസം മുഴുവൻ, പ്രത്യേകിച്ച്, അവസാനത്തെ പത്തിൽ ലൈലതുൽഖദ്ർ പ്രതീക്ഷിച്ച് ആരാധനയിൽ മുഴുകലാണ് ഉത്തമം. അങ്ങനെയൊക്കെ വെച്ച് ഖദ്റിന്റെ രാത്രി ലഭിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പിക്കാമല്ലോ.

അവസാന പത്തിൽ ദാനധർമ്മം പരമാവധി വർഷിപ്പിക്കണം. നിർബന്ധദാനമായ സകാത്തിന്റെ വർഷം പൂർത്തിയാകുന്നത് വരും മാസങ്ങളിലാണെങ്കിൽ റമളാന്റെ മഹത്വം പരിഗണിച്ച് നേരത്തെ കൊടുക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ല. എന്നാൽ, നേരത്തെ വർഷം തികഞ്ഞ സകാത്ത് റമളാനിലേക്ക് പിന്തിക്കാൻ പാടില്ല.

ആരോഗ്യം

അബൂല്ല ചെമ്പ്ര

നോമ്പും ആരോഗ്യവും

ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിന് വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകിയ മതമാണ് ഇസ്‌ലാം. ആരോഗ്യത്തിന് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്ന രീതിയിൽ നോമ്പെടുക്കാൻ ഇസ്‌ലാം ഒരിക്കലും നിർബന്ധിക്കുന്നില്ല. ശാരീരിക പ്രയാസങ്ങളുണ്ടായാൽ

നോമ്പ് ഒഴിവാക്കാനും ആരോഗ്യമുള്ള സമയത്ത് വീണ്ടെടുക്കാനുമുള്ള അനുവാദം ഇസ്‌ലാം നൽകുന്നുണ്ട്. നോമ്പുകാലത്ത് പ്രമേഹം, ഹൃദ്രോഗം, വൃക്കരോഗം തുടങ്ങിയ അസുഖങ്ങളുള്ളവർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട പ്രധാന കാര്യങ്ങൾ വായിക്കാം.

പ്രമേഹരോഗികളും നോമ്പും

പ്രമേഹമുള്ളവർ നോമ്പ് തുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഒന്നോ രണ്ടോ മാസം മുമ്പു തന്നെ ഡോക്ടറെ കണ്ട് മരുന്നുകളുടെയും ഇൻസുലിന്റെയും ഡോസ് ക്രമീകരിക്കാൻ തയ്യാറെടുക്കണം. കീറ്റോഅസിഡോസിസ് (Ketoacidosis) വന്നവരും ഗർഭകാലത്ത് പ്രമേഹം വന്നവരും രക്തത്തിലെ പഞ്ചസാരയുടെ അളവ് മൂന്നുറിനു മുകളിൽ നിൽക്കുന്ന അനിയന്ത്രിതമായ പ്രമേഹമുള്ളവരും നോമ്പ് ഒഴിവാക്കുന്നതാണ് ആരോഗ്യത്തിന് നല്ലത്. പഞ്ചസാരയുടെ അളവ് പെട്ടെന്ന് 300-400 ആവുകയും, ചിലപ്പോൾ 40-50 വരെ താഴുകയും ചെയ്യുന്ന 'ബ്രിട്ടിൽ ഡയബറ്റിസ്' (Brittle Diabetes) ഉള്ളവർക്കും നോമ്പെടുക്കുന്നത് പ്രയാസകരമാണ്. മികച്ച ഇൻസുലിൻ ലഭ്യമാകാതെ സാധാരണ ഇൻസുലിൻ ഉപയോഗിക്കുന്നവർക്ക് ഷുഗർ പെട്ടെന്ന് കുറഞ്ഞുപോകാൻ സാധ്യതയുള്ളതിനാൽ അവരും ശ്രദ്ധിക്കണം. ഗ്ലൂക്കോമീറ്റർ ഉപയോഗിച്ച് വീട്ടിൽ തന്നെ ഷുഗർ പരിശോധിക്കുന്നത് നല്ലതാണ്. അത്താഴത്തിന് മുമ്പും ശേഷവും ഉച്ചയ്ക്ക് ശേഷവും അസറിന്റെ സമയത്തുമെല്ലാം പരിശോധിക്കാം. രക്തമെടുത്ത് പരിശോധിക്കുന്നതു കൊണ്ട് നോമ്പ് മുറിയില്ല.

അത്താഴം പരമാവധി വൈകിപ്പിച്ച് സുബ്‌ഹി ബാങ്കിനോടടുപ്പിച്ച് കഴിക്കുന്നതാണ് പ്രമേഹരോഗികൾക്ക് നല്ലത്. ഓട്സ്, തവിടുള്ള അരി, പയർവർഗങ്ങൾ പോലുള്ള സ്ലോറിലീസ് കാർബോഹൈഡ്രേറ്റുകൾ (Slowrelease carbohydrates) അത്താഴത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക. നോമ്പ് തുറക്കുമ്പോൾ ഒന്നോ രണ്ടോ ഈത്തപ്പഴവും വെള്ളവും ഉപയോഗിക്കുക. വറുത്തതും മധുരമുള്ളതുമായ പലഹാരങ്ങൾ, സോഫ്റ്റ് ഡ്രിങ്കുകൾ എന്നിവ ഒഴിവാക്കണം. ഓറഞ്ച്, മുസമ്പി, അനാർ എന്നിവ കഴിക്കാം; എന്നാൽ പൈനാപ്പിളും കൂടുതൽ അളവിൽ തണ്ണിമത്തനും കഴിക്കുന്നത് നല്ലതല്ല.

ഭൂരിഭാഗം ഹൃദ്രോഗികൾക്കും ഡോക്ടറുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം മരുന്നുകളുടെ സമയം ക്രമീകരിച്ച് നോമ്പെടുക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ മാസം ഹൃദയാഘാതം വന്നവരും അടുത്തിടെ ആൻജിയോപ്ലാസ്റ്റി ചെയ്തവരും കിടക്കുമ്പോൾ ശ്വാസംമുട്ടൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന സിവിയർ ഹാർട്ട് ഫെയിലിയർ ഉള്ളവരും അടുത്തിടെ ബൈപ്പാസ് ശസ്ത്രക്രിയ കഴിഞ്ഞവരുമെല്ലാം നോമ്പ് ഒഴിവാക്കുന്നതാണ് ഉചിതം. മുൻവർഷങ്ങളിൽ ആൻജിയോപ്ലാസ്റ്റി ചെയ്ത് ഇപ്പോൾ ആരോഗ്യസ്ഥിരതയുള്ളവർക്ക് നോമ്പെടുക്കാം.

ഹൃദ്രോഗികളും നോമ്പും

ഭൂരിഭാഗം ഹൃദ്രോഗികൾക്കും ഡോക്ടറുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം മരുന്നുകളുടെ സമയം ക്രമീകരിച്ച് നോമ്പെടുക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ മാസം ഹൃദയാഘാതം വന്നവരും അടുത്തിടെ ആൻജിയോപ്ലാസ്റ്റി ചെയ്തവരും കിടക്കുമ്പോൾ ശ്വാസംമുട്ടൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന സിവിയർ ഹാർട്ട് ഫെയിലിയർ ഉള്ളവരും അടുത്തിടെ ബൈപ്പാസ് ശസ്ത്രക്രിയ കഴിഞ്ഞവരുമെല്ലാം നോമ്പ് ഒഴിവാക്കുന്നതാണ് ഉചിതം. മുൻവർഷങ്ങളിൽ ആൻജിയോപ്ലാസ്റ്റി ചെയ്ത് ഇപ്പോൾ ആരോഗ്യസ്ഥിരതയുള്ളവർക്ക് നോമ്പെടുക്കാം. ഇഫ്താറിന് അമിതമായി ഭക്ഷണം കഴിക്കരുത്. ഉപ്പിന്റെ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കണം. തറാവീഥ് നിസ്കാരം ഒരു നല്ല പ്രാർത്ഥനയും ഒപ്പം മികച്ച വ്യായാമവുമാണ്. വേനൽക്കാലത്ത് ഉച്ചയ്ക്ക് വെയിലത്ത് പുറത്തിറങ്ങുന്നത് ഒഴിവാക്കുക. നെഞ്ചുവേദന, ശ്വാസംമുട്ടൽ, വിയർപ്പ്, തലകറക്കം എന്നിവ ഉണ്ടായാൽ ഉടൻ നോമ്പ് മുറിക്കുകയും ചികിത്സ തേടുകയും വേണം.

വൃക്കരോഗികൾ ശ്രദ്ധിക്കാൻ

വൃക്കരോഗികൾക്ക് ഡോക്ടറുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം കൃത്യമായ അളവിൽ വെള്ളം കുടിക്കൽ അത്യാവശ്യമാണ്; ഇല്ലെങ്കിൽ കിഡ്നിയുടെ പ്രവർത്തനം താളം തെറ്റിയേക്കാം. കിഡ്നിയോഗത്തിന്റെ നാലും അഞ്ചും ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉള്ളവരും ഡയാലിസിസ് ചെയ്യുന്നവരും അടുത്തിടെ കിഡ്നി മാറ്റിവെക്കൽ ശസ്ത്രക്രിയ കഴിഞ്ഞവരും നോമ്പ് ഒഴിവാക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. മുത്രത്തിൽ കല്ലുള്ളവർ ധാരാളം വെള്ളം കുടിക്കുകയും ഉപ്പിന്റെ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യണം. ശരീരത്തിൽ പൊട്ടാസ്യം കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതിനാൽ ഈത്തപ്പഴം, ഓറഞ്ച്, സിട്രസ് പഴങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കണം. പ്രോട്ടീൻ കൂടുതലുള്ള മാംസാഹാരം

ഷുഗർ എഴുപതിൽ താഴെയോ മൂന്നുനിന്നു മുകളിലോ ആയാൽ ഉടൻ തന്നെ നോമ്പ് മുറിച്ച് ഭക്ഷണം കഴിക്കണം. വിയർപ്പ്, വിറയൽ, തലകറക്കം, കടുത്ത ക്ഷീണം എന്നിവ ഷുഗർ കുറയ്ക്കുന്നതിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാണ്. ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടാൽ നോമ്പ്

തുറക്കാൻ കുറച്ച് സമയം മാത്രമേ ബാക്കിയുള്ളുവെങ്കിലും മുറിക്കാൻ മടിക്കരുത്. ദാഹം, വായ വരളുക, കൂടുതൽ മുത്രമൊഴിക്കുക, തലവേദന എന്നിവ ഷുഗർ കൂടുന്നതിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാണ്.

എന്തു കഴിക്കാം, എത്ര കഴിക്കാം?

നോമ്പ് തുറക്കുമ്പോൾ അധികം ഭക്ഷണം കഴിക്കരുത്. വെറുംവയറ്റിൽ നാരങ്ങാവെള്ളം പോലുള്ള അമ്ലപാനീയങ്ങൾ ഉടൻ കുടിക്കുന്നതും ഒഴിവാക്കാം. പഴങ്ങളും പച്ചക്കറികളും ധാരാളമായി ഉൾപ്പെടുത്തുക. രാത്രി ഇടവിട്ട് ഏകദേശം രണ്ടരലിറ്ററോളം വെള്ളം കുടിക്കണം. അത്താഴം ഒരിക്കലും ഒഴിവാക്കരുത്. ശരീരത്തെ നോമ്പിനായി സജ്ജമാക്കാൻ ഒരു ഈത്തപ്പഴമെങ്കിലും കഴിക്കുക. അത്താഴത്തിൽ കാപ്പിയും ചായയും ഒഴിവാക്കണം. തവിട് കളയാത്ത അരി, റാഗി, ഗോതമ്പ് പോലുള്ള കോംപ്ലക്സ് കാർബോഹൈഡ്രേറ്റുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് പകൽസമയത്തെ ക്ഷീണം കുറയ്ക്കും. ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ പ്ലേറ്റിന്റെ പകുതി പഴങ്ങളും പച്ചക്കറികളും, കാൽഭാഗം പ്രോട്ടീനും (മത്സ്യം, മാംസം, പയർവർഗ്ഗങ്ങൾ) ബാക്കി കാൽഭാഗം മാത്രം ധാന്യങ്ങളും എന്ന 'പ്ലേറ്റ് കൺസെപ്റ്റ്' പിന്തുടരുക. പുകവലിശീലം പൂർണ്ണമായും നിർത്താനുള്ള മികച്ച അവസരം കൂടിയാണ് നോമ്പു കാലം. ശരിയായ അറിവോടെയും നിയന്ത്രിതമായ ഭക്ഷണക്രമത്തോടെയും നോമ്പെടുക്കുമ്പോൾ, അത് ശരീരത്തിനും മനസ്സിനും ഒരുപോലെ ഗുണകരമാകും.

ക്രിയാറ്റിനിൻ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളതിനാൽ അതും നിയന്ത്രിക്കണം. നോമ്പ് കാലത്ത് പെയിൻകില്ലറുകൾ (വേദനസംഹാരികൾ) കർശനമായി ഒഴിവാക്കണം. ശരീരത്തിൽ വെള്ളം കുറയുന്ന സമയത്ത് ഇത്തരം മരുന്നുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് കിഡ്നിയുടെ പ്രവർത്തനം തകരാറിലാക്കാം. മുത്രത്തിന്റെ അളവ് കുറയുക, കാലിൽ നീർ വരിക, ശ്വാസംമുട്ടൽ എന്നീ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടാൽ ഉടൻ ഡോക്ടറെ കാണണം.

നോമ്പ് എന്ന 'റീസെറ്റിംഗ്' ബട്ടൺ

ദഹനവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ഏകദേശം പതിമൂന്ന് മണിക്കൂർ പൂർണ്ണവിശ്രമം ലഭിക്കുന്നത് ശരീരത്തിന് ഒരു 'റീസെറ്റിംഗ്' പ്രക്രിയ പോലെയാണ്. നോമ്പു നുഷ്ഠാനം ശരീരത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന മാറ്റങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ നമ്മുടെ ഭക്ഷണരീതിയെക്കുറിച്ച് അറിയേണ്ടതുണ്ട്. കേരളത്തിൽ പൊതുവേ അന്നജം (Carbohydrates) കൂടുതലുള്ള അരിയാഹാരമാണ് നമ്മൾ കഴിക്കുന്നത്. ഇടവിട്ട് ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന 'ഓൾവേസ് ഫെഡ്' (Always Fed) അവസ്ഥയിൽ ഊർജ്ജം പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗിക്കാൻ ശരീരത്തിന് കഴിയില്ല. നമ്മൾ കഴിക്കുന്ന അന്നജം ഗ്ലൂക്കോസായി മാറി രക്തത്തിൽ കലരുന്നു. രക്തത്തിലെ പഞ്ചസാരയുടെ അളവ് കൂടുമ്പോൾ ഇൻ

രക്തത്തിലെ പഞ്ചസാരയുടെ അളവ് കൂടുമ്പോൾ ഇൻസുലിൻ അതിനെ ഗ്ലൈക്കോജനായി മാറ്റി കരളിലും പേശികളിലും സംഭരിക്കുന്നു. ഈ സംഭരിച്ച ഊർജ്ജം ഉപയോഗിച്ചു തീരുന്നതിനു മുമ്പ് വീണ്ടും ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ, അധികമുള്ള പഞ്ചസാര കൊഴുപ്പായി മാറുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ അമിതമായി കഴിക്കുന്ന അന്നജമാണ് ശരീരത്തിൽ കൊഴുപ്പ് കൂടാൻ പ്രധാന കാരണം. തുടർച്ചയായി ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നവരിൽ കൊഴുപ്പ് ആദ്യം കരളിൽ അടിഞ്ഞുകൂടി 'ഫാറ്റി ലിവർ' ഉണ്ടാക്കുന്നു.

സുലിൻ അതിനെ ഗ്ലൈക്കോജനായി മാറ്റി കരളിലും പേശികളിലും സംഭരിക്കുന്നു. ഈ സംഭരിച്ച ഊർജ്ജം ഉപയോഗിച്ചു തീരുന്നതിനു മുമ്പ് വീണ്ടും ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ, അധികമുള്ള പഞ്ചസാര കൊഴുപ്പായി മാറുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ അമിതമായി കഴിക്കുന്ന അന്നജമാണ് ശരീരത്തിൽ കൊഴുപ്പ് കൂടാൻ പ്രധാന കാരണം. തുടർച്ചയായി ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നവരിൽ കൊഴുപ്പ് ആദ്യം കരളിൽ അടിഞ്ഞുകൂടി 'ഫാറ്റി ലിവർ' ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഇതാണ് ഇൻസുലിൻ ശരിയായി പ്രവർത്തിക്കാത്ത 'ഇൻസുലിൻ റെസിസ്റ്റൻസ്' എന്ന അവസ്ഥ

സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ടൈപ്പ് 2 പ്രമേഹത്തിന് പ്രധാന കാരണം ഇതാണ്. നോമ്പ് തുടങ്ങുമ്പോൾ ശരീരം മൂന്നു മുതൽ നാലു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ തന്നെ സംഭരിച്ച ഗ്ലൈക്കോജൻ ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. പത്തു മുതൽ പന്ത്രണ്ടു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ അത് പൂർണ്ണമായി തീർന്നാൽ, ശരീരം കൊഴുപ്പ് ഉപയോഗിച്ച് ഊർജ്ജം നിർമ്മിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഈ പ്രക്രിയ നോമ്പിൽ മാത്രം സജീവമാകുന്ന ഒരു സ്വാഭാവിക സംവിധാനമാണ്. ഇത് പ്രമേഹം തടയാനും അമിതവണ്ണം കുറയ്ക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

മുഹമ്മദ് പാറന്നൂർ

റസൂലുല്ലാഹിയുടെ ദൂതനെ കാത്ത്

ഉമ്മൂൽഫദ്ലിന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ട് നാണിച്ചപ്പോൾ യി. ഉൾപ്പുള്ളകത്തോടെ അകത്തേക്കോടി മറയ്ക്കു പിന്നിൽ നാണിച്ചിരുന്നു പോയി; കന്യകയെപ്പോലെ! മുഹമ്മദ് റസൂലുല്ലാഹിയെ മോഹിച്ചു നടക്കുകയാണ് ഞാൻ എന്ന് ഒരു പുരുഷനരിയുന്നത് നാണം ജനിപ്പിക്കുന്നതാണ്ല്ലോ.

പിന്നെ വേവലാതിയായിരുന്നു; സഹോദരീഭർത്താവ് റസൂലുല്ലാഹിയോട് കാര്യം അന്വേഷിച്ചോ? അവിടുന്ന് എന്തായിരിക്കും മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവുക? ഈയടുത്ത് അതിസുന്ദരിയും രാജകുമാരിയുമൊക്കെയായ ഒരു പെണ്ണിനെക്കൂടി വിവാഹം കഴിച്ച അവിടുന്ന് വിധവയായ ഈ അമ്പലയെ സ്വീകരിക്കുമോ? ഇപ്പോൾ ഇനിയൊരു വിവാഹത്തിനു തയ്യാറല്ലെന്നാണ് അവിടുന്ന് പറയുന്നതെങ്കിൽ... ആ ദുഃഖം ഞാനെങ്ങനെ സഹിക്കും? സുഖമോഹങ്ങളല്ല; റസൂലുല്ലാഹിയുടെ പത്നീപഥത്തിലെത്തി പുണ്യവതിയാകുക എന്നതു മാത്രമാണല്ലോ എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. പടച്ചവർ തന്റെ ദൂതന്റെ മനസ്സിൽ ഈ

സഹോദരീഭർത്താവ് റസൂലുല്ലാഹിയോട് കാര്യം അന്വേഷിച്ചോ? അവിടുന്ന് എന്തായിരിക്കും മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവുക? ഈയടുത്ത് അതിസുന്ദരിയും രാജകുമാരിയുമൊക്കെയായ ഒരു പെണ്ണിനെക്കൂടി വിവാഹം കഴിച്ച അവിടുന്ന് വിധവയായ ഈ അമ്പലയെ സ്വീകരിക്കുമോ? ഇപ്പോൾ ഇനിയൊരു വിവാഹത്തിനു തയ്യാറല്ലെന്നാണ് അവിടുന്ന് പറയുന്നതെങ്കിൽ... ആ ദുഃഖം ഞാനെങ്ങനെ സഹിക്കും?

അമ്പലയുടെ മോഹം സാധിച്ചിട്ടു തരാനുള്ള സന്നദ്ധതയുണർത്തില്ലേ?

അബ്ബാസ് യാത്ര പറഞ്ഞിറങ്ങിപ്പോയ ശേഷമാണ് മുറിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുകടന്നത്. മുഖത്തെ അങ്കലാപ്പു കണ്ടിട്ടാവാം, ഉമ്മൂൽഫദ്ലിൽ പറഞ്ഞു: 'വിഷമിക്കാതിരിക്കെടീ. പിതൃവ്യന്റെ വാക്കുകൾ റസൂലുല്ലാഹി തട്ടിക്കളയാനിടയില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുവാദമുണ്ടെങ്കിൽ നിന്റെ മോഹം പൂവണിയുക തന്നെ ചെയ്യും. അല്ലാഹുവിനോട് സഹായം തേടിക്കൊണ്ടിരുന്നോളൂ.'

പിന്നെ പ്രാർത്ഥനയായിരുന്നു; നിരന്തര പ്രാർത്ഥന! അമ്പലകളുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ അല്ലാഹു തട്ടിക്കളയില്ലെന്ന പ്രത്യംശയോടെ! തുടർന്ന് കാത്തിരിപ്പായി; അബ്ബാസിന്റെ വരവും കാത്ത്. കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ നിമിഷങ്ങൾക്കെന്തു ദൈർഘ്യം! അങ്ങനെ ഇരിക്കപ്പൊറുതിയില്ലാതെ കഴിയുമ്പോഴാണ് ഒന്ന് പുറത്തിറങ്ങേണ്ടി വന്നത്. ഒട്ടകപ്പുറത്തായിരുന്നു പോയത്. തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ കണ്ടത്, വീട്ടിലേക്ക് വരുന്ന അബ്ബാസിനെയാണ്.

വന്നപാടെ അദ്ദേഹം ഉമ്മൂൽഫദ്ലിനോട് പറയുന്നതു കേട്ടു: 'നീ ഏൽപ്പിച്ച കാര്യം ഞാൻ മുഹമ്മദിനോട് സംസാരിച്ചു. വിരോധമൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. സമ്മതമാണ്. നികാഹിനു വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ നടത്താൻ ജഅ്ഫറിനെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാര്യങ്ങൾ സംസാരിക്കാൻ ജഅ്ഫർ വരും.'

അതുകേട്ടപ്പോൾ ആഹ്ലാദം കൊണ്ട് ഹൃദയം പടപടന്നു മിടിച്ചു. ആനന്ദാശ്രുക്കൾ കവിളിലൂടെ ചാലിട്ടൊഴുകി. അല്ലാഹുവിനുള്ള സ്തുതികീർത്തനങ്ങൾ അർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒട്ടകപ്പുറത്തു നിന്ന് ചാടിയിറങ്ങി. ഹാവു, മോഹം സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ പോവുകയാണല്ലോ. അത്യാഹ്ലാദത്താൽ എന്റെ നാവുകൾ മൊഴിഞ്ഞു: 'എന്റെ ഒട്ടകവും അതിന്മേലുള്ളതും റസൂലുല്ലാഹിക്കുള്ളതാണ്.'

സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവാണ് അബൂതാലിബിന്റെ മകൻ ജഅ്ഫർ. അദ്ദേഹമാണല്ലോ കാര്യങ്ങൾ സംസാരിക്കാൻ വരും.

നത്. പേടിക്കാനൊന്നുമില്ല. ആശ്വാസത്തോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വരവും കാത്തിരുന്നു.

ജഅ്ഫർ വന്നതോടെ വർത്തമാനങ്ങളായി. ദീർഘകാലം അബ്സീനിയയിൽ കഴിഞ്ഞശേഷം മക്കയിലെത്തിയതാണല്ലോ ജഅ്ഫറും ഭാര്യ അസ്മയും. നേരത്തെ ഇസ്ലാം പുൽകിയവർക്ക് റസൂലുല്ലാഹിയോടുള്ള സ്നേഹത്തിനും ആദരവിനും സീമകളില്ല. ജഅ്ഫർ റസൂലുല്ലാഹിയെ കുറിച്ച് ഏറെ പറഞ്ഞു. അവിടുത്തെ പത്നീപഥത്തിൽ എത്തിയാലുള്ള മാഹാത്മ്യങ്ങൾ വിശദമാക്കി. തിരുപത്നിയായാലുള്ള ബാധ്യതയും മര്യാദകളും ഉണർത്തി. റസൂലുല്ലാഹിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു. മൂന്നു ദിവസമാണ് മക്കയിൽ താമസിക്കാൻ ഖുറൈശികൾ അനുവദിച്ചതെന്നും അവർ അനുവദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ കൂടി മക്കയിൽ തന്നെ തങ്ങി വിവാഹനടപടികൾ പൂർത്തീകരിക്കാനാണ് റസൂ

**ദീർഘകാലം
അബ്സീനിയയിൽ
കഴിഞ്ഞശേഷം മക്ക
യിലെത്തിയതാണല്ലോ
ജഅ്ഫറും ഭാര്യ അസ്മ
യും. നേരത്തെ ഇസ്
ലാം പുൽകിയവർക്ക്
റസൂലുല്ലാഹിയോടുള്ള
സ്നേഹത്തിനും ആദ
രവിനും സീമകളില്ല.
ജഅ്ഫർ റസൂലുല്ലാ
ഹിയെക്കുറിച്ച് ഏറെ
പറഞ്ഞു. അവിടുത്തെ
പത്നീപഥത്തിൽ
എത്തിയാലുള്ള മാഹാ
ത്മ്യങ്ങൾ വിശദമാക്കി.**

ലുല്ലാഹിയുടെ ഉദ്ദേശ്യമെന്നും അറിയിച്ചു.

ഖുറൈശികളത് അനുവദിക്കുമോ? റസൂലുല്ലാഹിയും അനുയായികളും പെട്ടെന്നു തന്നെ പോയിക്കിട്ടാനാണ് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്ന് പലരുടെയും സംസാരത്തിൽ നിന്നു മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. നേരത്തെ വാക്കു കൊടുത്തതുകൊണ്ട് അവർ പല്ലിറുമ്മിക്കുമിടമെന്നേയുള്ളുവത്രെ! മുഹമ്മദു റസൂലുല്ലാഹിയുടെയും അനുയായികളുടെയും പല പ്രവൃത്തികളും അവർക്ക് ദഹിക്കുന്നില്ല. മക്കക്കാരിൽ പലരും അവരുടെ പ്രവൃത്തികളിൽ ആകൃഷ്ടരായി നോക്കി നിൽക്കുകയാണ്; ഖുറൈശികളുടെ വിലക്കുകൾ വകവെക്കാതെ!

കഅ്ബയുടെ പരിസരത്തെത്തിയപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹി ആഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടാവും വിശുദ്ധ കഅ്ബക്കകത്തൊന്നു കയറണമെന്ന്. നിഷ്കളങ്കരായ അവിടുന്ന് അബു

ദർശനം കൂടുംബത്തിലേക്ക് ഒരാളെ പറഞ്ഞയച്ചുവത്രെ; കൺബയുടെ താക്കോൽ കൊടുത്തയക്കാൻ. അവരാനല്ലോ കൺബയുടെ താക്കോൽ സൂക്ഷിപ്പുകാർ. എന്നാൽ അവരത് പരിഗണിച്ചതേയില്ലെന്നാണ് കേട്ടത്. കൺബ താവഹ് ചെയ്യാമെന്നല്ലാതെ കൺബക്കു കത്തു കയറാനുള്ള അനുവാദത്തെക്കുറിച്ച് വ്യവസ്ഥയിൽ പറയുന്നില്ലെന്നും അത് തീർത്ഥാടനത്തിന്റെ ഭാഗമല്ലെന്നുമായിരുന്നത്രെ അവർ നൽകിയ മറുപടി. വല്ലാത്തൊരു നേതാക്കൾ തന്നെ!

അതിനിടയിലാണ് ഖുറൈശി കളെ പ്രകോപിതരാക്കിയ ഒരു സംഭവമുണ്ടായത്. ഒരു ഉച്ചസമയത്തായിരുന്നു അത്. 'അല്ലാഹു അക്ബർ, അല്ലാഹു അക്ബർ' എന്ന മുദ്രാവാക്യം അതിമനോഹരമായ ശബ്ദത്തിൽ മക്കയിലാകെ അലയടിച്ചു. നാനാഭാഗത്തുമുള്ള മലകളിൽ തട്ടി ആ ശബ്ദം പ്രതിധ്വനിച്ചു. ആദ്യവചനം കൊള്ളാം. എന്നാൽ പിന്നെയുള്ള വചനങ്ങൾ അവർക്ക് സഹിക്കാൻ കഴിയാത്തതായിരുന്നു; 'അൾഹദു അല്ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്! അൾഹദു അന്ന മുഹമ്മദു റസൂലുല്ലാഹ്!'

എങ്ങനെ സഹിക്കും അവർക്കീ വചനങ്ങൾ! ഇതംഗീകരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന വാശിയാണല്ലോ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുമുള്ള അടിസ്ഥാന കാരണം. ആരായിരുന്നു ആ മനോഹരമായ ശബ്ദത്തിന്റെ ഉടമ എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ അരിശംകൊണ്ടവർക്ക് നിൽക്കുക ഉള്ളിയില്ലാതായത്രെ!

ബിലാൽ എന്ന കറുക്കറുത്ത അടിമ കൺബയുടെ മേൽക്കുരയിൽ കയറി നിന്നായിരുന്നത്രെ ഈ വചനങ്ങൾ ഉരുവിട്ടത്. ഒരടിമക്ക് ഇത്രയും മഹത്വമോ? അധഃസ്ഥിത വർഗ്ഗത്തെ അതിക്രൂരമായി മർദ്ദിക്കുന്ന, അവരെ മനുഷ്യരായി അംഗീകരിക്കാത്ത ജനങ്ങൾക്ക് ഇത് സഹിക്കാവുന്നതിലും അപ്പുറമായിരുന്നു. അബൂഖുബൈസ് മലയുടെ മുകളിലിരുന്ന് എല്ലാം നോക്കിക്കാണുകയായിരുന്ന ഖുറൈശീനേതാക്കളിൽ ചിലർ അപ്പോൾ തന്നെ ചാടിയിറങ്ങി തടയാൻ ഒരുപെട്ടിരുന്നത്രെ! പക്ഷേ, വിവേകികൾ

ഒരു ഉച്ചസമയത്തായിരുന്നു അത്. 'അല്ലാഹു അക്ബർ, അല്ലാഹു അക്ബർ' എന്ന മുദ്രാവാക്യം അതിമനോഹരമായ ശബ്ദത്തിൽ മക്കയിലാകെ അലയടിച്ചു. നാനാഭാഗത്തുമുള്ള മലകളിൽ തട്ടി ആ ശബ്ദം പ്രതിധ്വനിച്ചു. ആദ്യവചനം കൊള്ളാം. എന്നാൽ പിന്നെയുള്ള വചനങ്ങൾ അവർക്ക് സഹിക്കാൻ കഴിയാത്തതായിരുന്നു; 'അൾഹദു അല്ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്! അൾഹദു അന്ന മുഹമ്മദു റസൂലുല്ലാഹ്!'

എങ്ങനെ സഹിക്കും അവർക്കീ വചനങ്ങൾ! ഇതംഗീകരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന വാശിയാണല്ലോ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുമുള്ള അടിസ്ഥാന കാരണം.

അവരെ തടയുകയായിരുന്നു; രണ്ടായിരം ജനങ്ങൾക്കിടയിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്നാൽ നിങ്ങളുടെ പൊടിപോലും പിന്നെ കണ്ടുകിട്ടില്ലെന്ന് മുന്നറിയിപ്പും നൽകി. മൂന്നുദിവസം എല്ലാം സഹിച്ച് അടങ്ങിയൊതുങ്ങിയിരിക്കുന്നതാണ് ആരോഗ്യത്തിന് നല്ലതെന്നും അതാണ് മര്യാദയെന്നും പലരും പറഞ്ഞുവത്രെ. പിന്നെ പല്ലുകടിച്ച് അരിശം തീർക്കുകയല്ലാതെ എന്തു ചെയ്യാൻ!

അപ്പോഴാണത്രെ അവർക്ക് ബോധ്യമായത്, കഴിഞ്ഞ വർഷം വാശിപിടിച്ച് മുഹമ്മദിനെയും അനുയായികളെയും തിരിച്ചയച്ചത് അബദ്ധമായിപ്പോയെന്ന്. തങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവച്ച എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും മുഹമ്മദ് അംഗീകരിച്ചപ്പോൾ തോന്നിയിരുന്നു, തങ്ങൾ വിജയിച്ചുവെന്ന്. മുഹമ്മദിന്റെ കീഴടങ്ങലിന്റെ തുടക്കമാണെന്ന്. പക്ഷേ, പുതിയ അനുഭവങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു; മുഹമ്മദ് തന്ത്രശാലിയായ നേതാവാണ്. ആ അസാമാന്യ ബുദ്ധിക്ക് മുന്നിൽ തങ്ങൾ തോറ്റുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവരെല്ലാം വിരൽ കടിച്ച് സന്ദർഭമായിരുന്നു അത്.

ഖുറൈശി നേതാക്കളുടെ അങ്കലാപ്പിനെക്കുറിച്ചും അവർക്കിടയിൽ നടക്കുന്ന സംസാരത്തെക്കുറിച്ചുമെല്ലാം ഞങ്ങൾക്ക് നിരന്തരം വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വീട്ടിൽ അതെല്ലാം സംസാരവിഷയമായിരുന്നു. അതൊക്കെ സന്തോഷകരമായ വാർത്തകളാണെങ്കിലും അതിലേറെ ആഹ്ലാദത്തിലായിരുന്നല്ലോ ഞങ്ങൾ. റസൂലുല്ലാഹി ഈ ബർറയുടെ വരനായെന്ന സന്തോഷം മുഹൂർത്തത്തിന് കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു എല്ലാവരും. പക്ഷേ, എങ്ങനെ? അവിടുന്നിങ്ങോട്ടു വരുമോ; അതോ അങ്ങോട്ട് പോകണോ? അവിടുത്തെ ദൂതനെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞങ്ങൾ; അപ്പോഴാണവിടുന്ന് ഖുറൈശീ നേതാക്കളുടെയടുത്തേക്ക് പ്രത്യേക ദൂതനെ പറഞ്ഞയച്ച വിവരമറിയുന്നത്; ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ കൂടി മക്കയിൽ താമസിക്കാൻ അനുവാദം തരണമെന്ന അഭ്യർത്ഥനയുമായാണത്രെ ദൂതനെ അയച്ചത്. (തുടരും)

? ചോദ്യോത്തരം/ ശാഫിയൂ

ചെറുശ്ശേല അബൂൽ ജലീൽ സഖാഫി

ആശംസകൾ നേരാമോ?

ചോദ്യം: പെരുനാൾദിനത്തിൽ പരസ്പരം ആശംസകൾ നേരുന്ന പതിവ് ഇന്നുണ്ടല്ലോ. ഇതിന് ഇസ്ലാമികമായി അടിസ്ഥാനമുണ്ടോ? പലരും 'ഇൗദ് മുബറക്' എന്നാണ് ആശംസയായി പറയാറുള്ളത്. ഇതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉത്തരം: പെരുനാളിൽ ആശംസകൾ നേരുന്നതിന് അടിസ്ഥാനമുണ്ട്. അത് പ്രതിഫലാർഹമായ പുണ്യകർമ്മമാണ്.

ഇമാം സുലൈമാനൂൽ ജമൽ(റ) എഴുതി: പെരുനാളുകൾ, വർഷങ്ങൾ, മാസങ്ങൾ എന്നിവ കാരണം ആശംസകൾ നേരുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഇമാം ശാഫിയൂ(റ)വിന്റെ ശിഷ്യർ പറഞ്ഞതായി കണ്ടിട്ടില്ലെന്നാണ് ഖമൂലി(റ) പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അത് സുന്നത്തോ ബിദ്അത്തോ അല്ല. കേവലം അനുവദനീയമാണെന്നാണ് ഹാഫിയൂൽ മുൻദിരി(റ) ഉദ്ധരിച്ചത്. എന്നാൽ, ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഹാഫിദ് ഇബ്നുഹജർ(റ) പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്, അത് സുന്നത്താണെന്നു തന്നെയാണ്. ഇമാം ബൈഹഖി(റ)വിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇവ്വിഷയകമായി ഒരു അധ്യായം തന്നെയുണ്ട്. പെരുനാളിൽ പരസ്പരം 'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിന്നാ വ മിൻകൂ' എന്ന് പറയുന്നതിനെക്കുറിച്ച് നിരവധി ഹദീസുകൾ പ്രസ്തുത അധ്യായ

ത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. നിവേദകപരമ്പര ദുർബലമാണെങ്കിലും ഇത്തരം വിഷയങ്ങളിൽ അവലംബിക്കാവുന്ന ഹദീസുകളാണത്. കഅബ്(റ)വിന്റെ തൗബ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ട വിവരം ലഭിച്ചപ്പോൾ തൽഹ(റ) ആശംസ അറിയിച്ചതും നബി(സ) അതംഗീകരിച്ചതും ഹദീസിലുണ്ട്. 'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിന്നാ വ മിൻകൂ' (അല്ലാഹു എന്നിൽ നിന്നും താങ്കളിൽ നിന്നും സ്വീകരിക്കട്ടെ) എന്നതും തത്തുല്യമായ പതിവുവാചകങ്ങളും ഈ ആശംസകളിൽ സ്വീകാര്യമാണ്. പരസ്പരം മുസാഫഹത്ത് ചെയ്യുന്നതും ഇതിന്റെ ഭാഗമാണ്. പെരുനാൾദിനങ്ങൾ, വർഷങ്ങൾ, മാസങ്ങൾ തുടങ്ങിയവകൊണ്ട് ആശംസിക്കലും 'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിന്നാ വ മിൻകൂ', അഹ്യാക്കുമുല്ലാഹു ലി അംസാലിഹി, കൂല്ലൂ ആമിൻ വ അൻതുംബി ഖൈർ' തുടങ്ങിയവ കൊണ്ട് പ്രത്യുത്തരം നൽകലും സുന്നത്താണെന്ന് ബിർമാവിയുടെ വാചകത്തിലുണ്ട്. (ഹാശിയത്തുൽ ജമൽ അലാ ശറഹിൽ മൻഹജ് 2-105)

'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിന്നാ വ മിൻകൂ' എന്നിങ്ങനെ ആശംസിക്കൽ ആക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതല്ലെന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ വിശദീകരണത്തിൽ ഹനഫിമദ് ഹബ്ബുകാരനായ അല്ലാമാ ഇബ്

നുആബിദീൻ(റ) എഴുതുന്നു: അബൂഹനീഫ(റ)യിൽ നിന്നും അവിടത്തെ അസ്ഹാബിൽ നിന്നും അതു സംബന്ധമായി ഒന്നും ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കറാഹത്താണെന്നും ബിദ്അത്താണെന്നും മാലിക്(റ), ഔസാഇ(റ) എന്നിവരിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ, അത് സുന്നത്താണെന്നാണ് മുഹഖിഖ് ഇബ്നുഅമീർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സ്വഹാബികളിൽ നിന്ന് രേഖകൾ അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മിസ്ർ, ശാം നാടുകളിൽ 'ഇൗദ് മുബറക് അലൈക്ക' എന്നും തത്തുല്യവാചകങ്ങളുമാണ് പറയാറുള്ളതെന്നും അത് 'തഖബ്ബലല്ലാഹു മിന്നാ വ മിൻകൂ' എന്നതിനോട് തുല്യമാണെന്നും സൽകർമ്മം ഖബൂലായാൽ അത് ബറകത്തുള്ള ദിനമാണെന്നും ബറകത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള പ്രാർത്ഥന സുന്നത്താണെന്നുമെല്ലാം അദ്ദേഹം തുടർന്ന് വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (റദ്ദുൽമുഹ്താർ 2-169)

ചോദ്യം: പെരുനാൾനിസ്കാരത്തിൽ തക്ബീറുകൾ മറന്ന് ഫാത്തിഹ തുടങ്ങിയതിനുശേഷം തക്ബീറുകൾ ചൊല്ലിയാൽ നിസ്കാരം ബാതീലാകുമോ? ഫർദ്ദ് മുറിച്ച് സുന്നതിലേക്കു മടങ്ങിയാൽ നിസ്കാരം ബാതീലാകും എന്നല്ലേ?

ഉത്തരം: തക്ബീറുകൾ മറന്നുകൊണ്ടാണെങ്കിലും ഫാത്തിഹ തുടങ്ങിയാൽ - ബിസ് മി ചൊല്ലിയാൽ തന്നെ - തക്ബീറുകളുടെ അവസരം നഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്. ശേഷം തക്ബീറുകൾ സുന്നത്തില്ല.

അതേസമയം, ഫാത്തിഹ തുടങ്ങിയതിനുശേഷം ഫാത്തിഹ നിർത്തി തക്ബീർ ചൊല്ലിയതുകൊണ്ട് നിസ്കാരം ബാതീലാവുകയില്ല. ഫർദ്ദ് മുറിച്ച് സുന്നതിലേക്ക് മടങ്ങിയാൽ

നിസ്കാരം ബാതിലാകും എന്ന വിധി റുകൂഅ്, സുജൂദ് പോലെയുള്ള ഫിഅ്ലിയായ അഥവാ, കർമ്മപരമായ ഫർജുകളെക്കുറിച്ചാണ്. ഫാത്തിഹ പോലുള്ള ചെറിയ അഥവാ, വാചികമായ ഫർജുകൾക്ക് പ്രസ്തുത വിധി ബാധകമല്ല. (തുഹ്ഫ 2-178)

ഖതീബുശ്ശിർബീനി(റ) എഴുതുന്നു: 'ഫാത്തിഹ തുടങ്ങിയതിനു ശേഷം തക്ബീറിലേക്ക് മടങ്ങിയാൽ നിസ്കാരം ബാതിലാവുകയില്ല. എന്നാൽ, റുകൂഇലേത്തിയതിനു ശേഷം തക്ബീറിനുവേണ്ടി നിറുത്തത്തിലേക്ക് ബോധപൂർവ്വം, അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് മടങ്ങിയാൽ നിസ്കാരം ബാതിലാകുന്നതാണ്.' (മുഗ്നി 1-589)

ചോദ്യം: വിശുദ്ധഖുർആൻ ഹിഫ്ളാക്കിയതിനു ശേഷം അത് മറന്നുപോയാൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുമോ? ഹിഫ്ളാൽ ഖുർആൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാണോ? അത് മറന്നുപോകാൻ സാധ്യതയില്ലേ?

ഉത്തരം: ഖുർആൻ ഹിഫ്ളാക്കിയതിനു ശേഷം അശ്രദ്ധ കാരണം മറന്നുപോകുന്നത് കുറ്റകരമാണ്. അത് കബാഇറുകളിൽ അഥവാ വൻദോഷങ്ങളിൽ പെട്ടതാണെന്ന് കർമ്മശാസ്ത്ര ഇമാമുകൾ പലരും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഹിഫ്ളാ നിലനിർത്താൻ കഴിയാത്ത രോഗാവസ്ഥയിൽ മറന്നുപോയതാണെങ്കിൽ അത് കുറ്റകരമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാണല്ലോ.

ഖുർആൻ മറന്നുപോകുന്നതിലെ അപകടം വ്യക്തമാക്കുന്ന വിവിധ ഹദീസുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ഉമ്മത്തിന്റെ പാപങ്ങൾ എനിക്ക് വെളിവാക്കപ്പെട്ടുവെന്നും അതിൽ, ഖുർആനിലെ ഒരു സുറത്ത് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ആയത്ത് പഠിച്ചതിനുശേഷം മറന്നുപോകുന്നതിനെക്കാൾ ഗുരുതരമായ പാപം ഞാൻ കണ്ടില്ലെന്നും പറയുന്ന ഹദീസ് തുർമുദിയും നസാഇയും ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇമാം ഖതീബുശ്ശിർബീനി മുഗ്നിൽമുഹ്താജ് എന്ന മഹത്തായ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഖുർആൻ മറന്നു

പോകൽ വൻദോഷങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ എണ്ണിയിട്ടുണ്ട്. മറ്റു പല ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഇപ്രകാരമുണ്ട്.

ഇമാം ഇബ്നുഹജർ തന്റെ 'അസ്സവാജിർ അൻ ഇഖ്തിറാഫിൽ കബാഇർ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ മഹാപാപങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ 68-ാം നമ്പറായി ഖുർആനോ ഖുർആനിൽ നിന്നുള്ള ആയത്തോ മറന്നുപോകുന്നതിനെ വൻപാപമായി എണ്ണുകയും അതു സംബന്ധമായ ഹദീസുകൾ ഉദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം വിശദീകരിക്കുന്നു: 'ഖുർആൻ മറന്നുപോകൽ വൻദോഷമായി എണ്ണൽ ഇമാം റാഫിഇയുടെയും മറ്റും വീക്ഷണമാണ്. പക്ഷേ, ഖുർആൻ മറക്കുന്നതിനെക്കാൾ വലിയ പാപം ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലെന്ന, അബൂദാവൂദും(റ) തുർമുദിയും(റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീസ് ഉത്തുഹാണെന്ന് ഇമാം നവവി(റ) റഘ്ളയിൽ വ്യക്തമാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ഇമാം തുർമുദിയും(റ) അത് സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, പ്രസ്തുത ഹദീസിന്റെ പ്രാമാണികതയിലാണ് ഇമാംനവവി(റ)വിന് വിയോജിപ്പുള്ളതെന്നും ഖുർആൻ മറന്നുപോകുന്നത് വൻപാപമാണെന്നതിൽ ഇമാം നവവി(റ) യോജിക്കുന്നുണ്ടെന്നുമാണ് റഘ്ളയിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നത്.

ഖുർആൻ മറന്നുപോകുന്നത് വൻദോഷമാണെന്നു പറയു

നവരുടെ വീക്ഷണപ്രകാരം തന്നെ അത് വൻദോഷമാകുന്നത് അനാസ്ഥയോ അലസതയോ കാരണം മറന്നാലാണെന്ന് ബുൽഖൈനി(റ)യും സർകശി(റ)യും മറ്റും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അബോധാവസ്ഥ, ഖുർആൻ പാരായണത്തിന് തടസ്സമായ രോഗം പോലുള്ളതു കാരണം മറന്നുപോകുന്നതിനെ ഒഴിവാക്കാനായിരിക്കണം അവർ അപ്രകാരം പറഞ്ഞത്. അത്തരം കാരണത്താലാണെങ്കിൽ കുറ്റകരമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാണല്ലോ. എന്നാൽ, അത്തരം പ്രശ്നമില്ലാതെ മറ്റൊന്നെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടതിനാൽ - അക്കാദ്യം ഏറെ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണെങ്കിൽപോലും - ഖുർആൻ മറന്നുപോകുന്നത് കുറ്റകരം തന്നെയാണ്. (സവാജിർ 1-120, 121)

ഇമാം നവവി(റ) റഘ്ളയിൽ വൻദോഷങ്ങളായി ഇമാമുകൾ എണ്ണിയ നിരവധി തെറ്റുകൾ പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഖുർആൻ മറന്നുപോകുന്നതും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിനുശേഷം, ഖുർആൻ മറന്നുപോകൽ ഉൾപ്പെടെ ചില കാര്യങ്ങൾ വൻദോഷങ്ങളിൽ എണ്ണപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവയിൽ തവഖൂഫിന് അഥവാ, കൂടുതൽ ചിന്തക്കും പരിശോധനയ്ക്കും ഇടമുണ്ടെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. (റഘ്ള 11 - 223)

ഖുർആൻ ഹിഫ്ളാ ഏറെ ശ്രേഷ്ഠതയുള്ളതും പ്രാധാന്യമുള്ളതുമാണ്. പക്ഷേ, ഹിഫ്ളാക്കിയവർ അത് മറന്നുപോകാതെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മുതഅല്ലിമിന്റെ ആദാവ് വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഇമാം നവവി(റ) എഴുതുന്നു: ആദ്യമായി പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ് ഖുർആൻ ഹിഫ്ളാ. അത് പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. സലഫുസ്സാലിഹുകൾ ഖുർആൻ ഹിഫ്ളാക്കിയവർക്കായിരുന്നു ഹദീസും ഫിഖ്ഹും പഠിപ്പിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ, ഖുർആൻ ഹിഫ്ളാക്കിയാൽ ബാക്കിയുള്ള പഠനങ്ങളും മറ്റും കാരണം ഖുർആൻ മറന്നുപോകാൻ ഇടയാക്കാതെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. (ശറഹുൽമുഹദ്ദബ് 1-38)

അലി സഖാഫി പുൽപ്പറ

യാചിക്കാൻ മടിക്കുന്ന സുഫികൾ

സുഫികളും മനുഷ്യരാണു്. സർവദാ ആരാധനകളിൽ മുഴുകുന്ന അവർക്കും ജൈവിക ആവശ്യങ്ങളുണ്ട്. ഭക്ഷണവും വസ്ത്രവും മരുന്നും വേണം. ജീവൽപ്രധാനമായ ഇത്തരം ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് അവർ വ്യത്യസ്ത രീതികളാണ് അവലംബിക്കാറുള്ളത്. ചിലർ അധ്യാനിച്ച് ചെലവുകൾ കണ്ടെത്തുന്നു. വേറെ ചിലർ ഗത്യന്തരമില്ലാത്ത ഘട്ടത്തിൽ യാചിക്കുന്നു. മൂന്നാമതൊരു വിഭാഗം തൊഴിലെടുക്കുകയോ യാചിക്കുകയോ ഇല്ല, സമ്പൂർണ്ണമായി അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേല്പിച്ചു

കഴിയുന്നു. ഇതിൽ ഏതു മാർഗം സ്വീകരിക്കുന്നതിനും അവർക്കു പ്രത്യേക ചട്ടങ്ങളും ചിട്ടകളുമുണ്ട്. അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള വെളിപാടുജ്ഞാനമനുസരിച്ചാണ് അവർ ജോലിയോ യാചനയോ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. സൗകര്യപ്പെടുമ്പോഴെല്ലാം യാചിക്കുന്നത് സുഫികൾക്കു ചേർന്നതല്ല. തിരുദുതർ സഗൗരവം താക്കീതു ചെയ്യുകയും നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തതാണു യാചന. സൗബാൻ(റ) നിവേദനം. തിരുനബി(സ) അരുളി: “ആരെങ്കിലും ഒരു കാര്യത്തിൽ എനിക്കു ജാമ്യം നിന്നാൽ

സർവദാ ആരാധനകളിൽ മുഴുകുന്ന സുഫികൾക്കും ജൈവിക ആവശ്യങ്ങളുണ്ട്. ഭക്ഷണവും വസ്ത്രവും മരുന്നും വേണം. ജീവൽപ്രധാനമായ ഇത്തരം ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് അവർ വ്യത്യസ്ത രീതികളാണ് അവലംബിക്കാറുള്ളത്. ചിലർ അധ്യാനിച്ച് ചെലവുകൾ കണ്ടെത്തുന്നു. വേറെ ചിലർ ഗത്യന്തരമില്ലാത്ത ഘട്ടത്തിൽ യാചിക്കുന്നു. മൂന്നാമതൊരു വിഭാഗം തൊഴിലെടുക്കുകയോ യാചിക്കുകയോ ഇല്ല, സമ്പൂർണ്ണമായി അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേല്പിച്ചു കഴിയുന്നു.

ഞാൻ അവനു സ്വർഗ്ഗം ഉറപ്പു നൽകാം.”

സൗബാൻ(റ): “ഞാൻ തയ്യാർ!”

അവിടുന്ന്: “താങ്കൾ ജനങ്ങളോട് ഒരു വസ്തുവും ആവശ്യപ്പെടരുത്.”

അതിനുശേഷം സൗബാൻ(റ) തന്റെ ചാട്ടവാർ നിലത്തു വീണാൽ പോലും ഒരാളോടും അതെടുത്തു തരാൻ പറയാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. വാഹനത്തിൽ നിന്നിറങ്ങി അത് സ്വയം എടുക്കുകയാണു ചെയ്തിരുന്നത്.” (അബൂദാവൂദ് 1643, ഇബ്നുമാജ 1837)

അബൂഹുറയ്(റ) നിവേദനം. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ പറിപ്പിച്ചു: “നിങ്ങളിലൊരാൾ കയറെടുത്ത് വിറകുകെട്ട് ചുമന്നു കൊണ്ടുവരുകയും അതു വിറ്റ് ആഹാരം വാങ്ങുകയും ദാനം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് അവൻ മറ്റൊരാളോടു യാചിച്ചിട്ട് അയാളതു നൽകുകയോ നിരസിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ ഉത്തമം. നിശ്ചയം, ഉയർന്ന കൈയാണ് താഴ്ന്ന കൈയെക്കാൾ മഹത്തരം.” (ബുഖാരി 1470, മുസ്ലിം 1042)

ഹിലാലുബ്നു ഹുസൈൻ(റ) പറയുന്നു: “ഞാൻ മദീനയിൽ അബൂസഇദ്(റ)വിന്റെ വീട്ടിൽ താമസിച്ചു. ഒരു സദസ്സിലിരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം എനെ ചേർത്തുപിടിച്ച് സ്വാനുഭവം വിവരിച്ചു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: ഒരു ദിവസം നേരം പുലർന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു കഴിക്കാൻ ഒന്നുമില്ല. അസഹ്യമായ വിശപ്പ്. ഞാൻ വയറിന്മേൽ കല്ലുവെച്ചു കെട്ടി. അതു കണ്ട് ഭാര്യ പറഞ്ഞു: “താങ്കൾ തിരുദുതരെ സമീപിക്കുക. ഇന്നയാൾ അവിടുത്തെ സമീപിച്ചപ്പോൾ ഇന്നത് കൊടുത്തു. വേറെരാൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ അതും കൊടുത്തു.”

വല്ലതും ചോദിച്ചു വാങ്ങാമെന്ന് തീരുമാനിച്ചുറച്ച് ഞാനും തിരുദുതരുടെ അടുത്ത് ചെന്നു. അവിടെയെത്തുമ്പോൾ അവിടുന്ന് പ്രസംഗിക്കുകയാണ്: “ആരെങ്കിലും ആത്മാഭിമാനം ആഗ്രഹിച്ചാൽ അല്ലാഹു അവനെ അഭിമാനിയ്ക്കാം. ആരെങ്കിലും

യാചന സുഫികൾ ഉപേക്ഷിക്കുക സ്വാഭാവികം. ചില സുഫികൾ ഒരു പടികുടി കടന്ന് അല്ലാഹുവിനോടു പോലും ഭൗതികാവശ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ ലജ്ജിക്കുന്നു. ഗതിമുട്ടിയ ഘട്ടത്തിൽ വല്ലതും ചോദിക്കാൻ ദേഹം നിർബന്ധിച്ചാൽ തന്നെ ഭയവും മാനുതയ്യും അവരെ അതിൽ നിന്നു പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നു. ഭൗതികാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് അക്രമമായിട്ടാണ് അവർ ഗണിക്കുന്നത്. ഇത്തരം ആളുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ അവർ ചോദിക്കാതെ തന്നെ അല്ലാഹു നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കും.

ഐശ്വര്യം നടിച്ചാൽ അല്ലാഹു അവനെ അന്തസ്സുറ്റവനാക്കും. വല്ലവനും നമ്മോട് വല്ലതും ചോദിക്കുകയും അത് നമ്മുടെ വശം ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്താൽ നാം അവനത് കൊടുത്തു സഹായിക്കും. ആരെങ്കിലും അഭിമാനക്ഷതമോർത്ത് ഐശ്വര്യം നടിച്ചാൽ ചോദിക്കുന്നവരെക്കാൾ അവനോടാണ് നമുക്കിഷ്ടം.”

ഇത്രയും കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ ഒന്നും ചോദിക്കാതെ തിരിച്ചുപോന്നു. തന്മൂലം അല്ലാഹു ഞങ്ങൾക്ക് ധാരാളം അനുഗ്രഹങ്ങൾ നൽകി. പിന്നീട് അൻസാറുകളിൽ പെട്ട ഒരു കുടുംബത്തിനും ഞങ്ങളെക്കാൾ സമ്പത്തുള്ളതായി എനിക്കറിയില്ല.” (അഫദ് 3/44)

യാചകനു ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷയെക്കുറിച്ച് അവിടുന്ന് ധാരാളം ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. യാചന പതിവാക്കിയ ഒരു വ്യക്തി അവസാനം അല്ലാഹുവിനെ അഭിമുഖീകരിക്കുമ്പോൾ അവന്റെ മുഖത്ത് ഒരു നുള്ളി മാംസം പോലും അവശേഷിക്കുകയില്ലെന്ന് തിരുദൂതർ പഠിപ്പിക്കുന്നു. (ബുഖാരി 1474, മുസ്ലിം 1040)

യഥാർത്ഥ മിസ്കീൻ ആരാണെന്ന് അവിടുന്ന് പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു: “ഒന്നോ രണ്ടോ പിടി ഭക്ഷണമോ ഒന്നോ രണ്ടോ കാർക്കയോ കിട്ടിയാൽ മടങ്ങിപ്പോകുന്നവനല്ല ശരിയായ ദരിദ്രൻ. പ്രത്യുത, ജനങ്ങളോട് ഒന്നും ചോദിക്കാതിരിക്കുകയും തന്റെ അവസ്ഥ മനസ്സിലാക്കി ഒന്നും

നൽകപ്പെടാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണു യഥാർത്ഥ ദരിദ്രൻ.” (ബുഖാരി 1479, മുസ്ലിം 1039)

ഇത്രമേൽ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തപ്പെട്ട യാചന സുഫികൾ ഉപേക്ഷിക്കുക സ്വാഭാവികം. ചില സുഫികൾ ഒരു പടികുടി കടന്ന് അല്ലാഹുവിനോടു പോലും ഭൗതികാവശ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ ലജ്ജിക്കുന്നു. ഗതിമുട്ടിയ ഘട്ടത്തിൽ വല്ലതും ചോദിക്കാൻ ദേഹം നിർബന്ധിച്ചാൽ തന്നെ ഭയവും മാനുതയ്യും അവരെ അതിൽ നിന്നു പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നു. ഭൗതികാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് അക്രമമായിട്ടാണ് അവർ ഗണിക്കുന്നത്. ഇത്തരം ആളുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ അവർ ചോദിക്കാതെ തന്നെ അല്ലാഹു കണ്ടറിഞ്ഞ് നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കും.

അഗ്നികുണ്ഡത്തിലേക്കു വിക്ഷേപിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഇബ്റാഹിം നബി(അ)യെ സമീപിച്ച് ജിബ്രീൽ(അ) ചോദിച്ചു: “താങ്കൾക്ക് വല്ല സഹായവും ആവശ്യവുമുണ്ടോ?”

ഇബ്റാഹിം(അ): “താങ്കളോടാണു ചോദിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ എനിക്ക് ഒരാവശ്യവുമില്ല.”

ജിബ്രീൽ(അത്): “എങ്കിൽ താങ്കളുടെ റബ്ബിനോടു ചോദിക്കുക.”

ഇബ്റാഹിം(അ): “എന്റെ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് അവനു നന്നായി അറിയാമല്ലോ. അതിനാൽ എനിക്ക് ചോദിക്കേണ്ടതില്ല.” (ബുഖാരി 4563)

അതിനെത്തുടർന്ന് അല്ലാഹു ജിബ്രീലി(അ) നോട് ഇബ്റാഹീമി(അ)നെ അഗ്നികുണ്ഡത്തിൽ നിന്നു രക്ഷിക്കാൻ കൽപ്പിക്കുകയായിരുന്നു.

ഇബ്റാഹീംനബി(അ)യെ പോലെ ഭരമേൽപ്പിക്കാൻ എല്ലാവർക്കും മനക്കരുത്തുണ്ടാവുകയില്ല. അതിനാൽ അവർ അടിമകളെന്ന നിലക്ക് യജമാനനായ അല്ലാഹുവിനോടു ചോദിക്കുന്നു. സൃഷ്ടികളോട് ഒരാവശ്യവും ഉന്നയിക്കുകയില്ല. ജനങ്ങളോട് ചോദിക്കേണ്ട ഒരു സാഹചര്യവും അല്ലാഹു അവർക്ക് ഉണ്ടാക്കുകയുമില്ല.

ഒരു ഗുരു പറയുന്നു: ഒരു സുഫിയുടെ മനസ്സ് വല്ല ആവശ്യവുമുന്നയിച്ച് അവനെ സമ്മർദ്ദത്തിലാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ മനസ്സിലാക്കുക, ഒന്നുകിൽ അത് അല്ലാഹു അവന് അനുഗ്രഹം നൽകാനുദ്ദേശിച്ചതു കൊണ്ടാകും. അതല്ലെങ്കിൽ അവനിൽ

നിന്നു സംഭവിച്ച ഏതെങ്കിലും പാപത്തിന്റെ ശിക്ഷയായിരിക്കും. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ സൂഫി രണ്ടു റക്അത്തു നിസ്കരിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കണം. വല്ല പാപവും വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മാപ്പു നൽകാനും വല്ല അനുഗ്രഹം കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ലഭ്യമാക്കാനും അപേക്ഷിക്കണം. എന്നാൽ അല്ലാഹു അക്കാര്യം വേഗത്തിൽ സാധിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയോ പ്രസ്തുത ചിന്ത മനസ്സിൽ നിന്ന് അകറ്റുകയോ ചെയ്യും.

അല്ലാഹുവിന്റെ കാരണത്തിന് യുക്തിയുടെയും (ഹിക്മത്) വുദ്റത്തിന്റെയും കവാടങ്ങളുണ്ട്. പരിഭവം പറയുന്നവർക്ക് അല്ലാഹു യുക്തിയുടെ വാതായനമാണ് തുറക്കുന്നതെങ്കിൽ അവർക്ക് പ്രസ്തുത ആവശ്യം നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കുകയോ ക്ഷമ നൽകുകയോ അതുമല്ലെങ്കിൽ പ്രസ്തുത ചിന്തയെ എടുത്തു കളയുക

യോ ചെയ്യും. വുദ്റത്തിന്റെ കവാടമാണ് തുറക്കുന്നതെങ്കിൽ അസാധാരണ മാർഗ്ഗേണ കാര്യം സാധിപ്പിച്ചു കൊടുക്കും. മറിയം ബീവി(റ)ക്ക് ആവശ്യാനുസരണം വിവിധതരം പഴങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിയത് ഉദാഹരണം.

ഒരു മഹാത്മാവ് തന്റെ അനുഭവം വിവരിക്കുന്നു: ‘ഒരു ദിവസം വിശന്നു പരവശനായി. ഒരാളോടും ചോദിക്കാൻ മനസ്സനുവദിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും അല്ലാഹു ആരുടെയെങ്കിലും കൈകളിലൂടെ ആഹാരം നൽകാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ എന്നു കരുതി ഞാൻ ബാഗ്ദാദിന്റെ തെരുവുകളിലൂടെ അലഞ്ഞു നടന്നു. പക്ഷേ, ക്ഷീണിച്ചതു മിച്ചം. ഒന്നും ലഭിച്ചില്ല. അടക്കാനാകാത്ത വിശപ്പുമായി ഞാൻ ഉറങ്ങി. സ്വപ്നത്തിൽ ഒരാൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് എന്നോടു പറഞ്ഞു:

“ഇന്ന സ്ഥലത്തു പോവുക.

അവിടെ ഒരു നീല തുണിക്കുപ്പ് നമുണ്ട്. താങ്കൾക്ക് ആവശ്യമുള്ളത് അതിൽ നിന്നെടുക്കുക.’”

ഞാൻ ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റ് ദർശനം ലഭിച്ചിടത്തേക്കു പോയി. അവിടെ അതു കാണുകയും എനിക്കു വേണ്ടത് എടുക്കുകയും ചെയ്തു!’

ആരെങ്കിലും സൃഷ്ടികളെ ആശ്രയിക്കാതെ അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം അവലംബിക്കുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹു തന്റെ വിശാലമായ ഔദാര്യത്തിന്റെ വാതായനം അവനു തുറന്നു കൊടുക്കും. വല്ലവനും സ്വന്തത്തോട് വല്ലതും ചോദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഭംഗിയായി ക്ഷമിക്കാനുള്ള കരുത്തിനെയാണ് ചോദിക്കേണ്ടത്.

ഒരാളെയും ആശ്രയിക്കാതെ പരമാവധി പിടിച്ചു നിൽക്കുകയും യജമാനനായ അല്ലാഹുവിനോട് ചോദിച്ചിട്ടും മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുറന്നു കിട്ടാതിരിക്കുകയും തൊഴിലിനു പോകുന്ന പക്ഷം ആരാധനകൾക്കു സമയം കണ്ടെത്താൻ കഴിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം ജനങ്ങളുടെ വാതിലുകളിൽ മുട്ടി യാചിക്കാം. അബൂസഹൂദുൽ ഖസ്സാർ(റ), ജൂനൈദി(റ) ന്റെ ഗുരുവായ അബൂജഅ്ഹറൂൽ ഹദ്രാദ്(റ), ഇബ്റാഹിമുബ്നു അദ്ഹം(റ) തുടങ്ങിയ പല പൂർവിക മഹത്തുക്കളും ഗത്യന്തരമില്ലാതായ ഘട്ടത്തിൽ ഇങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സുഹ്യാനുസ്സൗരി(റ) പറയുന്നു: “ഞാൻ ഹിജാസിൽ നിന്നു യമനിലെ സൻആയിലേക്കു യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനിടെ ജനങ്ങളോട് ഭക്ഷണം ചോദിച്ചിരുന്നു. അതിഥി സൽക്കാരത്തിന്റെ മഹത്വം വിവരിക്കുന്ന ഹദീസുകൾ ഞാൻ അവർക്കു വിവരിച്ചു കൊടുക്കും. അപ്പോൾ അവർ എനിക്കു ഭക്ഷണം കൊണ്ടുവന്ന് തരും. ആവശ്യമുള്ളതു മാത്രം കഴിച്ച് ഞാൻ ബാക്കി തിരിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യും.” (അൽഖുത്ത് 3/1529)

ശൈഖുനാ അബൂനജീബ് തന്റെ ഒരു ഗുരു പറഞ്ഞ സംഭവം ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു: പാപങ്ങൾ പതിവാക്കിയ ഒരു വ്യക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം സ്വയം ഉദ്ബുദ്ധനായി പശ്ചാത്തപിച്ചു മടങ്ങി. അപഥസഞ്ചാരം അവസാനി

ആരെങ്കിലും സൃഷ്ടികളെ ആശ്രയിക്കാതെ അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം അവലംബിക്കുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹു തന്റെ വിശാലമായ ഔദാര്യത്തിന്റെ വാതായനം അവനു തുറന്നു കൊടുക്കും. ഒരാളെയും ആശ്രയിക്കാതെ പരമാവധി പിടിച്ചു നിൽക്കുകയും യജമാനനായ അല്ലാഹുവിനോട് ചോദിച്ചിട്ടും മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുറന്നു കിട്ടാതിരിക്കുകയും തൊഴിലിനു പോകുന്ന പക്ഷം ആരാധനകൾക്കു സമയം കണ്ടെത്താൻ കഴിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം ജനങ്ങളുടെ വാതിലുകളിൽ മുട്ടി യാചിക്കാം.

നിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൗബ സീകരിക്കപ്പെട്ടു. അല്ലാഹുവിൽ ലയിച്ച് സുകൃതങ്ങളിൽ മുഴുകി. ഒരിക്കൽ അയാൾ ഹജ്ജിനു പോകാൻ നിശ്ചയിച്ചുറപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

ഞാൻ ഒരു ഖാഫിലയോടൊപ്പമാണ് ഹജ്ജിനു പോകാൻ തീരുമാനിച്ചത്. എന്റെ അവസ്ഥ അല്ലാഹുവിനു വ്യക്തമായി അറിയാമല്ലോ എന്നതിനാൽ യാത്രക്കിടയിൽ മറ്റൊരാളോടും ഒന്നും ചോദിക്കില്ലെന്ന് ഞാൻ പ്രതിജ്ഞയുമെടുത്തു.

ഒരു പ്രയാസവുമില്ലാതെ ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ പിന്നിട്ടു. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ വെള്ളവും ഭക്ഷണവും യഥാസമയം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ദിവസം എല്ലാം നിലച്ചു. ക്ഷുത്തടക്കാനുള്ള എല്ലാ മാർഗ്ഗങ്ങളും അടഞ്ഞു. വിശപ്പും ദാഹവും രുക്ഷമായി. ആകെ തളർന്നു. യാത്ര തുടരുക ദുഷ്കരം. ഒരടി മുമ്പോട്ടു വെക്കാൻ വയ്യ. യാത്ര തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന കച്ചവട സംഘം പതിയെപ്പതിയെ എന്നിൽ നിന്നു മറഞ്ഞു. ഞാൻ ചിന്തിച്ചു:

ഇപ്പോൾ ഞാൻ എന്റെ ദേ

ഹത്തെ മരണത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കുകയാണ്. ആത്മാഹുതി അല്ലാഹു വിലക്കിയതാണല്ലോ. അതിനാൽ കൂടുങ്ങിയ മുറക്ക് യാചിക്കാം. പക്ഷേ, മനസ്സ് അനുവദിക്കുന്നില്ല. യാചിക്കുകയില്ലെന്ന് അല്ലാഹുവിനെ സാക്ഷിയാക്കി ശപഥം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അത് എങ്ങനെ ലംഘിക്കും? ഇല്ല, മരണമെങ്കിൽ മരണം. ഒരിക്കലും യാചിക്കുകയില്ല. തീരുമാനത്തിലുറച്ച് ഞാൻ ഒരു വ്യക്തമായ വട്ടിൽ ചുരുണ്ടുകൂടി കിടന്നു. മരണത്തെ മുന്നിൽ കണ്ട നിമിഷങ്ങൾ.

അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു യുവാവ് എനിക്കു മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അയാളുടെ കഴുത്തിൽ വാൾ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. കൈയ്യിൽ ജലപാത്രവുമുണ്ട്. അയാൾ എന്നെ എഴുന്നേൽപ്പിച്ച് വെള്ളം കുടിക്കാനാവശ്യപ്പെട്ടു. കുടിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഭക്ഷണവും തന്നു. ശേഷം അയാൾ ചോദിച്ചു:

“താങ്കൾക്ക് ആ സാർത്ഥവാഹക സംഘത്തോടൊപ്പം ചേരണമോ?”

ഞാൻ: “കാണാമറയത്തുള്ള വർത്തക സംഘത്തിന്റെ അടുത്തേക്ക് എന്നെ ആരു കൊണ്ടുപോകും?”

ഉടനെ അയാൾ എന്നോട് എഴുന്നേൽക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. എന്റെ കൈകൾ പിടിച്ചു ഏതാനും അടികൾ നടന്നശേഷം പറഞ്ഞു:

“താങ്കൾ ഇരിക്കുക. ഖാഫില താങ്കളുടെ അടുത്തേക്കു വരും.” അല്പസമയത്തിനകം എന്റെ പുറകിലായി അതാ ഖാഫില വരുന്നു!”

ആത്മാർത്ഥമായി അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേൽപ്പിച്ചവരുടെ സ്ഥിതി ഇങ്ങനെയായിരിക്കും.

സാമ്പത്തികാഭിവിദ്യയിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക പോലും ചെയ്യാത്തവരാണു സുഫികൾ. ഗതിമുട്ടിയ ഘട്ടത്തിൽ അതുവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനല്ലാതെ അവർ ആരോടും ഒന്നും ആവശ്യപ്പെടുകയില്ല. വൈയക്തിക സുഖാസ്വാദനങ്ങൾക്കായി ധനം ആവശ്യപ്പെടുന്നവർ യഥാർത്ഥ സുഫികളല്ല.

ആധുനിക കുടുംബജീവിതത്തിൽ സ്ത്രീകൾ ഒഴിവാക്കാനാവാത്ത ഘടകമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. പഠനത്തിനും അറിവിനും വിനോദത്തിനും സാങ്കേതികവിദ്യ വലിയ സഹായമാണ്. എന്നാൽ, അതിന്റെ അതിരുകടന്ന ഉപയോഗം കുടുംബബന്ധങ്ങളുടെ നിലവാരത്തെയും അടിത്തറയെയും പതിയെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടെന്നതാണ് മറുവശം. ഒരേ വീട്ടിൽ, ഒരേ മുറിയിൽ ഇരുന്നിട്ടും ഓരോരുത്തരും ഓരോ സ്ക്രീനിലേക്കാണ് നോക്കുന്നത്. സംസാരവും ചിരിയും പങ്കിടലും കുറഞ്ഞ്, ബന്ധങ്ങൾ മൗനത്തിലേക്ക് നീങ്ങുന്ന അവസ്ഥ. ഈ അവസ്ഥയെ “ബന്ധങ്ങളുടെ പ്രതിസന്ധി” (Crisis of Connection) എന്ന പേരിൽ ലോകമെങ്ങും ചർച്ച ചെയ്യുകയാണിന്ന്.

ഈ സാമൂഹിക വെല്ലുവിളിക്കു മുന്നിൽ ഉയർന്നുവന്ന ഒരു പ്രായോഗിക സമീപനമാണ് ഡിജിറ്റൽ മിനിമലിസം. ഇത് സാങ്കേതികവിദ്യയെ പൂർണ്ണമായി നിരസിക്കണമെന്ന ആശയമല്ല. പ്രത്യേകം, സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉപയോഗത്തിൽ ലക്ഷ്യബോധവും നിയന്ത്രണവും കൊണ്ടുവരുന്ന ബോധപൂർവമായ സമീപനമാണ്. നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ എപ്പോൾ, എത്തിനുവേണ്ടി ഡിജിറ്റൽ ഉപകരണങ്ങൾക്ക് നൽകണം എന്ന് നാം തന്നെ തീരുമാനിക്കണം എന്നതാണ് ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാന ആശയം. ഫോൺ നമ്മെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന അവസ്ഥയിൽ നിന്ന്, നാം ഫോണിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന അവസ്ഥയിലേക്കുള്ള ഒരു മാറ്റം.

ലക്ഷ്യമില്ലാതെ മണിക്കൂറുകളോളം സ്ക്രോൾ ചെയ്യുന്നത് ഒഴിവാക്കി, ഒരുമിച്ചുള്ള ഭക്ഷണം, സംഭാഷണം, വായന, വിനോദം തുടങ്ങിയ കുടുംബബന്ധങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കായി സമയം കണ്ടെത്താൻ ഈ സമീപനം സഹായിക്കുന്നു. മാതാപിതാക്കൾ ഈ ശീലം സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ നടപ്പാക്കുമ്പോൾ, കുട്ടികൾ അത് സ്വാഭാവികമായി അനുകരിക്കും. അങ്ങനെ, നിർബന്ധങ്ങളില്ലാതെ തന്നെ കുടുംബജീവിതം കൂടുതൽ സന്തോഷകരവും സമാധാനപരവുമാകുന്നു.

ലൈഫ്സ്റ്റൈൽ ജാശിർ കുനളം

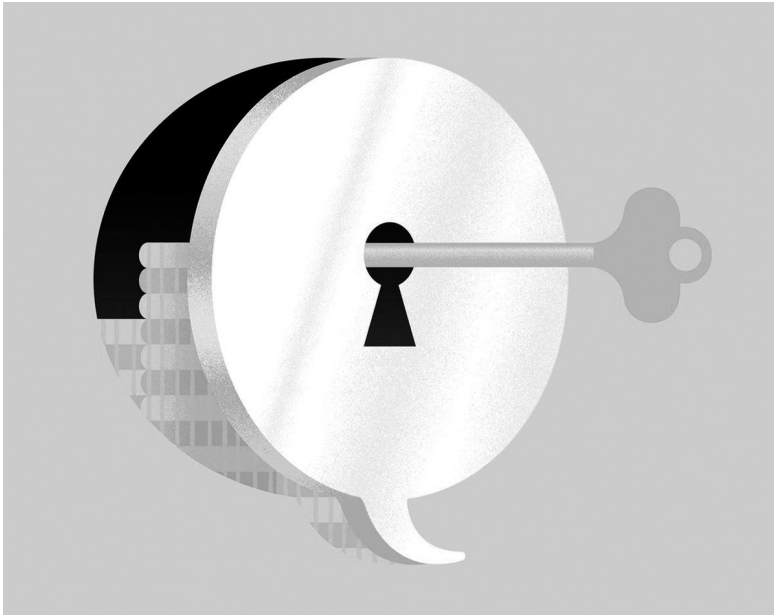
ഡിജിറ്റൽ മിനിമലിസം: സ്ത്രീൻകാലത്തെ കുടുംബബന്ധങ്ങൾ

എന്തുകൊണ്ട് മിനിമലിസം?

ശ്രദ്ധിക്കാനുള്ള കഴിവ് മനുഷ്യന്റെ ഏറ്റവും വിലപ്പെട്ട ശേഷികളിലൊന്നാണ്. പ്രത്യേകിച്ച് കുട്ടികളുടെ മാനസികവും വൈകാരികവുമായ വളർച്ചയ്ക്കത് അനിവാര്യമാണ്. അധികമായ സ്ക്രീൻസമയം കുട്ടികളുടെ ഉറക്കത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം

കുറയ്ക്കുകയും ഏകാഗ്രതയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് പഠനത്തെയും ചിന്താശേഷിയെയും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നതായി നിരവധി പഠനങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മുതിർന്നവരിലും സ്ഥിതി വ്യത്യസ്തമല്ല. തുടർച്ചയായ അറിയിപ്പുകളും സന്ദേശങ്ങളും മനസ്സിനെ വിശ്രമിക്കാൻ അനുവദിക്കാതെ സമ്മർദ്ദത്തിലാക്കുന്നു. പലപ്പോഴും വീട്ടിലുണ്ടായിട്ടും മനസ്സ് ഓഫീസിലോ

അധികമായ സ്ക്രീൻസമയം കുട്ടികളുടെ ഉറക്കത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം കുറയ്ക്കുകയും ഏകാഗ്രതയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് പഠനത്തെയും ചിന്താശേഷിയെയും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നതായി നിരവധി പഠനങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മുതിർന്നവരിലും സ്ഥിതി വ്യത്യസ്തമല്ല. തുടർച്ചയായ അറിയിപ്പുകളും സന്ദേശങ്ങളും മനസ്സിനെ വിശ്രമിക്കാൻ അനുവദിക്കാതെ സമ്മർദ്ദത്തിലാക്കുന്നു. പലപ്പോഴും വീട്ടിലുണ്ടായിട്ടും മനസ്സ് ഓഫീസിലോ സോഷ്യൽമീഡിയയിലോ ആയിരിക്കും.

സോഷ്യൽമീഡിയയിലോ ആയിരിക്കും. ഇതുവഴി കുടുംബാംഗങ്ങളോടുള്ള വൈകാരികമായ അടുപ്പം പതുക്കെ കുറഞ്ഞു വരുന്നു. ഇങ്ങനെ വിധേയത്വം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഘടകങ്ങളെ മനഃപൂർവ്വം ഒഴിവാക്കുമ്പോൾ, കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് പരസ്പരം പൂർണ്ണ ശ്രദ്ധ നൽകാൻ സാധിക്കുന്നു. കുട്ടികൾക്ക് അവരുടെ ഭാവനാത്മകമായ കളികളിലും ചിന്തകളിലും തടസ്സമില്ലാതെ മുഴുകാൻ കഴിയുന്നു. മാതാപിതാക്കൾക്ക് ശാന്തമായി സംസാരിക്കാനും കേൾക്കാനും സമയം ലഭിക്കുന്നു. ഈയൊരു രീതി ഉണ്ടാകുമ്പോൾ,

ഒഴിവുസമയത്തും ഫോൺ തോടൊതു സവയം നിയന്ത്രിക്കാൻ കുട്ടികൾ പഠിക്കുന്നു. ഡിജിറ്റൽലോകത്ത് അതിജീവിക്കാൻ കുടുംബം ആർജ്ജിക്കേണ്ട ഏറ്റവും വലിയ ശക്തിയും ഇതുതന്നെയാണ്.

ഇപ്പോൾ നമ്മളെവിടെ?

ഡിജിറ്റൽ സന്തുലിതാവസ്ഥയിലേക്കെത്താൻ ആദ്യം വേണ്ടത്, നാം ഇപ്പോൾ എവിടെയാണ് നിൽക്കുന്നതെന്ന തിരിച്ചറിവാണ്. പുതിയ നിയമങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നതിനു മുമ്പ്, നിലവിലെ

ഡിജിറ്റൽ ശീലങ്ങളെ തുറന്ന മനസ്സോടെ നിരീക്ഷിക്കണം. ഓരോ കുടുംബാംഗവും എത്ര സമയം ഓൺലൈനിൽ ചെലവഴിക്കുന്നു, എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾക്കാണ് വിനിയോഗിക്കുന്നത് എന്നത് കുറിച്ചുവെക്കുക. ഇതൊരു ശിക്ഷാനടപടിയല്ല. മറിച്ച്, കുടുംബം ഒരുമിച്ചിരുന്ന് നടത്തുന്ന ഒരു കണ്ടെത്തലാണ്. ഈ സമയം യഥാർത്ഥത്തിൽ നമുക്കു വല്ല പ്രയോജനവും നൽകുന്നുണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ വെറുതെ നഷ്ടപ്പെടുത്തുകയാണോ എന്ന ചോദ്യം ഒരുമിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുക. കുട്ടികളെ ഈ ആലോചനയിൽ പങ്കാളികളാക്കുമ്പോൾ, അവർക്ക് കാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ മനസ്സിലാകും.

ചില പ്രായോഗിക സമീപനങ്ങൾ

വിലയിരുത്തലിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന റിപ്പോർട്ട് അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി വീട്ടിൽ ചില നിയമങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കാം. ഇവ നിയന്ത്രണങ്ങളല്ല; സമാധാനത്തിനും സ്ഥിരതയ്ക്കുമുള്ള വഴികളാണെന്നു വേണം മനസ്സിലാക്കാൻ.

1. ഉപകരണ രഹിത മേഖലകൾ

അടുക്കള, ഊൺമുറി, കിടപ്പുമുറി തുടങ്ങിയവ സ്ക്രീൻ-ഫ്രീ ആക്കുക. ഭക്ഷണസമയവും ഉറക്കസമയവും പരസ്പരം ശ്രദ്ധ നൽകാനുള്ള പ്രത്യേക സമയങ്ങളാകണം. ബെഡ്റൂമുകൾ സ്ക്രീൻ-ഫ്രീ ആക്കുന്നത് നല്ല ഉറക്കത്തിനും മാനസിക ആരോഗ്യത്തിനും സഹായകമാണ്.

2. സ്ക്രീൻ സമയ നിയന്ത്രണം

ദിവസം മുഴുവൻ നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത ഉപയോഗത്തിന് പകരം, വിനോദത്തിനും പ്രധാനപ്പെട്ട ആശയവിനിമയങ്ങൾക്കുമായി വൈകുന്നേരം ഒരു മണിക്കൂർ മാത്രം എന്ന രീതിയിൽ ഒരു നിശ്ചിതസമയം നിർണയിക്കുക. ഇങ്ങനെ സമയം പരിമിതമാകുമ്പോൾ മറ്റു പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾക്കായി സമയം കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കും.

3. ലക്ഷ്യബോധമുള്ള ഉപയോഗം

സ്ക്രീനുകൾ പഠനത്തിനോ സൃഷ്ടിപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ സുഹൃത്തുക്കളുമായി അർത്ഥവത്തായ ബന്ധം പുലർത്താനോ ഉപയോഗിക്കാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. 'ഞാനിത് എന്തിനാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്' എന്ന ചോദ്യം നിരന്തരം സ്വയം ചോദിക്കാൻ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുക.

ഈ നിയമങ്ങൾ ഫലപ്രദമാകണമെങ്കിൽ മാതാപിതാക്കളും നിയമങ്ങൾ കൃത്യമായി പാലിക്കണം. അപ്പോൾ, ഇത് ശിക്ഷയല്ലെന്നും, കുടുംബത്തിന്റെ സന്തുലിതാവസ്ഥയ്ക്കുള്ള ശ്രമമാണെന്നും കുട്ടികൾക്ക് മനസ്സിലാകും. ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ കുട്ടികൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യം രക്ഷിതാക്കൾ മറക്കരുത്. ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോഴും സംസാരിക്കുമ്പോഴും ഫോൺ മാറ്റിവെച്ച് മുഴുവൻ ശ്രദ്ധയും താല്പര്യവും കുട്ടികൾക്ക് നൽകണം. മക്കളോടൊപ്പം ഇരിക്കുമ്പോൾ സ്ക്രീനുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള മൾട്ടി-ടാസ്കിംഗ് ഒഴിവാക്കണം. അതവരിൽ തങ്ങളെ അവഗണിക്കുകയാണെന്ന ചിന്ത ജനിപ്പിക്കാനും, ആ ശീലം അവർ അനുകരിക്കാനും കാരണമായേക്കാം.

ഒത്തുചേരലിന്റെ ഓഫ്ലൈൻ വഴികൾ

സ്ക്രീൻ സമയം കുറയ്ക്കുന്നതിലൂടെ കൈവരുന്ന ഒഴിവു സമയം സന്തോഷവും ഗുണവും ലഭിക്കുന്ന ഓഫ്ലൈൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വിനിയോഗിക്കുന്നത് കുടുംബബന്ധങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തും. ഡിജിറ്റൽലോകം നൽകുന്ന താൽക്കാലിക സംതുപ്തിക്കു പകരം യഥാർത്ഥ ജീവിതത്തിലെ പാചകം, കരകൗശലം തുടങ്ങിയ സർഗ്ഗാത്മക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മാതാപിതാക്കളും കുട്ടികളും ഒത്തുചേരുന്നത് സഹകരണത്തിന്റെയും പങ്കാളിത്തത്തിന്റെയും പാഠങ്ങൾ നൽകുകയും ഭാവനയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും

ചെയ്യുന്നു. അതുപോലെ, ഔട്ട്ഡോർ കളികൾ, സൈക്ലിംഗ്, കാൽനടയാത്ര എന്നിവയിലൂടെയുള്ള ശാരീരിക വിനോദങ്ങൾ ആരോഗ്യവും ഉന്മേഷവും നൽകുന്നു. ഒപ്പം പ്രകൃതിയുമായി അടുക്കാനും സംസാരിക്കാനും ചിരിക്കാനുമുള്ള അവസരങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടുന്നു. സർഗ്ഗാത്മകതയും കൂട്ടായ്മയും നൽകുന്ന ഈ ഓഫ്ലൈൻ സന്തോഷങ്ങൾക്കുമുന്നിൽ, സ്ക്രീനുകളോ അതിലെ വിനോദങ്ങളോ വലിയൊരു വിഷയമേ അല്ലാതാകുന്നു.

സമ്മർദ്ദങ്ങൾക്ക് അതിരിടാം

ഡിജിറ്റൽ മിനിമലിസം പ്രായോഗികമായി നടപ്പാക്കുമ്പോൾ കുടുംബങ്ങൾ; ഏറ്റവും മധ്യം നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികളിലൊന്നാണ് മക്കളുടെ കൂട്ടുകാരുടെ സമ്മർദ്ദം. പ്രത്യേകിച്ച് ഓൺലൈനിൽ കൂടുതൽ സമയം ചെലവഴിക്കുന്ന സുഹൃത്തുക്കളുമായി ഇടപഴകുമ്പോൾ, "മറ്റെല്ലാവരും ഓൺലൈനിലാണ്" എന്നൊരു തോന്നൽ കുട്ടികളിൽ സ്വാഭാവികമായി ഉണ്ടാകുന്നു. സ്ക്രീൻ സമയം കുറയ്ക്കുമ്പോൾ സാമൂഹികമായി ഒറ്റപ്പെടുമോ എന്ന ആശങ്കയും ഉയർന്നേക്കാം. ഈ ഭയം അവഗണിക്കുകയല്ല; ബോധപൂർവ്വം കൈകാര്യം ചെയ്യുകയാണു വേണ്ടത്.

ഡിജിറ്റൽ മിനിമലിസം കുട്ടികളെ ലോകത്തിൽ നിന്ന് വേർപെടുത്തുന്ന ഒരു സമീപനമല്ല. അവരെ കൂടുതൽ ആരോഗ്യകരമായ ബന്ധങ്ങളിലേക്ക് നയിക്കുന്ന സന്തുലിതമായ ജീവിതശൈലിയാണത്. അതിനാൽ നിയന്ത്രണങ്ങളെക്കാൾ, കാര്യങ്ങളെ എങ്ങനെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു എന്നതാണ് നിർണായകം. "ഇത് പാടില്ല" എന്ന വിലക്കുകൾക്കുപകരം, "ഇതിലൂടെ നമുക്ക് എന്തു ഗുണമാണ് ലഭിക്കുന്നത്" എന്നോ മറ്റോ ചിന്തോദ്ദീപകമായ ചോദ്യങ്ങളിലൂടെ കുട്ടികളുമായി ചർച്ച നടത്താം.

അതോടൊപ്പം, സ്ക്രീനുകൾ ഇല്ലാതെയും സാമൂഹിക ഇടപഴ

കൽ സാധ്യമാണെന്ന അനുഭവം കുട്ടികൾക്ക് നൽകേണ്ടതുണ്ട്. സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബുകൾ, സൃഷ്ടിപരമായ വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ, പ്ലേഡേറ്റുകൾ, കൂട്ടായ യാത്രകൾ തുടങ്ങിയ ഓഫ്ലൈൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സൗഹൃദങ്ങളെ കൂടുതൽ സത്യസന്ധവും ദീർഘകാലം നീളുന്നതുമാക്കി മാറ്റുന്നു. ഉപകരണങ്ങൾക്കപ്പുറമുള്ള സൗഹൃദം കുട്ടികൾ അനുഭവിക്കുമ്പോൾ, നഷ്ടപ്പെടുമോ എന്ന ഭയം (Fear of Missing Out) പതുക്കെ മങ്ങിപ്പോകുന്നു.

ആരോഗ്യത്തിലേക്കൊരു ചുവട്

മെച്ചപ്പെട്ട ഉറക്കം, പഠനത്തിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ, ആരോഗ്യത്തിലേക്കുള്ള ഉറച്ച മുന്നേറ്റം ഇവയെല്ലാം ഡിജിറ്റൽ മിനിമലിസം കുടുംബജീവിതത്തിന് നൽകുന്ന യഥാർത്ഥ നേട്ടങ്ങളാണ്. ഇത് കർശന നിയമങ്ങളുടെയോ പൂർണ്ണമായ നിരോധനങ്ങളുടെയോ പേരല്ല. മറിച്ച്, നാം അശ്രദ്ധയായി നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന വിലപ്പെട്ട സമയത്തെ ബോധപൂർവ്വം തിരിച്ചുപിടിക്കുന്ന ഒരു സമീപനമാണ്. സാങ്കേതികവിദ്യയെ പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കുക എന്നതല്ല ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം; എങ്ങനെ, എപ്പോൾ, എന്തിനാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടത് എന്ന ബോധം വളർത്തുകയാണ് പ്രധാനം. സാങ്കേതികവിദ്യ കൂടുംബത്തെ സേവിക്കുന്ന ഒരു സഹായിയായിരിക്കുമ്പോൾ ബന്ധങ്ങൾ കൂടുതൽ ശക്തമാകുന്നു. സ്ക്രീനുകൾ ജീവിതത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന അവസ്ഥ മാറി, മനുഷ്യബന്ധങ്ങൾ മുൻപന്തിയിലേക്കു വരുമ്പോൾ കുടുംബജീവിതം കൂടുതൽ സമൃദ്ധമാകുന്നു. സ്ക്രീനുകൾക്ക് നാം നൽകുന്ന സമയം കുറയുമ്പോൾ, മനുഷ്യബന്ധങ്ങൾക്ക് നാം നൽകുന്ന സമയം സ്വാഭാവികമായി വർദ്ധിക്കുന്നു. അതിലൂടെയാണ് ആരോഗ്യവും സന്തോഷവും സമാധാനവും നിറഞ്ഞ ഒരു കുടുംബജീവിതം രൂപപ്പെടുന്നത്.

അയൽക്കാരും ബന്ധുക്കളുമായി ചിലരുകൂടി ബാക്കിയുണ്ട് യാത്ര പറയാൻ. അവരും പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഇവിടെ ഞാനും ഉമ്മയും മാത്രമായിപ്പോകുമല്ലോ. അതോർത്തപ്പോൾ മനസ്സ് കിടിലം കൊണ്ടു. പടച്ചോനേ, എങ്ങനെയാണ് രാവുപകലും തള്ളിനീക്കുക? എന്തെങ്കിലുമൊന്നു മിണ്ടിപ്പറയാൻ ആരാണുണ്ടാവുക? ജമീലയു

എല്ലാവരും കുറ്റക്കാരല്ലേ?

ടെ കല്യാണശേഷം ഉമ്മ അധികം സംസാരത്തിനൊന്നും വരാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉപ്പയുടെ വേർപാട് കൂടിയായപ്പോൾ പിന്നെ.....? അധിക സമയവും ഓത്തിലും ദിക്നിലുമാണ്.

ഇങ്ങനെയൊരു വിചാരവുമായങ്ങനെ കിടക്കുമ്പോഴാണ് പുറത്തുനിന്ന് വർത്തമാനശകലങ്ങൾ കേട്ടത്. അയലത്തെ ആതുശത്തായുടെയും ബിച്ചാമിനത്തായുടെയുമൊക്കെ ശബ്ദങ്ങൾ ഇടകലർന്നു കേൾക്കുന്നു:

‘എന്റെ കുഞ്ഞായിശോ, ഞാൻ ആലോചിക്കാ, ഇത്റ്റങ്ങൾ എങ്ങനയാ ഇനിയവിടെ കഴിയാ? ആകെ തൊണയായിരുന്ന മന്ഷ്യനല്ലേ

ഇറങ്ങിപ്പോയത്?’
‘നിങ്ങളെന്തിനാ ബേജറാക് നേ? അവരെ മോനിങ്ങുവരുല്ലേ? ഉമ്മാനേം ബാപ്പാനേം സ്നേഹിക്ക്ണ മോനായിരുന്നല്ലോ ഓൻ.’
‘പറഞ്ഞിട്ടെന്താ കാര്യം! വിചാരിക്കുമ്പോഴേക്ക് ഇങ്ങ പരന്ന് വരാൻ പറ്റോ ഓന്?’

‘ഓൻ വിചാരിക്കാണ്ടിരിക്കോ?’
‘കണ്ടറിയണം. ഇപ്പഴത്തെ മക്കളെയൊന്നും അങ്ങനെ ഉറപ്പിച്ചുടാ. വീടുവിട്ടാ പിന്നെ അതിറ്റങ്ങൾക്ക് ആ വിചാരൊന്നുംണ്ടാവുല. നിനക്കറിയോ, ആ മയമുട്ടയാക്കാന്റെ വീട്ടിലെ കഥ?’

‘ഏത്, കഴിഞ്ഞമാസം മരിച്ചുപോയ മയമുട്ടയാക്കാന്റെയോ? അവിടെന്താ കഥ?’

‘അഞ്ചാൺമക്കളല്ലേ അവിടെണ്ടായിരുന്നത്. എല്ലാരും ഗൾഫിലാണ്. വലിയ നെലേലാണ്. എന്നിട്ടെന്താ, അഞ്ചാറുമാസം ആ ബാപ്പ ആശുപത്രിലും പൊരേലുമായി നരകിച്ചു കെടപ്പിലായിരുന്നല്ലോ. നോക്കാനാരുമില്ലാതെ!’

‘മരിച്ചപ്പോ മക്കളൊക്കെ പറന്ന് വന്നില്ലേ, മൂന്നടിയന്തിരം കഴിക്കാൻ. അതുതന്നെ വലിയ ഭാഗ്യല്ലേ? എത്ര കേമയാ അടിയന്തരം കഴിച്ചത്... നാട്ടാരെ മുഴുവൻ വിളിച്ചു... നാല

ബു ചാക്ക് അരിയാണത്രെ അടിയന്തരത്തിന് വെച്ച് വെളമ്പിയത്. അതൊക്കെ പോരേ?

‘ഒപ്പം..... മതിമതി... മരിക്കുമ്പോൾ ഒരിട്ട് വെള്ളം ചൂണ്ടി ലിറ്റിച്ചു കൊടുക്കാൻ ഒരുത്തന്റേയോ? അഞ്ചാറുമാസം സൂക്ഷമായിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ വരാൻ തോന്നാത്ത മക്കളാ മരിച്ചപ്പോൾ പറയുന്നതു. അത്രേയുള്ളൂ മോളേ, ഉമ്മബാപ്പാനോടുള്ള സ്നേ

ഹം.’
 ‘ഇപ്പോ അങ്ങനെയൊക്കെ പറയാതെ. മക്കൾക്ക് അവരുടെ കാര്യം. ഇവിടത്തെ സ്ഥിതിയും അങ്ങനല്ലേ? ഓൻ വരുന്റേയോ ആർ കണ്ടു? വന്നാൽ ഉമ്മാക്കൊർ തുണയായി; പെണ്ണിനും. അതിനിപ്പോ നാലഞ്ചു മാസം വയറ്റിലല്ലേ?’
 ‘അതേയത്രേ... സ്വന്തം മോളുണ്ടാക്കിത്തീർത്ത വിനയാണല്ലോ

ഇതൊക്കെ. എത്ര സ്നേഹത്തിലും സന്തോഷത്തിലും കഴിഞ്ഞു വീട്ടുകാരായിർന്നു! ആ കല്യാണത്തോടെ എല്ലാം കഴിഞ്ഞ്. അവളു പഠിക്കും... അനുഭവിക്കും...’
 ‘ഇത്താത്താ, പതുക്കെ പറയ്. ഓളിപ്പോ തന്നെ പഠിച്ചു തൊടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു കോലം... കണ്ടില്ലേ... വെളി വെളുത്ത്... ഒന്നും തിന്നാൻ കിട്ടാത്ത പോലെ... പാവം പെണ്ണി!’

‘കെട്ടോൻ ഒരു കുടിയനാണത്രെ. ഇവിടെ വന്നപ്പോഴേക്കു എന്തോ കുഴപ്പംണ്ടാക്കിയല്ലോ. അന്ന് എല്ലാരും ഓളോട് പറഞ്ഞതാണത്രെ ഓളന്റെ സ്ഥിതി. എന്നിട്ടെന്താ, പ്രേമം മുത്തപ്പോ പെണ്ണിന്റെ കണ്ണു കാണാതായി. ചെവി കേൾക്കാതായി. അനുഭവിച്ചോട്ടെ.’

‘അവളു മാത്രല്ലല്ലോ ഇപ്പോ അനുഭവിക്കുന്നത്. ബാപ്പ ആവിഷമത്തിൽ പോയി. ഉമ്മ കെട്ടപ്പിലായി. ആങ്ങു നാടുവിട്ട്... അങ്ങനെയൊ ഓരോന്ന് കുടുംബം കലക്നത്.’

ഹോ! എന്തൊക്കെയോ ആളുകൾ പറയുന്നത്! കേൾക്കാൻ വയ്യല്ലോ. റസിയ ചെവികൾ പൊത്തി. ഇങ്ങനെ പലരും പറയുന്നുണ്ടാവാമല്ലോ. നാട്ടിലൊക്കെ ഇപ്പോൾ ഇത്തരം വർത്തമാനങ്ങളായിരിക്കുമല്ലോ. അവരൊക്കെ പറയുന്നത് ശരിയാണ് താനും. ജമീലയുടെ പ്രേമമാണല്ലോ എല്ലാറ്റിന്റെയും തുടക്കം. ഇത്തരം വർത്തമാനങ്ങൾ കേട്ടുകേട്ട് മാനം കെട്ടാണല്ലോ ഇക്ക ഗൾഫിലേക്കു പോയത്. ഏതായാലും ഇങ്ങനെയൊക്കെ സംഭവിച്ചു. ഇനിയപ്പോൾ രണ്ടു കൊല്ലം കഴിയാതെ നാട്ടിലേക്കു വരാൻ പറ്റില്ലത്രെ! പറ്റുമായിരുന്നെങ്കിൽ ഇക്ക പറന്നുവന്നേനെ!

****   ****   ****

റൂമിൽ നിന്നു പുറത്തേക്കു വന്നപ്പോഴാണ് കണ്ടത്, ജമീല എങ്ങോട്ടോ പോകാനെന്നോണം ഡ്രസ്സ് മാറ്റി നിൽക്കുന്നു. മുഖം മൂന്നമാണ്. കണ്ണീരൊഴുകിയ പാടുകൾ കാണുന്നുണ്ട്.

ഹോ! എന്തൊക്കെയോ ആളുകൾ പറയുന്നത്! കേൾക്കാൻ വയ്യല്ലോ. റസിയ ചെവികൾ പൊത്തി. ഇങ്ങനെ പലരും പറയുന്നുണ്ടാവാമല്ലോ. നാട്ടിലൊക്കെ ഇപ്പോൾ ഇത്തരം വർത്തമാനങ്ങളായിരിക്കുമല്ലോ. അവരൊക്കെ പറയുന്നത് ശരിയാണ് താനും. ജമീലയുടെ പ്രേമമാണല്ലോ എല്ലാറ്റിന്റെയും തുടക്കം.

66

ചിരിക്കൊണ്ട് വീട്ടിലാകെ വെളിച്ചം പരത്തിയിരുന്ന ജമീലയുടെ മുഖം അപ്പോൾ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നു വന്നു. ഈ ജമീലയും ആ ജമീലയും തമ്മിൽ എത്ര അന്തരം! എവിടെപ്പോകുന്നുവെന്ന ചോദ്യഭാവത്തിൽ മുഖത്തേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ അവൾ പറഞ്ഞു: ‘റസീയാ, ഞാൻ പോകാം. ഇന്നലെ ഇവിടെ വന്ന് കയർത്തു പോയതല്ലേ മുപ്പർ. ഇന്നുതന്നെയെങ്കിലും പോയില്ലെങ്കിൽ കുഴപ്പമാ. ആളൊരു മൊശടനാ, എന്തൊക്കെയോ പറയാ, ചെയ്യാ എന്നൊന്നും പറയാനാവില്ല.’

അതുകേട്ടപ്പോൾ പറയാൻ തോന്നിപ്പോയി; ആദ്യമേ എല്ലാവരും കൊടുത്ത മുന്നറിയിപ്പുകളെക്കുറിച്ച്. അതൊന്നും ചെവി കൊള്ളാത്തതിന്റെ ദുരന്തഫലമല്ലേ ഇതൊക്കെ എന്ന് ചോദിക്കാനും. പക്ഷേ, ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. പുണ്ണിൽ കുത്തി വേദനിപ്പിച്ചിട്ട് എന്തുകാര്യം! അനുഭവിക്കാനുള്ളതത്രയും അനുഭവിച്ചു തീർക്കണമല്ലോ. അവൾക്കിപ്പോൾ എല്ലാം മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടാവും. ഇനിയപ്പോൾ ഒന്നും ചെയ്യാനില്ലല്ലോ, സഹിക്കുകയല്ലാതെ!

കൈപ്പിടിച്ചമർത്തി ഞാൻ ഇറങ്ങുകയാണെന്ന് അവൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ ചോദിച്ചുപോയി: ‘ഞങ്ങൾക്കിനി ആരാ?’

അതിനവൾക്ക് മറുപടിയില്ലായിരുന്നു. മുഖത്തേക്കു നോക്കാൻ പോലും ത്രാണിയില്ലാത്ത വിധം അവൾ തലകുനിച്ചുകൊണ്ട് ഇറങ്ങിപ്പോയി. സ്റ്റേപ്പുകളിറങ്ങി റോഡിലെത്തി നടന്നുനടക്കുന്നതുവരെ അവളെത്തന്നെ നോക്കിനിന്നു. ഒരു നെടുവീർപ്പോടെ തിരിഞ്ഞുനടക്കുമ്പോൾ മനസ്സ് മന്ത്രിച്ചു: ‘പാവം... അകപ്പെട്ടു പോയതാണല്ലോ. ഇപ്പോൾ രക്ഷപ്പെടാൻ കഴിയാത്ത വിധം കുരുക്കിലമർന്നു പോയിരിക്കുന്നു.’

ഉപ്പു പോയി, ഇനി ഉമ്മയോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ നിറവേറ്റാൻപോലും അവൾക്ക് സമയമില്ലല്ലോ. മനസ്സിലാഞ്ഞിട്ടാവില്ല; വീട്ടിലെ സാഹചര്യങ്ങൾ അതിനവളെ അനുവദിക്കുന്നുണ്ടാവില്ല. സാധാരണ പെൺകുട്ടികളാണ് ദുഃഖാവസരങ്ങളിൽ മാതാപിതാക്കൾക്ക് തുണയും തണലുമാവാറ്. പ്രത്യേകിച്ച് വയസ്സുകാലത്ത്. ഇവിടെ അങ്ങനെയൊന്നുമില്ലല്ലോ.

കണ്ണീർകണങ്ങൾ കവിളിലൂടെ ഒലിച്ചിറങ്ങി. ആരും കാണാതിരിക്കാൻ തട്ടത്തിന്റെ അറ്റം കൊണ്ട് മുഖം തുടച്ച് റസീയ അടുക്കളയിലേക്ക് നടന്നു. അവിടെ കറീക് നൂറുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഹലീമത്താത്ത മുഖത്തേക്ക് രുക്ഷമാ യൊന്നു നോക്കിയപ്പോൾ റസീയ ചുളി. മുന്നടിയന്തിരം കഴിഞ്ഞിട്ടും വീടുപണികൾക്കൊന്നും വരാതെ കഴിയുന്ന തന്നെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്ന നോട്ടമാണതെന്ന് അവൾക്ക് തോന്നി. സ്വന്തം മോളായിരുന്നെങ്കിൽ കുഴപ്പമില്ലായിരുന്നു, ഇവളൊരു മരുമോളല്ലേ എന്ന ധ്വനിയും ആ നോട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നല്ലോ.

പെട്ടെന്ന് മനസ്സിൽ മറ്റൊരു ചിന്ത കടന്നുകയറി. ജമീലയെ മാത്രം കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നത് ശരിയല്ലല്ലോ. മകനായ ഇക്കയും ഇക്കാര്യത്തിൽ കുറ്റക്കാരനല്ലേ? ദുഃഖിതരായിക്കഴിയുന്ന ഉമ്മയെയും ഉപ്പയെയും പരിഗണിക്കാതെയല്ലേ ഇക്ക സ്വന്തം സമാധാനം തേടിപ്പോയത്. ഇക്ക അന്ന് ചെയ്തത് ശരിയായോ? ഇക്കയുടെ അഭാവം കൂടിയല്ലേ ഉപ്പയുടെ പെട്ടെന്നുള്ള മരണത്തിനു കാരണമായത്? ഇക്കാര്യത്തിലൊക്കെ നല്ല മതബോധമുള്ള ഇക്ക അങ്ങനെയൊന്നുമായിരുന്നോ?

പ്രായമായ മാതാപിതാക്കളെ പരിചരിക്കാനുള്ളവർ ധർമ്മധർമ്മിണി പോലും പോകുന്നത് ശരിയല്ലെന്നല്ലേ മുത്തുനമ്പി(സ) പഠിപ്പിച്ചത്. ധർമ്മധർമ്മ മാത്രമല്ല, ഹജ്ജ് പോലും! അവരുടെ ധർമ്മധർമ്മവും ഹജ്ജുമൊക്കെ മാതാപിതാക്കളെ പരിചരിക്കുന്നതിലൂടെയാണല്ലോ നേടിയെടുക്കേണ്ടത്. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളൊക്കെ അറിയുകയും പറയുകയും ചെയ്തിരുന്ന ഇക്കയും അതിനെതിരായി ചെയ്തോ? സാഹചര്യമാണ് പലരെയും അതായത് മകൾക്കു പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാലും വിവരമുള്ളവർ ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യുമ്പോൾ....?

മനസ്സ് വീണ്ടും പതറി. കണ്ണീർകണങ്ങൾ കവിളിലൂടെ ഒലിച്ചിറങ്ങി. ആരും കാണാതിരിക്കാൻ തട്ടത്തിന്റെ അറ്റം കൊണ്ട് മുഖം തുടച്ച് റസീയ അടുക്കളയിലേക്ക് നടന്നു. അവിടെ കറീക് നൂറുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഹലീമത്താത്ത മുഖത്തേക്ക് രുക്ഷമായൊന്നു നോക്കിയപ്പോൾ റസീയ ചുളി. മുന്നടിയന്തിരം കഴിഞ്ഞിട്ടും വീടുപണികൾക്കൊന്നും വരാതെ കഴിയുന്ന തന്നെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്ന നോട്ടമാണതെന്ന് അവൾക്ക് തോന്നി. സ്വന്തം മോളായിരുന്നെങ്കിൽ കുഴപ്പമില്ലായിരുന്നു, ഇവളൊരു മരുമോളല്ലേ എന്ന ധ്വനിയും ആ നോട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നല്ലോ.

‘ഇത്താത്താ, കറീകുള്ളത് ഞാനൊരുക്കിക്കൊള്ളാം’ എന്നു പറഞ്ഞ് അവൾ കറീകത്തിക്കു കൈനീട്ടി, (തുടരും)

ആത്മികം

ഖലീലുറഹ്മാൻ അദനി മുനിയൂർ

പ്രതീക്ഷയോടെ രൈകകളുയർത്താം

ജീവിതത്തിൽ ആവശ്യങ്ങളും പരാതികളുമില്ലാത്തവരായി ആരുമുണ്ടാവില്ല. അതെല്ലാം പങ്കുവെക്കാനും പരിഹരിക്കാനും ആരുമില്ലാത്ത അവസ്ഥ ചിന്തിച്ചുനോക്കൂ. നിരാശ നിറഞ്ഞ ദുഃഖജീവിതമായിരിക്കുമല്ലോ അത്. എന്നാൽ, വിശ്വാസികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏതു സമയത്തും തുറന്നിട്ട ജാലകമാണ് യജമാനനായ അല്ലാഹുവിന്റെ കാരുണ്യതീരം. അതിനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ് പ്രാർത്ഥന. പൂർവ്വസമുദായങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിനോട് നേരിട്ട് ദുആ ചെയ്യാൻ അനുമതിയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെ ഉമ്മത്തിനു മാത്രം ലഭിച്ച സൗഭാഗ്യമാണിതെന്നും മഹാന്മാർ പറഞ്ഞതായി കാണാം.

പ്രാർത്ഥനയുടെ മഹത്വം വിവരിക്കുന്ന നിരവധി ആയത്തു

കളും ഹദീസുകളുമുണ്ട്. 'നിങ്ങൾ എന്നോട് പ്രാർത്ഥിക്കൂ, ഞാൻ ഉത്തരം ചെയ്യാം.' (അൽ ഗാഫിർ:60) പരിശുദ്ധ ഖുർആനിലൂടെ അല്ലാഹു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു. 'പ്രാർത്ഥനയാണ് ആരാധനയുടെ മജ്ജ' (തിർമുദി: 3371) എന്ന തിരുനബി(സ)യുടെ വചനം അതിന്റെ അനിവാര്യതയെ വിളിച്ചോരുന്നു. ഇമാം സുയൂമി(റ) പ്രാർത്ഥനയെ 'അനുഗ്രഹത്തിന്റെ താക്കോൽ' ആയാണ് എണ്ണുന്നത്. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ കരസ്ഥമാകണമെങ്കിൽ പ്രാർത്ഥന അനിവാര്യമാണെന്നു സാരം.

സന്തോഷ സന്താപ സമ്മിശ്രമായ ജീവിതത്തിൽ വിഷമഘട്ടങ്ങളിൽ മാത്രം പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ പോരാ. സന്തോഷവേളകളിലും പ്രാർത്ഥനയുണ്ടാകണം. ആശ്വാസഘട്ടങ്ങളിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവർക്ക് ആപൽഘട്ടങ്ങളിൽ പ്രാർത്ഥിക്കാൻ മറന്നാലും രക്ഷാമാർഗങ്ങൾ ലഭിക്കുമെന്നാണ് തിരുവാക്യം. എന്നാൽ, ചോദിക്കുന്നതെല്ലാം ഉടനടി ലഭിക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കരുത്. നമുക്ക് ഉത്തമമായത് എന്താണെന്ന് കൃത്യമായി യജമാനനായ അല്ലാഹുവിനേ അറിയൂ. ആ സമയത്ത് അതിന് ഉത്തരം ലഭിക്കും. തിരുനബി(സ) അരുളി: 'ദുആ ചെയ്ത ഏതൊരാൾക്കും അല്ലാഹു ഉത്തരം നൽകും. പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന കാര്യം ദുൻയാവിൽ നിന്നു തന്നെ ലഭിക്കുക, പാരത്രിക ലോകത്തേക്കു മാറ്റിവെക്കുക, ദോഷം പൊറുക്കുക, ചോദിച്ചതല്ലാത്ത ഉപകാരമുള്ള മറ്റു നേട്ടങ്ങൾ ലഭിക്കുക, തത്സമയമോ ഭാവിയിലോ ലഭിക്കുക എന്നീ രീതിയിലെല്ലാം പ്രാർത്ഥനകൾക്ക് പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നതാണ്.'

ഇന്നേവരെ ചോദിച്ചിട്ടൊന്നും കരസ്ഥമായില്ലെന്ന് പലരും വേവലാതിപ്പെടാറുണ്ട്. അതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ പലതാണ്. ഇമാം ഗസ്റ്റാലി(റ) രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: ഇബ്റാഹീമുബ്നുഅദ്ഹം(റ) വിനോട് ഇവ്വിഷയകമായി ചോദിച്ചപ്പോൾ കൊടുത്ത മറുപടി 'ജീവനുള്ള ഹൃദയത്തിൽ നിന്നുള്ള പ്രാർത്ഥനകൾക്കേ ഉത്തരം ലഭിക്കൂ. മൃതിയടഞ്ഞ ഹൃദയവുമായി

പ്രാർത്ഥനയിലെ പ്രധാനഘടകമാണ് ആമീൻ പറയൽ. 'ദുആ നീ സ്വീകരിക്കണേ' എന്നാണതിന്റെ അർത്ഥം. ആമീൻ കൊണ്ട് ദുആ അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് പ്രത്യേകം സൂന്നത്താണ്. ചില പണ്ഡിതന്മാർ നിർബന്ധമാണെന്നു വരെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇമാം ബുഖാരി(റ) ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം: 'നിങ്ങളിലൊരാൾ ആമീൻ പറയുമ്പോൾ ആകാശത്തിൽ മലകുകളും ആമീൻ പറഞ്ഞാൽ, രണ്ടു കൂട്ടരുടെയും ആമീൻ ഒത്തുവന്നാൽ കഴിഞ്ഞകാല പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടും.'

എത്ര പ്രാർത്ഥിച്ചാലും ഉത്തരം ലഭിക്കുകയില്ല എന്നാണ്.

പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം ലഭിക്കാൻ മഹാന്മാർ പല നിബന്ധനകളും മര്യാദകളും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇമാം ഗസ്സാലി(റ) പ്രാർത്ഥനയുടെ പത്തു മര്യാദകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നതിങ്ങനെ:

1. പ്രാർത്ഥിക്കാൻ ശ്രേഷ്ഠമായ സമയം തെരഞ്ഞെടുക്കുക.
2. ശ്രേഷ്ഠമായ സാഹചര്യങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.
3. ഖിബ്ലക്കഭിമുഖമായിരുന്ന കക്ഷത്തിലെ വെളുപ്പ് കാണുന്ന വിധം കരങ്ങളുയർത്തുക.
4. ശബ്ദം മിതമാക്കുക.
5. ഭക്തിയും താഴ്മയും പാലിക്കുക.
6. പ്രതീക്ഷയും ആഗ്രഹവും ഭയവുമുണ്ടാവുക.
7. ഉത്തരം ലഭിക്കുമെന്ന ഉറപ്പും പ്രതീക്ഷയുമുണ്ടാവുക.
8. മൂന്നുപ്രാവശ്യം ആവർത്തിച്ച് ആവശ്യപ്പെടുക.
9. അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിച്ചു കൊണ്ട് ആരംഭിക്കുക.
10. ആന്തരികമായ മര്യാദ അഥവാ അടിസ്ഥാനമായ തൗബ ഉണ്ടാവുക.

ഇത്തരം നിബന്ധനകൾക്കൊപ്പം ഉത്തരം ലഭിക്കുന്ന ചില സാഹചര്യങ്ങളും സന്ദർഭങ്ങളും കൂടി നാം ശ്രദ്ധിക്കണം. ഫർദ്ദ് നിസ്കാരങ്ങളുടെ ശേഷം, രാത്രിയുടെ രണ്ടാംപാതി, ലൈലത്തുൽഖദ്ർ, തിങ്കളാഴ്ച ദിവസം,

വെള്ളിയാഴ്ച ഇമാം മിമ്പറിൽ കയറിയതു മുതൽ ജുമുഅ ആരംഭിക്കുന്നതു വരെയുള്ള സമയം, ബാങ്കിന്റെയും ഇഖാമത്തിന്റെയും ഇടയ്ക്കുള്ള സമയം, ഖുർആൻ ഖത്മിനു ശേഷം, സംസം വെള്ളം കുടിക്കുമ്പോൾ തുടങ്ങിയ ദിവസങ്ങളും സമയങ്ങളും ജറകൾ, മുൽതസം, മീസാബ്, മുസ്ദലിഫ, അറഫ തുടങ്ങിയവ സ്ഥലങ്ങളും പ്രാർത്ഥനകളിൽ പ്രത്യേകം പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിലെ പ്രാർത്ഥനകൾ സ്വന്തത്തിനു മാത്രമായി ഒതുക്കരുത്. മാത്രാപിതാക്കൾക്കും സഹോദരന്മാർക്കും സുഹൃത്തുക്കൾക്കും മറ്റു വിശ്വാസികൾക്കുമെല്ലാം വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കണം. അബൂദർദാഅ്(റ) നിവേദനം: 'ഒരു മുസ്ലിമായ മനുഷ്യൻ സുഹൃത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ അവനു വേണ്ടി ദുആ ചെയ്താൽ ആ ദുആ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. മാത്രമല്ല, ദുആ ചെയ്യുന്നവന്റെ തലയുടെ വശത്ത് അല്ലാഹു ഒരു മലകിനെ നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. അവൻ ദുആ ചെയ്യുമ്പോൾ പ്രസ്തുത മലക്ക് ആമീൻ പറയും. ആർക്കുവേണ്ടിയാണോ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്, അപ്രകാരം നിനക്കും ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ എന്ന് മലക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതുമാണ്.'

പ്രാർത്ഥനയിലെ പ്രധാനഘടകമാണ് ആമീൻ പറയൽ. 'ദുആ നീ സ്വീകരിക്കണേ' എന്നാണ

തിന്റെ അർത്ഥം. ആമീൻ കൊണ്ട് ദുആ അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് പ്രത്യേകം സൂന്നത്താണ്. ചില പണ്ഡിതന്മാർ നിർബന്ധമാണെന്നു വരെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 'നിങ്ങൾ ഉറക്കെ ആവർത്തിച്ച് ആമീൻ പറയണം. അത് അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടമാണ്' എന്നാണ് നബിവചനം. ഇമാം ബുഖാരി(റ) ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം: 'നിങ്ങളിലൊരാൾ ആമീൻ പറയുമ്പോൾ ആകാശത്തിൽ മലകുകളും ആമീൻ പറഞ്ഞാൽ, രണ്ടു കൂട്ടരുടെയും ആമീൻ ഒത്തുവന്നാൽ കഴിഞ്ഞകാല പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടും.'

അബൂസുഹൈർ അന്നുമയ്തി(റ) വിവരിക്കുന്നു: 'ഒരു രാത്രി ഞങ്ങളും റസൂലുല്ലാഹി(സ)യും പ്രാർത്ഥനയിൽ മുഴുകിയ ഒരാളുടെ അടുത്തുകൂടി കടന്നു പോകാനിടയായി. അയാളുടെ പ്രാർത്ഥന ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് റസൂലുല്ലാഹി(സ) സ്വഹാബത്തിനോടു പറഞ്ഞു: 'ദുആ അവസാനിപ്പിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിന് സ്വർഗം ഉറപ്പാണ്.' അപ്പോൾ കൂട്ടത്തിലുള്ള ഒരാൾ ചോദിച്ചു: 'അതെങ്ങനെയാണ് റസൂലേ?' റസൂൽ(സ) പ്രതികരിച്ചു: 'ആമീൻ കൊണ്ട് അവസാനിപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ അയാൾക്ക് സ്വർഗം ഉറപ്പാണ്.' പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്ന വ്യക്തി പിന്നീട് റസൂലുല്ലാഹി(സ)യുടെ അടുത്തുവന്നപ്പോൾ അവടുന്ന് പറഞ്ഞു: 'ആമീൻകൊണ്ട് ദുആ അവസാനിപ്പിച്ചല്ലോ. സ്വർഗംകൊണ്ട് സന്തോഷിക്കുക.' (അബൂദാവൂദ്: 938)

ഇത്തരത്തിൽ നിബന്ധനകൾ പാലിച്ച് വിനയത്തോടെയും ഉത്തരം ലഭിക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷയോടെയും നാഥനിലേക്ക് കൈകൾ ഉയർത്തുക. ചോദിക്കുന്നവരെ ഒരിക്കലും അവൻ നിരാശപ്പെടുത്തുകയില്ല. ഉത്തരം കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ പോലും നിരാശപ്പെടാനില്ല. നിസ്കാരം, നോമ്പ് പോലെ ദുആളും ഒരു ഇബാദത്താണ്. ചോദിച്ചിട്ട് കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ പോലും ഇബാദത്തിന്റെ പ്രതിഫലം ലഭിക്കുമെന്നു സാരം.

? ചോദ്യോത്തരം/ ഹനഫി

ഡോ. അബ്ദുൽ ഹകീമിൽ കനാഫലി

സകാത്തത് കമ്മിറ്റികൾക്ക് കൊടുക്കാമോ?

ചോദ്യം: ഫിത്ർ സകാത്തത് മഹല്ലുകളിലെ ഏൽപ്പിച്ചാൽ മതിയാകുമോ? നേരിട്ടു തന്നെ വിതരണം ചെയ്യണമെന്നുണ്ടോ? അബ്ദുൽഖാദർ ചെറുതോണി

ഉത്തരം: മഹല്ലുകളിലെ ഏൽപ്പിക്കാൻ പാടില്ല. കാരണം സകാത്തിന്റെ അവകാശികൾക്ക് നേരിട്ടോ അവരുടെ വകിൽ (സകാത്തത് വാങ്ങാനായി അവകാശികൾ വകാലത്ത് ഏൽപ്പിച്ചവർ) മുഖേനയോ സകാത്തത് അവകാശികൾക്ക് ഉടമപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുക എന്നത് സകാത്തത് കൊടുത്തുവീട്ടുന്നതിലെ നിർബന്ധഘടകമാണ്. വിശുദ്ധ ഖുർആൻ (9:60) ഈ വസ്തുത വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്. (അൽ ജുഹുഹൂർ 1/491, അൽ ഇനായ 3/204, ഫൽഹുൽഖദീർ 4/194).

സകാത്തത് കമ്മിറ്റികൾക്കു വേണ്ടി സകാത്തത് മുതൽ കൈപ്പറ്റുന്നവർ സകാത്തിന്റെ അവകാശികളോ അവരുടെ വകീലുമാരോ അല്ല. അവകാശികൾക്കു വേണ്ടി എന്ന വ്യാജേന സ്വയം അവരോധിതരാകുന്നവർ മാത്രമാണ്. സകാത്തത് കമ്മിറ്റികൾ

കൈപ്പറ്റുന്ന സകാത്തത് മുതലിൽ നല്ലൊരു ഭാഗം അവകാശികളിലേക്കെത്താതെ അന്യാധീനപ്പെട്ട് പോകുന്ന ദുരവസ്ഥയും നിലവിലുണ്ട്. അതായത് സകാത്തത് കമ്മിറ്റി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങളുടെ ചെലവുകൾ സകാത്തത് സ്വത്തിൽ നിന്നാണവർ എടുക്കുന്നത്. ഇത് തീരെ പാടില്ലാത്തതുമാണ്. ആയതിനാൽ സകാത്തത് കമ്മിറ്റികൾ സകാത്തിന്റെ അവകാശികൾക്കും ഒരു വിപത്താണ്. അവരെ ഏൽപ്പിച്ചാൽ സകാത്തത് വീടുന്നതല്ല.

ഇങ്ങനെ സകാത്തത് പിരിവ് നടത്തുന്നതും കുറ്റകരമാണ്. 'ഇസ്ലാമിക രാജ്യങ്ങളിലെ ഭരണാധികാരി (ഇമാം) ഫിത്ർ സകാത്തത് പിരിച്ചെടുക്കരുത്. കാരണം, നബി(സ) അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടില്ല.' (റദ്ദുൽ മുഹ്താർ 3/325). സ്വർണ്ണം, വെള്ളി, ചന്തയിൽ കൊണ്ടുപോകാതെ അതാത് സ്ഥലങ്ങളിൽ വെച്ച് വിൽക്കുന്ന കച്ചവടച്ചരക്ക് തുടങ്ങി സമ്പത്തിന്റെ സകാത്തത് പിരിവ് നടത്താൻ ഇമാമിന് അധികാരമില്ല. (റദ്ദുൽ മുഹ്താർ 3/246247). മുസ്ലിംകളുടെ കാര്യങ്ങളിൽ വ്യാപകമായ അധികാരങ്ങളുള്ള ഇമാമിനു തന്നെ സകാത്തത് പിരിക്കാൻ പാടി

ല്ലെങ്കിൽ ഒരധികാരവുമില്ലാത്ത കമ്മിറ്റിക്കാർക്ക് തീരെ പാടില്ലല്ലോ. മൃഗങ്ങളുടെയും ചന്തയിൽ കൊണ്ടുപോയി വിൽക്കപ്പെട്ട കച്ചവടച്ചരക്കിന്റെയും സകാത്തത് പിരിവിനുവേണ്ടി ഏൽപ്പിക്കുന്നവരിലേക്ക് (ആശിർ) ഈ കാലത്ത് സകാത്തത് കൊടുത്താൽ വീടുന്നതല്ല. കാരണം അത് സകാത്തത് പിരിവിനു വേണ്ടിയുള്ള നിബന്ധനയോട് നിയമനമല്ല. (റദ്ദുൽ മുഹ്താർ 3/244)

കൂടാതെ, സകാത്തത് കമ്മിറ്റിയെ വകാലത്താക്കാനും കഴിയുകയില്ല. കാരണം കമ്മിറ്റി എന്നത് ഒരു വ്യക്തിയല്ലല്ലോ. മറിച്ച്, ഒരു കൂട്ടായ്മയാണ്. ശരീഅത്ത് നിയമങ്ങൾ ബാധകമാകുന്ന ബുദ്ധിസ്ഥിരതയും പ്രായപൂർത്തിയുമുള്ള ഒരു വ്യക്തിയെ മാത്രമേ വകാലത്ത് ഏൽപ്പിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. (ഹിദായ 2/151) അല്ലാത്തത് അസാധ്യമാണ്. കമ്മിറ്റിയിൽപ്പെട്ട ഒരാളെ വകാലത്ത് ഏൽപ്പിക്കുക എന്നത് കമ്മിറ്റി വ്യവസ്ഥക്ക് എതിരുമാണല്ലോ. അതായത് വകാലത്ത് ഏൽക്കുന്ന വ്യക്തി തന്നെ സകാത്തത് മുതൽ കൈപ്പറ്റുകയും തന്റെ പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദിത്തത്തിൽ അയാൾ തന്നെ അവകാശികൾക്ക് നേരിട്ട് വിതരണം ചെയ്യുകയും അപാകതകളും വീഴ്ചകളുമുണ്ടായാൽ പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദിത്തം അയാൾ തന്നെ ഏൽക്കുകയും വേണം. ഈ രീതി കമ്മിറ്റിയിൽ സാധ്യമല്ല. ആയതിനാൽ സകാത്തത് അതിന്റെ അവകാശികൾക്ക് നേരിട്ട് വിതരണം ചെയ്യുക. അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വ്യക്തിയെ വകാലത്ത് ഏൽപ്പിച്ചു വിതരണം ചെയ്യുക.

ചോദ്യം: സ്ത്രീകൾക്ക് പെരുനാൾനിസ്കാരം വാജിബുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ രൂപം എങ്ങനെയാണ്? സൈറബാനു പത്തനംതിട്ട

ഉത്തരം: പെരുനാൾനിസ്കാരം സ്ത്രീകൾക്ക് വാജിബില്ല. കാരണം, ജുമുഅ നിസ്കാരം

നിർബന്ധമാകുന്നവർക്കാണ് രണ്ട് പെരുന്നാൾ നിസ്കാരങ്ങളും നിർബന്ധമാകുന്നത്. ജുമുഅ നിസ്കാരത്തിന്റെ ശർത്ഥുകൾ പെരുന്നാൾ നിസ്കാരങ്ങൾക്കും ബാധകമാണ്. ആയതിനാൽ, പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം ജമാഅത്തായി മാത്രമേ നിർവഹിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. (റദ്ദുൽമുഹ്താർ 2/179-180). അതായത്, ജുമുഅനിസ്കാരം സ്ത്രീകൾക്ക് നിർബന്ധമില്ലാത്ത പോലെ പെരുന്നാൾ നിസ്കാരവും നിർബന്ധമില്ല. സ്ത്രീകൾ നിസ്കരിക്കുന്നതിനായി വീടുവിട്ട് പുറത്തു പോകുന്നത് പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഈ നിസ്കാരങ്ങൾ അവർക്ക് നിർബന്ധമാകാതിരുന്നത്. (അല്ലുബാബ് പേ:55)

ചോദ്യം: സമയമായി എന്നു രപ്പിച്ച് നോമ്പ് മുറിച്ചു. സമയമാകാൻ മുമ്പ് മിനിറ്റ് കുടി ഉണ്ടെന്ന് പിന്നീടാണ് മനസ്സിലായത്. ഈ നോമ്പ് ഖളാഅ് വീട്ടിയാൽ മതിയോ? അതല്ല പ്രായശ്ചിത്തം നൽകേണ്ടതുണ്ടോ?

ജുമാന ജലാൽ, ദുബൈ

ഉത്തരം: ഖളാഅ് വീട്ടണം. ഫിദ്യ നൽകേണ്ടതില്ല. ഫജ്റുസ്സാദിഖിന്റെ അഥവാ സുബ്ഹിയുടെ സമയം ആയിട്ടില്ല എന്ന ധാരണയിൽ ഒരാൾ ഭക്ഷണം കഴിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചു എന്ന ധാരണയിൽ നോമ്പു തുറന്നു. സുബ്ഹിയുടെ സമയം ആയതിനു ശേഷമാണ് ഭക്ഷണം കഴിച്ചതെന്നും സൂര്യൻ

യം ഹനഫീമദ്ഹബിലും ഉണ്ട്. തിരുനബി(സ) ഒരിക്കൽപോലും പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല എന്നതാണ് പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം നിർബന്ധമാണെന്ന അഭിപ്രായത്തിന്റെ കാരണം. (അൽല്ലുബാബ് പേ: 125)

ചോദ്യം: നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ ഫിത്ർ സകാത്ത് ധാന്യമായിട്ടാണോ പണമായിട്ടാണോ നൽകേണ്ടത്? പണമാണെങ്കിൽ എത്രയാണ് നൽകേണ്ടത്?

ഫസീല ജമാൽ, ഖത്തർ

ഉത്തരം: അവശ്യവസ്തുക്കൾക്ക് നാട്ടിൽ ക്ഷാമമില്ലാത്ത സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഫിത്ർ സകാത്ത് പണമായി നൽകുന്നതാണ് കൂടുതൽ പുണ്യകരം. എന്നാൽ അവശ്യവസ്തുക്കൾക്ക് ക്ഷാമം നേരിടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഫിത്ർ സകാത്ത് ധാന്യമായി നൽകുന്നതാണ് ഉത്തമം. (മറാഖിൽഫലാഹ് പേ: 412)

അരി, ഗോതമ്പ്, യവം തുടങ്ങി ഫിത്ർ സകാത്തായി നൽകാവുന്ന ധാന്യങ്ങൾ പലതുമുണ്ട്. അവയുടെയൊക്കെ അളവനുസരിച്ച് വിലയിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടാകും. അതിനാൽ, പെരുന്നാൾദിവസം ഏത് വസ്തുവാനോ കൊടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്, അതിന്റെ ആ ദിവസത്തെ വിലയാണ് നൽകേണ്ടത്.

ചോദ്യം: പെരുന്നാൾ നിസ്കാരങ്ങൾ ഈർഗാഹുകളിൽ നിസ്കരിക്കലാണ് സുന്നത്ത് എന്ന് ഒരു പ്രഭാഷണത്തിൽ കേട്ടു. നമ്മുടെ മദ്ഹബിലും ഇതുതന്നെയാണോ നിലമ?

ഫസൽദുദീൻ, മുവാറ്റുപുഴ

ഉത്തരം: പള്ളികളും മദ്റസകളും പോലെ പെരുന്നാൾനിസ്കാരത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള മുസ്ലിംകളുടെ പൊതുളടമസ്ഥതയിലുള്ള പ്രത്യേക സ്ഥലമാണ് ഈർഗാഹ്. നമ്മുടെ നാടുകളിൽ ഈ രീതിയിലുള്ള ഈർഗാഹുകൾ നിലവിലില്ലാത്തതിനാൽ പള്ളികളിൽ തന്നെയാണ് നിസ്കരിക്കേണ്ടത്.

ചോദ്യം: പ്രായാധിക്യം കൊണ്ട് റമളാനിൽ നോമ്പ് അനുഷ്ഠിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അങ്ങനെയുള്ളയാൾക്ക് എന്താണ് പ്രതിവിധി?

ഫൈസാന സത്താർ കോട്ടയം

ഉത്തരം: പ്രായാധിക്യം കൊണ്ട് നോമ്പനുഷ്ഠിക്കാൻ കഴിയാത്തവർ ഒരു നോമ്പിന് ഒരു മുദ്ദ് എന്ന നിലയിൽ ദാനം ചെയ്യണം. പിന്നീട് നോമ്പനുഷ്ഠിക്കാനുള്ള കഴിവുണ്ടായാൽ ഖളാഅ് വീട്ടണം. (അല്ലുബാബ് പേ:168, റദ്ദുൽ മുഹ്താർ 3/404-405)

അസ്തമിക്കുന്നതിനു മുമ്പാണ് നോമ്പ് തുറന്നതെന്നും പിന്നീട് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ ആ നോമ്പ് ഖളാഅ് വീട്ടണം. ഫിദ്യ നൽകേണ്ടതില്ല. (അല്ലുബാബ് പേ: 172)

ചോദ്യം: ശാഫിഇ മദ്ഹബിൽ രണ്ട് പെരുന്നാൾ നിസ്കാരങ്ങൾ സുന്നത്താണല്ലോ? എന്തുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ മദ്ഹബിൽ അത് വാജിബായത്ത്? നിസാറുദ്ദീൻ, കൽപ്പറ്റ

ഉത്തരം: ശാഫിഇ മദ്ഹബിലെ പോലെ പെരുന്നാൾ നിസ്കാരം സുന്നത്താണെന്ന ഒരഭിപ്രായം

ബശീർ സഖാഫി വാണിയമ്പലം

ഒരു സത്യാന്വേഷകന്റെ തീർത്ഥയാത്ര

മനുഷ്യമനസ്സുകളെ ത്രസിപ്പിക്കുന്ന കഥയാണ് സൽമാനുൽഫാരിസിയുടെ സത്യം തേടിയുള്ള തീർത്ഥയാത്ര. ഇറാനിലെ ഇസ്ബഹാനിലുള്ള പേർഷ്യയിലാണ് റേഹ് റേഹ് ജനിച്ചത്. തന്റെ സത്യാന്വേഷണ കഥ അദ്ദേഹം വിവരിക്കുന്നു:

പിതാവിന് എന്നെ അങ്ങേയറ്റം ഇഷ്ടമായിരുന്നു. പിതാവടക്കമുള്ള എന്റെ ബന്ധുക്കളെല്ലാം അഗ്നിയായി രാധകരായിരുന്നു. പിതാവിന് വലിയൊരു തോട്ടമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ അവിടെപോയി കാര്യങ്ങളൊക്കെ നോക്കാൻ എന്നെ ഏൽപ്പിച്ചു. ആ തോട്ടത്തിലേക്ക് പോകുന്ന വഴിയിൽ ഒരു ക്രിസ്തീയ ദേവാലയമുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെയുള്ളവരുടെ നിസ്കാരവും മറ്റു സ്തോത്രങ്ങളും എന്നെ വല്ലാതെ ആകർഷിച്ചു. ഞാൻ അങ്ങോട്ടുചെന്ന് അത്ഭുതത്തോടെ അവിടെ നടക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. തീർച്ചയായും, ഇത് ഞങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന ആരാധനയെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടതാണല്ലോ എന്ന് എന്റെ മനസ്സ് പറഞ്ഞു. അവിടെയുള്ളവരോട് ഞാൻ ചോദിച്ചു:

പിതാവ് പറഞ്ഞു: 'മോനേ, നീ കണ്ട ആ മതത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ച് ഒരു ഗുണവുമില്ല. നമ്മളും നമ്മുടെ പിതാക്കന്മാരും ആരാധിച്ചു പോന്നിരുന്ന അഗ്നിയായിരുന്നതാണ് അതിനെക്കാൾ നല്ലത്.'

'അല്ല, ഞാൻ കണ്ടതു തന്നെയാണ് ഏറ്റവും നന്മയുള്ള മതം.' ഞാൻ തീർത്തു പറഞ്ഞു.

അപ്പോൾ, പിതാവ് എന്നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി. കാലുകളിൽ ചങ്ങലയിട്ട് വീട്ടിൽ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി.

നാളുകൾക്കു ശേഷം, എന്നെ ആ ബന്ധനത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കി. ഞാൻ ഉടനെ ആ ക്രിസ്ത്യൻ ദേവാലയത്തിലെത്തി.

'ഈ മതം എവിടെനിന്നാണ് എനിക്ക് കൈവരിക്കാൻ കഴിയുക?'

'ശാമിൽ ചെന്നാൽ കൈവരിക്കാനാകും.' അവർ മറുപടി നൽകി.

സമയം ഏറെ വൈകിട്ടും എന്നെ കാണാതെ പിതാവും കുടുംബവും പരിഭ്രാന്തരായിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഞാൻ വീട്ടിലേക്ക് കയറിച്ചെന്നത്. 'മോനേ, ഇത്രയും നേരം എവിടെയായിരുന്നു?' പിതാവ് ചോദിച്ചു.

ഞാൻ പറഞ്ഞു: 'പോകുന്ന വഴിയിൽ ഒരു ദേവാലയത്തിൽ കുറെ ആളുകൾ നിസ്കരിക്കുന്നതും ദൈവകീർത്തനങ്ങൾ ഉരുവിടുന്നതും ഞാൻ കണ്ടു. അതെന്നെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. അതെല്ലാം കണ്ടും കേട്ടും സൂര്യാനന്തമയം വരെ ഞാനവിടെ നിന്നുപോയി.'

പിതാവ് പറഞ്ഞു: 'മോനേ, നീ കണ്ട ആ മതത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ച് ഒരു ഗുണവുമില്ല. നമ്മളും നമ്മുടെ പിതാക്കന്മാരും ആരാധിച്ചു പോന്നിരുന്ന അഗ്നിയായിരുന്നതാണ് അതിനെക്കാൾ നല്ലത്.'

'അല്ല, ഞാൻ കണ്ടതു തന്നെയാണ് ഏറ്റവും നന്മയുള്ള മതം.' ഞാൻ തീർത്തു പറഞ്ഞു.

അപ്പോൾ, പിതാവ് എന്നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി. കാലുകളിൽ ചങ്ങലയിട്ട് വീട്ടിൽ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി.

നാളുകൾക്കു ശേഷം, എന്നെ ആ ബന്ധനത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കി. ഞാൻ ഉടനെ ആ ക്രിസ്ത്യൻ ദേവാലയത്തിലെത്തി. അവിടെയുള്ളവരോട് പറഞ്ഞു:

'ശാമിലുള്ളവർ വരുമ്പോൾ എന്നെ അറിയിക്കണം. അവർക്കൊപ്പം ഞാൻ അങ്ങോട്ട് പോവുകയാണ്.'

ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ശാമിൽ നിന്നുള്ള ഒരു യാത്രാസംഘം അവിടെ വന്നു. അവർ തിരിച്ചുപോകാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ ഞാനും അവർക്കൊപ്പം പുറപ്പെട്ടു. ശാമിലെത്തിയ ഉടനെ ഞാൻ അവരോട് ചോദിച്ചു: 'നിങ്ങളുടെ മതത്തിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠനായ ജ്ഞാനി ആരാണ്?'

'ദേവാലയത്തിലെ അസ്ഖഫ് എന്ന പുരോഹിതനാണ് ഞങ്ങൾ

ളിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠൻ.' അവർ മറുപടി നൽകി.

ഞാൻ ഉടനെ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ച് പറഞ്ഞു: 'ഞാൻ ഈ മതം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. നിങ്ങളോടു കൂടെ ദേവാലയത്തിൽ സേവകനായിക്കൂടാൻ ഞാൻ സന്നദ്ധനാണ്. നിങ്ങളിൽ നിന്ന് വിജ്ഞാനം നുകരുവാനും നിങ്ങളോടൊപ്പം നിസ്കരിക്കുവാനും ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.' അദ്ദേഹം അത് സമ്മതിച്ചു. ഒരുപാടുകാലം ഞാൻ അയാൾക്കൊപ്പം തുടർന്നു.

അദ്ദേഹം ഒരു ദുസ്വഭാവിയായിരുന്നു. ദാനധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ജനങ്ങളോട് ഉപദേശിക്കുകയും അതിന് പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അതനുസരിച്ച് ജനങ്ങൾ നൽകുന്ന സമ്പത്തൊന്നും പാവങ്ങൾക്ക് ദാനം ചെയ്യുന്നതിനു പകരം സ്വന്തം കാര്യത്തിനുവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കും. ഇങ്ങനെ ഒരുപാട് സ്വർണവും വെള്ളിയും അദ്ദേഹം ശേഖരിച്ചുവെച്ചത് ഞാൻ കണ്ടു. അതുകാരണം അദ്ദേഹത്തോടൊന്നിച്ച് ഉള്ളിൽ വെറുപ്പായിരുന്നു.

വൈകാതെ, അയാൾ മരണപ്പെട്ടു. സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ജനങ്ങളെല്ലാം ഒരുമിച്ചുകൂടിയപ്പോൾ ഞാൻ അവരോട് പറഞ്ഞു: 'ഇദ്ദേഹം വളരെ മോശം മനുഷ്യനാണ്. നിങ്ങൾ നൽകിയ സമ്പത്തൊന്നും ഇദ്ദേഹം സ്വന്തം ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി വിനിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. പാവങ്ങൾക്കരികിൽ നിന്ന് ചില്ലിക്കാശു പോലും ലഭിച്ചിട്ടില്ല.'

ഇതു കേട്ട് അവർ അത്ഭുതം കുറി. അവർ ചോദിച്ചു: 'ഇയാളെക്കുറിച്ച് താങ്കൾക്ക് എന്തറിയാം?'

ഞാൻ പറഞ്ഞു: 'ഇദ്ദേഹം സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയുമെല്ലാം ശേഖരിച്ചുവെച്ച സ്ഥലം എനിക്കറിയാം.'

ആ സ്ഥലം കാണിച്ചുകൊടുത്തപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞതവർക്ക് ബോധ്യമായി. അയാളെ മറവുചെയ്യുന്നതിനു പകരം മൃതദേഹം കുരിശിലേറ്റുകയാണവർ ചെയ്തത്. അയാൾക്കു പകരം ആ സ്ഥാനത്ത് മറ്റൊരാളെ അവർ അവരോടിച്ചു. അയാൾ നല്ല മനുഷ്യനായിരുന്നു. അയാളുടെ ഭൗതികപരിത്യാഗം കണ്ട്

മരിച്ചയാളെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠനായയാൾ എന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. മറ്റൊരൊരാളും ഞാനദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിച്ചു.

അയാൾ മരണാസന്നനാകുന്നതു വരെ ഞാൻ കൂടെ ജീവിച്ചു. അയാളുടെ മരണമടുത്തപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു:

'ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്നേഹിച്ച് ദീർഘകാലം നിങ്ങളോടൊപ്പം ജീവിച്ചു. നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു കണക്കാക്കിയ അവധി എത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഞാനിനി ആരുടെയടുത്തേക്കാണ് പോകേണ്ടത്? അങ്ങേക്ക് എന്താണെന്നോട് കല്പിക്കാനുള്ളത്?'

അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി ഇങ്ങനെയായിരുന്നു: 'കുഞ്ഞുമോനേ, ഞാൻ ജീവിച്ചതു പോലുള്ള ജീവിതം നയിക്കുന്ന ഒരാളെയും എനിക്കറിയില്ല. ജനങ്ങളൊക്കെ നശിച്ചുപോയി. എല്ലാ നിയമങ്ങളും മാറ്റിമറിച്ചു.

ജീവിതത്തിൽ പാലിച്ചിരുന്ന നല്ല നിഷ്ഠകളെല്ലാം അവർ ഉപേക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ, മൂസിൽ എന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരാളുണ്ട്. അദ്ദേഹം സത്യത്തിന്റെ വക്താവാണ്. സാധ്യമെങ്കിൽ മോൻ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടെത്തി ഒന്നിച്ച് ജീവിച്ചുകൊള്ളുക.'

വൈകാതെ, ആ പുരോഹിതൻ മരണപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം ഞാൻ മൂസിലിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനടുത്തെത്തി ഞാൻ പറഞ്ഞു: 'ഒരുപാടു കാലം ഞാനൊരു സദ്വൃത്തനായ പുരോഹിതനോടൊപ്പമാണ് ജീവിച്ചിരുന്നത്. അദ്ദേഹം മരണപ്പെടുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അങ്ങയുടെ കൂടെ ജീവിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചതനുസരിച്ചാണ് ഞാനിവിടെ എത്തിയിട്ടുള്ളത്.'

'ശരി, എന്റെ കൂടെ താമസിച്ച്.' അദ്ദേഹം മറുപടി നൽകി. അങ്ങനെ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ഒത്തിരി കാലം കഴി

ഞ്ഞുകൂടി. അദ്ദേഹം നല്ലൊരു മനുഷ്യനായിരുന്നു. പക്ഷേ, വളരെ വൈകാരിക അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്ത്യ നിമിഷവും അടുത്തത്തി.

ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോട് പറഞ്ഞു: 'സാത്വികനായ ഒരു പുരോഹിതനാണല്ലോ എന്നെ താങ്കളുടെ അടുത്തേക്കയച്ചത്. എന്നാൽ, താങ്കൾ അല്ലാഹുവിന്റെ വിളിക്ക് ഉത്തരം നൽകാനടുത്തിരിക്കുകയാണ്. പറയൂ, ഞാനിനി എങ്ങോട്ടു പോകണം? എനിക്കു നൽകാനുള്ള നിങ്ങളുടെ അന്ത്യോപദേശം എന്താണ്?'

അദ്ദേഹം പ്രതികരിച്ചു: 'മോനേ, നാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിശ്വാസാചാരങ്ങളിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്ന ഒരാളെയും ഇവിടെയൊന്നും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനില്ല. എന്നാൽ, നസീബെനി എന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരാളുണ്ട്. നീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ ചേരുക.'

അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണാനന്തര ചടങ്ങുകൾക്കു ശേഷം ഞാൻ നസീബെനിയിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചു. പുരോഹിതൻ പറഞ്ഞയാളുമായി സന്ധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തോട് ഞാൻ എന്റെ വിശേഷങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞപ്പോൾ കൂടെ താമസിക്കാൻ അനുവാദം നൽകി. നല്ലൊരാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ദുർഭാഗ്യകരമെന്നു പറയട്ടെ, അവിടെ അധികനാൾ താമസിക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഉടനെ അദ്ദേഹവും രോഗശയ്യയിലായി. അദ്ദേഹം മരണാസന്നനായപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു: 'ഇപ്പോൾ അല്ലാഹു അങ്ങയെയും മടക്കി വിളിക്കാനടുത്തിരിക്കുകയാണല്ലോ. ഇനി ഞാൻ

എങ്ങോട്ടു പോകണമെന്ന് അങ്ങ് പറഞ്ഞാലും! എന്നോട് വസിയ്ക്കൽ ചെയ്താലും!'

'മോനേ, നിന്നെ ഏൽപ്പിക്കാൻ പറ്റിയ ഒരാളെ മാത്രമേ എനിക്കറിയാവൂ. റോമിലെ ഉമ്മൂരിയ പട്ടണത്തിലാണദ്ദേഹം. നിനക്ക് താത്പര്യമുണ്ടെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിക്കാം. അദ്ദേഹം മോനെ ഏറ്റെടുത്തേക്കും.' ഏതാനും നാളുകൾക്കകം അദ്ദേഹവും മരണപ്പെട്ടു. അന്തരകർമ്മങ്ങൾക്കു ശേഷം ഞാൻ റോമിലേക്ക് തിരിച്ചു. ഉമ്മൂരിയയിലുള്ള പുരോഹിതനെ കണ്ടെത്തി. എന്റെ ചരിത്രം കേൾപ്പിച്ചപ്പോൾ 'എന്നോടൊന്നിച്ച് താമസിച്ചോളൂ' എന്നദ്ദേഹം പ്രതികരിച്ചു. ഒരുപാട് നന്മകൾ സമ്മേളിച്ച വ്യക്തിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ഒത്തിരി കാലം കഴിഞ്ഞുകൂടി. ഒരു വിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെയും വിധേയമടുത്തു. അപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു: 'പ്രിയപ്പെട്ടവരേ, ഞാൻ ഒത്തിരികാലം അങ്ങയോടൊപ്പം കഴിഞ്ഞല്ലോ. അങ്ങിപ്പോൾ അല്ലാഹുവിലേക്കുള്ള അന്ത്യയാത്രക്കുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലാണ്. ഞാനിനി എങ്ങോട്ടുപോകണം? എനിക്ക് ഉപദേശം നൽകിയാലും!'

അദ്ദേഹം വിശദീകരിച്ചു: 'നിന്നെ പറഞ്ഞയക്കാൻ പറുന്ന ഒരിടവും ഞാനില്ല. എന്നാൽ, ഇബ്റാഹീം നബിയുടെ മതവുമായി ഒരു പ്രവാചകന്റെ വരവ് അടുത്തിട്ടുണ്ട്. അറേബ്യയിലാണ് അദ്ദേഹം വരുക. അദ്ദേഹത്തെ തിരിച്ചറിയാൻ മൂന്ന് അടയാളങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന്, അദ്ദേഹം സ്വദേശമായി ലഭിക്കുന്നത് ഭക്ഷിക്കുകയില്ല. രണ്ട്, ഹദ്യയായി ലഭിക്കുന്നതദ്ദേഹം ഭക്ഷിക്കും. മൂന്ന്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമലുകൾക്കിടയിൽ പ്രവാചകത്വചിഹ്നമുണ്ട്. ഈ അടയാളങ്ങളുള്ള ആ പുണ്യപുരുഷനെ കണ്ടെത്താനായാൽ നീ ഭാഗ്യവാനാണ്. നീ അതിനു ശ്രമിക്കുക.'

അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം കുറച്ചുനാൾ ഉമ്മൂരിയയിൽ തന്നെ ഞാൻ താമസിച്ചു. അതിനിടെ, അറബ്നാട്ടിലേക്ക് പോകുന്ന ഒരു സംഘത്തെ കാണാനിടയായി. അവരോട് ഞാൻ ചോദിച്ചു: 'എന്റെയടുത്തുള്ള ആടുകളെയും പശുക്കളെയും നിങ്ങൾക്കു തരാം. പകരം, എന്നെ അറേബ്യയിലെത്തിച്ചുതരുമോ?'

അവർ അതിനു സമ്മതിച്ചു. അങ്ങനെ ഞാനെന്റെ സ്വത്തെല്ലാം അവർക്ക് കൈമാറി. അവർ എന്നെയും കൂട്ടി യാത്ര തുടർന്നു. എന്നാൽ, പിന്നീടാണ് ഞാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞത്, അവർ ദുഷ്ടന്മാരായിരുന്നു. തൊട്ടടുത്ത താഴ്വരയിലെത്തിയപ്പോൾ അവരെനെ ക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ച് അവസാനം. ഒരു ജൂതന് എന്നെ അടിമയാക്കി വിറ്റു.

പിന്നീട്, ഞാനാ ജൂതന്റെ കൂടെ അടിമജീവിതം തുടങ്ങി. അങ്ങനെയിരിക്കെ ആ ജൂതന്റെ പിതൃവ്യപുത്രൻ അവിടെയെത്തി. മദീനയിലെ ബനുഖുരൈജ ഗോത്രത്തിൽ പെട്ടയാളായിരുന്നു അയാൾ. അദ്ദേഹം എന്നെ വിലക്കെടുത്തു.

'മോനേ, നിന്നെ ഏൽപ്പിക്കാൻ പറ്റിയ ഒരാളെ മാത്രമേ എനിക്കറിയാവൂ. റോമിലെ ഉമ്മൂരിയ പട്ടണത്തിലാണദ്ദേഹം. നിനക്ക് താത്പര്യമുണ്ടെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിക്കാം. അദ്ദേഹം മോനെ ഏറ്റെടുത്തേക്കും.'

താമസിയാതെ, എന്നെ മദീനയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോയി. തിരുനമ്പി(സ)യെ അല്ലാഹു നിയോഗിച്ചയച്ച സമയമായിരുന്നു അത്. ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമം സഹിക്കവയ്യാതെ അവിടുന്ന് മദീനയിലേക്ക് ഹിജ്റ വരുന്ന കാലം.

ഒരു ദിവസം, ഈത്തപ്പനയുടെ മുകളിൽ ജോലിയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ. താഴെ യജമാനൻ ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു കുട്ടുകാരൻ പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു: 'സുഹൃത്തേ, മക്കയിൽ നിന്ന് ഒരാൾ ഖുബായിലേത്തിയിട്ടുണ്ട്. നബിയാണെന്നാണയാൾ വാദിക്കുന്നത്. ജനങ്ങൾ അയാൾക്കു ചുറ്റും കൂടിയിട്ടുണ്ട്.'

ഇത്രയും കേട്ടപ്പോൾ എനിക്കൊരു വിറയൽ അനുഭവപ്പെട്ടു. വീഴുമോ എന്ന് ഭയന്ന് ഞാൻ ഈത്തപ്പനമരത്തിൽ നിന്ന് താഴെയിറങ്ങി. ആ സുഹൃത്തിനോട് ഞാൻ ആകാംക്ഷയോടെ ചോദിച്ചുപോയി: 'എന്താണ് താങ്കൾ പറഞ്ഞത്?'

ഇതുകേട്ട് കോപിഷ്ഠനായ യജമാനൻ എന്നെ പൊതിരെ തല്ലി. 'ഈ ചർച്ചയിൽ നിനക്കെന്താണ് കാര്യം? നീ പോയി നിന്റെ ജോലി നോക്ക്.' അദ്ദേഹം ആക്രോശിച്ചു. പേടിച്ചുപോയ ഞാൻ തോട്ടത്തിൽ പോയി ജോലി തുടർന്നു. എന്റെ മനസ്സ് സന്തോഷം കൊണ്ട് വിർപ്പുമുട്ടി. ഉമ്മൂരിയയിലെ ആ പുരോഹിതൻ പറഞ്ഞ നബി തന്നെയായിരിക്കുമെന്ന് മനസ്സ് പറഞ്ഞു. അതെങ്ങനെ സ്ഥിരീകരിക്കുമെന്നായി എന്റെ ആലോചന. അന്ന് വൈകുന്നേരം അല്പം കാരക്കയുമായി ഞാൻ ഖുബായിലുള്ള പ്രവാചകരെ കാണാൻ പോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലെത്തി ഞാൻ പറഞ്ഞു:

'താങ്കളും കുട്ടുകാരും സജ്ജനങ്ങളിൽ പെട്ടവരാണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. എന്റെ പക്കൽ കുറച്ച് കാരക്കയുണ്ട്. സ്വദഖ ചെയ്യാൻവേണ്ടി കരുതി വെച്ചതാണ്. ഇതാ, താങ്കളും കുട്ടുകാരുമാണ് മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ ഇതിന് അർഹതപ്പെട്ടവർ എന്നതിനാൽ ഈ സ്വദഖ സ്വീകരിച്ചാ

നബി(സ) സഹാബികളോടായി പറഞ്ഞു: 'നിങ്ങളുടെ സഹോദരൻ സൽമാനെ നിങ്ങൾ സഹായിക്കുക. ഈത്തപ്പനത്തെകൾ സമാഹരിക്കാൻ എല്ലാവരും പങ്കുചേരുക.' ഇതോടെ സ്വഹാബികൾ ഓരോരുത്തരായി ഈത്തപ്പനത്തെകൾ നൽകാൻ മുന്നോട്ടുവന്നു. 'ഞാൻ മുപ്പതു തൈകൾ തരാം, ഞാൻ നാല്പതു തരാം, ഞാൻ അമ്പതു തൈകൾ തരാം...' അങ്ങനെ ഓരോരുത്തരും വീതിവെച്ചുടുത്തപ്പോൾ താമസംവിനാ 300 തൈകൾ പൂർത്തിയായി. അപ്പോൾ നബി(സ) എന്നോട് പറഞ്ഞു: 'സൽമാൻ, ഇനി ഇതെല്ലാം ഉടമ പറഞ്ഞ സ്ഥലത്ത് കൊണ്ടുപോയി നട്ടോളൂ. അവസാനത്തെ ഒരു തൈ ഞാൻ നടാം.' എനിക്ക് സന്തോഷമായി. കുട്ടുകാരായ സ്വഹാബികളുടെ സഹായത്തോടെ നടീൽ പൂർത്തിയാക്കി ഞാൻ നബിസന്നിധിയിലെത്തി.

ലും!' ഞാൻ അത് നബി(സ)ക്കു നേരെ നീട്ടി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം എന്നെ ചേർത്തുപിടിച്ചു. ആ സ്വദഖ സ്വഹാബികൾക്കു നേരെ നീട്ടി. അവരോട് കഴിക്കാനാവശ്യപ്പെട്ടു. അവരത് ഭക്ഷിച്ചു. നബി അതിൽനിന്ന് ഒരു ചുള പോലും കഴിച്ചില്ല. എന്റെ മനസ്സ് മന്ത്രിച്ചു: 'ഒന്നാമത്തെ അടയാളം എനിക്കിപ്പോൾ കൃത്യമായി ബോധ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇനി മറ്റു രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ കൂടെ പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പുവരുത്തണം.' ഞാൻ യാത്ര പറഞ്ഞ് മടങ്ങി.

പിന്നീട് നബി(സ) മദീനയിലേക്ക് തിരിച്ചു. മറ്റൊരു ദിവസം അല്പം ഈത്തപ്പനയുമായി ഞാൻ നബി(സ)യെ സമീപിച്ചു. 'അങ്ങേ സ്വദഖ കഴിക്കാറില്ലെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഇത് താങ്കൾക്ക് ഞാൻ നൽകുന്ന ഹദ്യമാണ്. ഇത് സ്വീകരിച്ചാലും!' നബി(സ) അതിൽ നിന്ന് തിന്നുകയും സ്വഹാബികൾക്ക് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ രണ്ട് അടയാളങ്ങളും വ്യക്തമായെന്ന് ഞാൻ മനോഹരം ചെയ്തു.

മൂന്നാമത്തെ അടയാളം കൂടി വെളിവാക്കിയിട്ടുള്ള വ്യഗ്രതയിലായി ഞാൻ. അടുത്ത ദിവസം ഞാൻ നബി(സ)യെ കാണാൻ ചെന്നപ്പോൾ അവിടുന്ന് ജനത്തുൽബഖീഇലാണ്. ഒരു അനുയായിയുടെ ജനാസയെ അനുഗമിച്ചുവന്നതാണ്. നബിയുടെ ചുമലിലുള്ള പ്രവാചകത്വമുദ്ര എങ്ങനെയെങ്കിലും കാണാനായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന ആശയോടെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് തങ്ങളുടെ തോളിലുണ്ടായിരുന്ന ഷാൾ താഴേക്ക് വീണത്. ഞാനെന്റെ നഗനത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് ആതിരുമുദ്ര കണ്ടു. പ്രവാചകരുടെ മുമ്പിലെത്തി ഞാൻ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. തങ്ങൾ എന്നെ അരികിലേക്ക് ചേർത്തുനിർത്തി. തുടർന്ന് തങ്ങളോട് ഞാനെന്റെ കഥ മുഴുവൻ പറഞ്ഞു. നബി(സ)യും സഹാബത്തും അത് അത്ഭുതത്തോടെ കേട്ടു.

പിന്നീട് എന്റെ ശ്രദ്ധ മുഴുവൻ അടിമത്തത്തിൽ നിന്ന് എങ്ങനെയെങ്കിലും മോചനം നേടുന്നതിലായിരുന്നു. അതിനിടെ ബദർ, ഉഹദ് പോരാട്ടങ്ങളുണ്ടായി. അതി

ലൊന്നും പങ്കെടുക്കാൻ എനിക്ക് അവസരം ലഭിച്ചില്ല. ഒരിക്കൽ നബി(സ) എന്നോട് പറഞ്ഞു: 'സൽമാൻ, നീ മോചനപത്രമെഴുതിക്കോളൂ.' അങ്ങനെ ഞാനെന്റെ ഉടമയുമായി ഉടമ്പടി ചെയ്തു. 300 ഈത്തപ്പനത്തെ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുകയും നാൽപ്പത് ഊഖിയ സ്വർണം നൽകുകയും വേണമെന്നായിരുന്നു കരാർ.

നബി(സ) സഹാബികളോടായി പറഞ്ഞു: 'നിങ്ങളുടെ സഹോദരൻ സൽമാനെ നിങ്ങൾ സഹായിക്കുക. ഈത്തപ്പനത്തെ കൾ സമാഹരിക്കാൻ എല്ലാവരും പങ്കുചേരുക.' ഇതോടെ സഹാബികൾ ഓരോരുത്തരായി ഈത്തപ്പനത്തെ കൾ നൽകാൻ മുന്നോട്ടുവന്നു. 'ഞാൻ മുപ്പതു തൈകൾ തരാം, ഞാൻ നാല്പതു തരാം, ഞാൻ അമ്പത് തൈകൾ തരാം...' അങ്ങനെ ഓരോരുത്തരും വീതംവെച്ചുടുത്തപ്പോൾ താമസംവിനാ 300 തൈകൾ പൂർത്തിയായി. അപ്പോൾ നബി

എന്നോട് പറഞ്ഞു: 'സൽമാൻ, ഇനി ഇതെല്ലാം ഉടമ പറഞ്ഞ സ്ഥലത്ത് കൊണ്ടുപോയി നട്ടോളൂ. അവസാനത്തെ ഒരു തൈ ഞാൻ നടാം.' എനിക്ക് സന്തോഷമായി. കുട്ടുകാരായ സഹാബികളുടെ സഹായത്തോടെ നടീൽ പൂർത്തിയാക്കി ഞാൻ നബിസന്നിധിയിലെത്തി.

നടീൽ പൂർത്തിയായ കാര്യമറിയിച്ചപ്പോൾ തങ്ങൾ കൂടെ വന്നു. ഒരു തൈ തൂക്കരം കൊണ്ട് നട്ടു. അതിന്റെ ബറകതു കൊണ്ട് ഒറ്റത്തെ പോലും കേടായില്ല. എല്ലാം സമൃദ്ധമായി വളർന്നു വലുതായി. അങ്ങനെ മൂന്നുറു തൈകളുള്ള തോട്ടം റെഡിയായി. ഞാനത് ഉടമയെ ഏൽപ്പിച്ചു. എന്നാൽ, 40 ഊഖിയ സ്വർണം നൽകാനുണ്ടല്ലോ. അക്കാര്യം ഞാൻ നബി(സ)യോട് പറഞ്ഞപ്പോൾ അവിടുന്ന് ഒരു കോഴിമുട്ടയുടെ വലിപ്പമുള്ള സ്വർണക്കട്ടി തന്നിട്ടു പറഞ്ഞു: 'സൽമാൻ, ഇത് പിടിക്കൂ. കൊ

ടുക്കാനുള്ളത് ഇതുകൊണ്ട് കൊടുത്തുവിട്ടിരിക്കോളൂ.' ഞാൻ അമ്പരപ്പോടെ പറഞ്ഞു: 'നബിയേ, ഇതുകൊണ്ട് എന്താകാനാണ്!' നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'ഇത് പിടിക്കൂ സൽമാൻ. ഇതുകൊണ്ട് അല്ലാഹു താങ്കളുടെ ബാധ്യതകളെല്ലാം വീട്ടിത്തരും.' ഞാനതു സ്വീകരിച്ചു. അത്ഭുതമെന്നേ പറയേണ്ടൂ. ഞാനത് തൂക്കി നോക്കിയപ്പോൾ 40 ഊഖിയ കൃത്യമായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഉടമക്കുള്ളതെല്ലാം പൂർത്തിയാക്കിക്കൊടുത്തു. അതോടെ ഞാൻ മോചിതനായി.

തുടർന്ന് നടന്ന ഖന്ദഖ് യുദ്ധത്തിൽ സൽമാൻ, നബി(സ)യോടൊപ്പം പങ്കെടുത്തു. പേർഷ്യക്കാരുടെ സവിശേഷമായ കിടങ്ങുകീറൽ വിദ്യ ആസൂത്രണം ചെയ്തു നടപ്പിലാക്കിയത് സൽമാന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ്.

(അൽബിദായതു വന്നിഹായ് 2/357)

വാർത്തകൾ

പഞ്ചാബ് മർകസ് സെൻട്രൽ ക്യാമ്പസ് ഉദ്ഘാടനം പ്രൗഢമായി

ദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസ മുന്നേറ്റങ്ങളിൽ നാഴികക്കല്ലാകും

സർഹിന്ദ്(പഞ്ചാബ്): പഞ്ചാബ് മർകസ് സെൻട്രൽ ക്യാമ്പസ് ഉദ്ഘാടന സമ്മേളനം പ്രൗഢമായി. സമസ്ത സെന്റീനറി ആഘോഷങ്ങളുടെയും മർകസ് ഗോൾഡൻ ജൂബിലി ദേശീയ പദ്ധതികളുടെയും ഭാഗമായി അത്യധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടെ നിർമ്മിച്ച ക്യാമ്പസ് പഞ്ചാബിലെ വിദ്യാഭ്യാസ സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമായി മാറും. പ്രശസ്ത പണ്ഡിതൻ ഇമാം അഹ്മദ് ഫാറൂഖിയുടെ നാമധേയത്തിലുള്ള സ്ഥാപനത്തിൽ റെസിഡൻഷ്യൽ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനം, ഗൈഡൻസ് സെന്റർ, പബ്ലിക് ലൈബ്രറി, യുവാക്കളും പെൺകുട്ടികളും പങ്കെടുക്കുന്ന പ്രത്യേക സീസണൽ ട്രെയിനിംഗ് പ്രോഗ്രാമുകൾ എന്നിവയാണ് ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ ആരംഭിക്കുക. മർകസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പഞ്ചാബിൽ ഐറിസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ കീഴിൽ 25 ഗ്രാമങ്ങളിലായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന അറുപതോളം സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങൾ, മൈക്രോ ലേണിംഗ് സെന്ററുകൾ,

ഹിന്ദ്ജുൽഖുർആൻ മദ്റസകൾ, വിവിധ ചാരിറ്റി പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ആസ്ഥാനമായി പുതിയ ക്യാമ്പസ് മാറും. ഇമാം റബ്ബാനി ദർഗാ സിയാറത്തോടെ ആരംഭിച്ച ഉദ്ഘാടന സംഗമത്തിന്റെ ഭാഗമായി രണ്ട് ദിവസങ്ങളിലായി നടന്ന പഞ്ചാബ് ഉലമാ സമ്മിറ്റ്, നാഷണൽ എൻ ജി ഒ കോൺഫറൻസ്, എസ് എസ് എഫ് സ്റ്റുഡന്റ്സ് അസംബ്ലി, എജ്യൂസമ്മിറ്റ്, ഇന്റർ ഫെയ്ത്ത് ടോളറൻസ് സമ്മിറ്റ്, റബ്ബാനി ദസ്തർഖ്വതി, പൊതു സമ്മേളനം എന്നിവയിൽ രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നെത്തിയ പണ്ഡിതരും കമ്മ്യൂണിറ്റി ലീഡേഴ്സും വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തകരുമുൾപ്പെടെ പങ്കെടുത്തു. ഉലമാ സമ്മിറ്റ് മർകസ് ഡയറക്ടർജനറൽ സി മുഹമ്മദ് ഫൈസി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ഡോ. മുഹമ്മദ് അബ്ദുൽ ഹകീം അസ്ഹരി മുഖ്യപ്രഭാഷണം നടത്തി. രാജ്യത്തെ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പ്രമുഖ ഇസ്ലാമിക പണ്ഡിതർ വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ

പ്രഭാഷണം നടത്തി.

ഇന്റർഫെയ്ത് ഡയലോഗ് സെഷനിൽ ഫതേഹ് ഗഡ് സിക് ഗുരുദാർ മേധാവി ഗ്രന്ഥിഹർപൽസിംഗ് സന്ദേശസന്ദേശം കൈമാറി. ഡൽഹി മുൻ മന്ത്രി ഇംറാൻ ഹുസൈൻ, സിപത്തന എം എൽ എ രൂപീന്ദർ സിംഗ് ഹാബി, ഫതേഹ് ഗഡ് എം എൽ എ ലക്ബർ സിംഗ് റായിജി വിശിഷ്ടാതിഥികളായി. സമാപന പൊതുസമ്മേളനം ഡോ. മുഹമ്മദ് അബ്ദുൽ ഹകീം അസ്ഹരി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ഇന്ത്യൻ ഗ്രാന്റ് മുഹ്തി കാന്തപുരം എ പി അബ്ദുബക്കർ മുസ്ലിയാർ സന്ദേശപ്രഭാഷണം നടത്തി.

സയ്യിദ് താഹാ തങ്ങൾ സഖാഫി, പീർ സയ്യിദ് നിഅ്മതുല്ല ഷാ ജീലാനി, മുഹ്തി അബ്ദുർഹീം അക്ബരി, ഉമറലി സഖാഫി പ്രഭാഷണം നടത്തി. മജീദ് കക്കാട്, അബ്ദുസാലിഹ് സഖാഫി, സയ്യിദ് സുഹൈൽ നൂറാനി, അബ്ദുഗശീദ് സഖാഫി, ഫാളിൽ നൂറാനി, അൻസാർ റബ്ബാനി സംബന്ധിച്ചു.

മഹാസമ്മേളനം ജനുവരിയിൽ മലപ്പുറത്ത്

പ്രാവശ്യമായി വിളംബര സമ്മേളനം

മലപ്പുറം: നൂറ്റാണ്ടിന്റെ വിജയ ഗാഥക്ക് വിളംബരമായി. നൂറിന്റെ നൂറുനിലാവുമായി കേരളീയ സമൂഹത്തിന് ദിശാബോധം നൽകിയ മഹത്തായ പ്രസ്ഥാനം സമസ്ത കേരള ജംഇയ്യത്തുൽ ഉലമയുടെ ചരിത്ര മുന്നേറ്റത്തിന് പ്രഖ്യാപനമായി. ബഹുരുതലും ഒ കെ സൈനുദ്ദീൻകുട്ടി മുസ്ലിയാർ നഗരിയിൽ പ്രാവശ്യമായ സദസ്സിനെ സാക്ഷിയാക്കി സമസ്ത ജന. സെക്രട്ടറി സുൽത്താനുൽ ഉലമ കാന്തപുരം എ പി അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർ സമസ്തയുടെ നൂറാം വാർഷിക സമ്മേളനം മലപ്പുറത്ത് നടക്കുമെന്ന പ്രഖ്യാപനം നടത്തിയപ്പോൾ തക്ബീർധനികളോടെയാണ് തിങ്ങിക്കൂടിയ പുരുഷാരം എതിരേറ്റത്.

‘സമസ്ത: 100 പ്രകാശവാർഷങ്ങൾ’ എന്ന പ്രമേയത്തിൽ അടുത്ത ജനുവരി 28, 29, 30, 31 തീയതികളിൽ വാദിഹരമൈതിലാണ് സമ്മേളനം നടക്കുക. നൂറാം വാർഷിക സമ്മേളനത്തിന്റെ ഭാഗമായി എട്ട് കർമ്മപദ്ധതികളും വിളംബര സമ്മേളനത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. സാന്ത്വനപ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന വിപുലമായ കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുന്നതടക്കമുള്ള പദ്ധതികൾ നൂറാം വാർഷിക കർമ്മപദ്ധതിയായി നടപ്പാക്കും. വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തും വിവിധ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കും. കേരളത്തിന്റെ

സൗഹൃദാന്തരീക്ഷം നിലനിർത്താനും ശക്തിപ്പെടുത്താനും ആവശ്യമായ ഇടപെടലുകൾ ശക്തമായി തുടരും. ബിദഇയ്യ പ്രതിരോധത്തിന് - ക്രിയാത്മകമായ ആവിഷ്കാരങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തലും കർമ്മപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നടക്കും.

കോട്ടക്കൽ ഒ പി എസ് റോയൽ പാലസിൽ നടന്ന സമസ്ത മുശാവറയിൽ രണ്ട് പ്രമേയങ്ങൾ പാസ്സാക്കി. സമൂഹത്തിന്റെ സുസ്ഥിര വളർച്ചക്കും പുരോഗതിക്കും ഒരുമിച്ചുനിൽക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണെന്ന് ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയുള്ള സമസ്തകൾക്കിടയിലെ ഐക്യപ്രമേയവും ആദർശവൈകല്യമുള്ള പൊളിറ്റിക്കൽ ഇസ്ലാമിസ്റ്റുകൾക്ക് താവളമൊരുക്കുന്ന അവസരവാദി നിലപാടുകളിൽ നിന്ന് എല്ലാ രാഷ്ട്രീയസംഘങ്ങളും പിന്മാറണമെന്ന് ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്ന പ്രമേയവും മുശാവറ അംഗീകരിച്ചു. മുശാവറക്കു ശേഷം ആവേദിയിൽ തന്നെ പണ്ഡിതസമ്മേളനവും നടന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ആയിരത്തോളം പണ്ഡിതർ പങ്കെടുത്തു. തുടർന്ന് വിളംബര സമ്മേളനത്തിൽ പ്രമേയങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

വലിയ ജനസഞ്ചയമാണ് വിളംബര സമ്മേളനത്തിലേക്ക് ഒഴുകിയെത്തിയത്. വൈകിട്ട് അഞ്ചോടെ

സുന്നിഐക്യം കാലഘട്ടത്തിന്റെ അനിവാര്യത

സുന്നിഐക്യം കാലഘട്ടത്തിന്റെ വലിയ അനിവാര്യതയെന്ന് സമസ്ത കേരള ജംഇയ്യത്തുൽ ഉലമ ജനറൽ സെക്രട്ടറി സുൽത്താനുൽ ഉലമ കാന്തപുരം എ പി അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർ. കോട്ടക്കൽ സമസ്ത നൂറാം വാർഷിക സമ്മേളന പ്രഖ്യാപനം നടത്തുകയായിരുന്നു കാന്തപുരം. സമസ്തയുടെ പ്രഖ്യാപിത നയനിലപാടുകളിൽ നിന്നു കൊണ്ടുള്ള ഐക്യശ്രമങ്ങളുമായി മുന്നോട്ടുപോകുക തന്നെ വേണമെന്നും കാന്തപുരം വ്യക്തമാക്കി.

വിയോജിപ്പുകളുടെ വഴിയല്ല. മറിച്ച്, യോജിപ്പിന്റെ മേഖലകൾ കണ്ടെത്തി ഒന്നിച്ചുനീങ്ങാനാണ് നാം ശ്രമിക്കേണ്ടത്. സുന്നി ഐക്യ ചർച്ചകൾക്കായി ഇരുസമസ്തകളും നേരത്തെ നാല് അംഗങ്ങൾ വിതമുള്ള സമിതിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ഈ സമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ചർച്ചകൾ മുന്നോട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. അത്തരം ചർച്ചകൾക്ക് ഇനിയും തങ്ങൾ സന്നദ്ധമാണ്. ക്രിയാത്മകമായ ഈ ശ്രമങ്ങളെ മാനുഷമായും ബഹുമാനത്തോടെയുമാണ് സമീപിക്കേണ്ടത്. വാക്കോ പ്രവൃത്തിയോകൊണ്ട് ഈ നീക്ക

ങ്ങൾക്ക് വിഘാതമാകുന്ന ഇടപെടലുകൾ ആരുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നും ഉണ്ടാകരുത്. വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങളിൽ നിന്നും തീവ്ര ചിന്താധാരകളിൽ നിന്നും വിശ്വാസികളെയും പൊതുസമൂഹത്തെയും സംരക്ഷിക്കുക എന്നത് സുന്നി പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. ഈ ഉത്തരവാദിത്വം വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന സാമൂഹിക സാഹചര്യമാണ് നിലവിലുള്ളത്.

രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ കാണുന്ന യാഥാർഥ്യങ്ങൾക്ക് മുന്നിൽ നമുക്ക് കണ്ണടക്കാനാകില്ല. പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസമോ കൃത്യമായ മതബോധമോ ലഭിക്കാത്ത ലക്ഷക്കണക്കിന് ആളുകളുണ്ട്. അവരുടെ പട്ടിണി മാറ്റാനും വിദ്യാഭ്യാസം നൽകി മികച്ച പൗരന്മാരായി വളർത്താനുമുള്ള നിർമാണാത്മകമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലേക്ക് നമ്മുടെ സംവാദങ്ങൾ ഉയരണം. സമസ്തയിലെ തന്റെ ദീർഘകാല പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ആദർശസംരക്ഷണത്തിനായി വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത നിലപാടുകൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് സമസ്തയിലെ മഹാപണ്ഡിതന്മാർ കാണിച്ചുതന്ന വഴിയാണെന്നും കാന്തപുരം പറഞ്ഞു.

നഗരി നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞു. വലിയ പ്രചാരണങ്ങൾ നടത്താതെ സമസ്ത വിളിച്ചപ്പോൾ സുന്നി കൈരളി കോട്ടക്കലിലേക്ക് ഒഴുകുകയായിരുന്നു. വിളംബര സമ്മേളനത്തിലെ ഈ ജനസഞ്ചയം സമസ്ത സെന്റിനറി സമാപന സമ്മേളനത്തെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് എത്തിക്കുമെന്നതിന്റെ അടയാളപ്പെടുത്തൽ കൂടിയായി. സയ്യിദ് ഹബീബ് കോയ തങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥനയോടെയാണ് സമ്മേളനം തുടങ്ങിയത്. കുമ്പോൽ സയ്യിദ് ആറുകോയ തങ്ങൾ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. റഹ്മാനുൽ ഉലമ ഇ സുലൈമാൻ മുസ്ലിയാർ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. സയ്യിദ് അലി ബാഹഖി സമാപന പ്രാർത്ഥന നടത്തി. സയ്യിദ് ഇബ്രാഹീമുൽ ഖലീലുൽബുഖാരി, പൊന്മുള അബ്ദുൽഖാദിർ മുസ്ലിയാർ, പേരോട് അബ്ദുർറഹ്മാൻ സഖാഫി, സി മുഹമ്മദ് ഫൈസി, അബ്ദുല്ല അഹ്സനി, സുലൈമാൻ സഖാഫി മാളിയേക്കൽ, ഡോ. മുഹമ്മദ അബ്ദുൽഹകീം അസ്ഹരി, അബ്ദുൽജലീൽ സഖാഫി ചെറുശ്ശേല സംസാരിച്ചു. പ്ലാനിംഗ്സെൽ കൺവീനർ വണ്ടൂർ അബ്ദുർറഹ്മാൻ ഫൈസി സാഗതവും സാഗതസംഘം കൺവീനർ അലവി സഖാഫി കൊള്ളൂർ നന്ദിയും പറഞ്ഞു.

യുവപണ്ഡിതർ ഉയരങ്ങൾ എത്തിപ്പിടിക്കണം

കോഴിക്കോട്: യുവപണ്ഡിതർ പഠിച്ച് ഉയരങ്ങൾ എത്തിപ്പിടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ദഅ്വാന രംഗത്ത് സജീവമാവുകയും സ്വഭാവവും സംസ്കാരവും മാതൃകായോഗ്യമാക്കുകയും വേണമെന്ന് മർകസ് വൈസ് പ്രസിഡന്റും സീനിയർ മുദ്രിസുമായ വി പി എം വില്ലുപുളളി ഉൽബോധിപ്പിച്ചു. മർകസിൽ നിന്ന് ഈ വർഷം മുതലായ പഠനം പൂർത്തിയാക്കിയവർക്ക് ഇഹ്യാഉസ്സുന്ന ഒരുകിഴയ ത്രായയപ്പ് സംഗമത്തിൽ അധ്യക്ഷത വഹിച്ച പ്രസംഗിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഡയറക്ടർ ജനറൽ സി മുഹമ്മദ് ഫൈസി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ചാൻസിലർ ഖമറുൽ ഉലമ കാന്തപുരം എ പി അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർ അനുഗ്രഹ പ്രാർത്ഥന നടത്തി. പറവൂർ കുഞ്ഞുമുഹമ്മദ് സഖാഫി, സയ്യിദ് ജസീൽ കാമിൽ സഖാഫി, സൈനുദ്ദീൻ അഹ്സനി, അബ്ദുസത്താർ കാമിൽ സഖാഫി എന്നിവരും വിവിധ ഡിവിഷൻ പ്രതിനിധികളും സംസാരിച്ചു. ചെറുശ്ശേല അബ്ദുൽജലീൽ സഖാഫി, അബ്ദുൽഅസീസ് സഖാഫി, കെ എം ബശീർ സഖാഫി, മലയമ്മ അബ്ദുല്ല സഖാഫി സംബന്ധിച്ചു.

മർകസ് സന്നദാന സമ്മേളനം പ്രൗഢമായി

548 മതപണ്ഡിതർക്കും 82 വുൾആൻ പഠിതാക്കൾക്കും ബിരുദം

കോഴിക്കോട്: മർകസ് 48-ാം വാർഷിക സന്നദാന പൊതുസമ്മേളനം പ്രൗഢമായി. ശുഭ്രവസ്ത്ര ധാരികളായ ആയിരങ്ങൾ സംഗമിച്ച സമ്മേളനത്തിൽ മർകസിൽ പഠനം പൂർത്തിയാക്കിയ 548 സഖാഫികൾക്കും 82 ഹാഫിളുകൾക്കും ബിരുദം സമ്മാനിച്ചു. ഇന്ത്യയിലെ 18 സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവരാണ് ഈ വർഷത്തെ ബിരുദദാരികൾ. സന്നദാന സമ്മേളനം യു എ ഇയിലെ പ്രമുഖ പണ്ഡിതനായ സയ്യിദ് അലി അൽഹാശിമി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ഇന്ത്യൻ ഗ്രാന്റ് മുഹ്തിയും മർകസ് ജനറൽ സെക്രട്ടറിയുമായ കാന്തപുരം എ പി അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർ ഖത്തുൽബുഖാരിക്കും സന്നദാന പ്രഭാഷണത്തിനും നേതൃത്വം നൽകി. സ്വസ്ഥമായ സാമൂഹികാന്തരീക്ഷമാണ് ഏത് സമൂഹത്തിന്റെയും വികസനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതെന്നും വിഭാഗീയതയുണ്ടാക്കുന്ന പ്രചാരണങ്ങൾ

ജാനാധിപത്യ മതേതര സമൂഹം തള്ളിക്കളയണമെന്നും അദ്ദേഹം ഉൽബോധിപ്പിച്ചു. മർകസ് പ്രസിഡന്റ് സയ്യിദ് അലി ബാഹഖിയുടെ പ്രാർഥനയോടെ ആരംഭിച്ച സമ്മേളനത്തിൽ സമസ്ത കേരള ജംഇയ്യത്തുൽ ഉലമ പ്രസിഡന്റ് ഇ സുലൈമാൻ മുസ്ലിയാർ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. സയ്യിദ് ഇബ് റാഹീമുൽ ഖലീലുൽ ബുഖാരി സന്ദേശപ്രഭാഷണം നടത്തി. മർകസ് ചാൻസിലർ സി മുഹമ്മദ് ഫൈസി, ഡോ. മുഹമ്മദ് അബ്ദുൽഹകീം അസ്ഹരി, പേരോട് അബ്ദുറഹ്മാൻ സഖാഫി പ്രസംഗിച്ചു. അജ്മീർദർ ഗയിൽ നിന്നുള്ള സയ്യിദ് മുഹമ്മദ് മെഹ്ദി മിയ ചിൾതി മുഖ്യാഥിതിയായിരുന്നു. രാവിലെ മുതൽ പണ്ഡിതസംഗമം, യുവ സംരംഭക കോൺക്ലേവ്, സഖാഫി പ്രതിനിധി സംഗമം, പ്രവാസി സഭ, തകാഫുൽ മീറ്റ്, സ്ഥാനവസ്ത്ര വിതരണം തുടങ്ങിയ വിവിധ

പരിപാടികൾ നടന്നു. ഫാറൂഖ് മുഹമ്മദ് സേട്ട് (ബാംഗളൂരു), റഫത്തുല്ല സഖാഫി എളമരം, അബ്ദുൽ മജീദ് കക്കാട്, ഡോ. റോഷൻ നൂറാനി സംസാരിച്ചു. സയ്യിദ് അബ്ദുൽ ഫത്താഹ് അഹ്ദൽ അഖിലം, വി പി എം വിലയാപ്പള്ളി. സയ്യിദ് ശറഫുദ്ദീൻ ജമലുല്ലൈലി, അബ്ദുഹനീഫൽ ഫൈസി, ഡോ ഹുസൈൻ സഖാഫി, മൊയ്തീൻ കുട്ടി മുസ്ലിയാർ, അബ്ദുൽജലീൽ സഖാഫി ചെറുശ്ശേല, അബ്ദുൽഅസീസ് സഖാഫി, സയ്യിദ് മുഹമ്മദ് തുറാബ് സഖാഫി, സയ്യിദ് ശിഹാബുദ്ദീൻ മുത്തനൂർ, സയ്യിദ് ജലാലുദ്ദീൻ ജീലാനി, മൻസൂർ ഹാജി ചെന്നൈ, എ സൈഫുദ്ദീൻ ഹാജി, ഉസ്മാൻ സഖാഫി തിരുവനന്തപുരം, സമസ്ത കേരള ജംഇയ്യത്തുൽ ഉലമ നേതാക്കൾ, സാമൂഹിക വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തെ പ്രമുഖർ, ദേശീയ അന്തർദേശീയ അതിഥികൾ സംബന്ധിച്ചു.

ഫത്ഹേ മുബാറക് വിജയിപ്പിക്കുക

18 മദ്റസകൾക്കു കൂടി അംഗീകാരം

കോഴിക്കോട്: മാർച്ച് 28ന് തിരുവനന്തപുരത്ത് നടക്കുന്ന സംസ്ഥാനതല ഫത്ഹേമുബാറക് വിജയിപ്പിക്കാൻ സൂന്നി വിദ്യാഭ്യാസ ബോർഡ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് യോഗം തീരുമാനിച്ചു. സമസ്ത കേരള സൂന്നി വിദ്യാഭ്യാസ ബോർഡ് പുതുതായി അംഗീകാരത്തിന് അപേക്ഷിച്ച പതിനെട്ട് മദ്റസകൾക്കു കൂടി അംഗീകാരം നൽകി. വയനാട്, ആലപ്പുഴ, കണ്ണൂർ ജില്ലകളിൽ നിന്നും കർണാടക, തമിഴ്നാട്, ഗൾഫ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള മദ്റസകൾക്കാണ് പുതുതായി അം

ഗീകാരം നൽകിയത്. സമസ്തസെന്ററിൽ നടന്ന എക്സിക്യൂട്ടീവ് യോഗത്തിൽ സയ്യിദ് ഇബ് റാഹീം ഖലീലുൽബുഖാരി അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. വി പി എം വില്ലുപ്പള്ളി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. പ്രൊഫ. എ കെ അബ്ദുൽഹമീദ് സ്വാഗതവും പ്രൊഫ. കെ എം എ റഹീം നന്ദിയും പറഞ്ഞു. സി പി സൈദഖലി മാസ്റ്റർ വരവുചെയ്ത കണക്കും റിപ്പോർട്ടും അവതരിപ്പിച്ചു. സയ്യിദ് ശറഫുദ്ദീൻ ജമലുല്ലൈലി, ടി അബ്ദുഹനീഫൽ ഫൈസി,

സി മുഹമ്മദ് ഫൈസി, അബ്ദുറഹ്മാൻ ഫൈസി വണ്ടൂർ, പി എസ് കെ മൊയ്തു ബാവവി, അലവി സഖാഫി കൊളത്തൂർ, എൻ അലി അബ്ദുല്ല, മജീദ് കക്കാട്, ഡോ. മുഹമ്മദ് കുഞ്ഞ് സഖാഫി, ഡോ. അബ്ദുൽഅസീസ് ഫൈസി, പള്ളങ്കോട് അബ്ദുൽഖാദീർ മദനി, മുഹമ്മദലി സഖാഫി തൃക്കരിപ്പൂർ, അബ്ദുറഹ്മാൻ ദാരിമി സീഫോർത്ത്, സുലൈമാൻ സഖാഫി കുഞ്ഞുകുളം, ഇ. യഅ്ഖൂബ് ഫൈസി, അബ്ദുറഹ്മാൻ മദനി ജപ്പാ, കെ കെ എം കാമിൽ സഖാഫി, ശാദ്ദുലി ഫൈസി കൊടക്, പ്രൊഫ. യു സി മജീദ്, വി എച്ച് അലി ദാരിമി, കെ കെ മുഹമ്മദലി ഫൈസി തുടങ്ങിയർ സംബന്ധിച്ചു.

വിജ്ഞാനവും ആത്മീയതയും ഇഴചേർന്ന് ഉലമാസമ്മിറ്റ്

കാരന്തൂർ: മർകസ് സമ്മേളനത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടന്ന ഉലമസമ്മിറ്റ് വിജ്ഞാനവും ആത്മീയതയും ഇഴചേർന്ന ചർച്ചകൾക്ക് വേദിയായി. ആത്മീയ മുന്നേറ്റങ്ങളുടെ നൂതന സാധ്യതകൾക്കും വൈജ്ഞാനിക പ്രകാശനങ്ങളുടെ അതിരുകളില്ലാത്ത ആലോചനകൾക്കും വേദിയായ ഉലമാസമ്മിറ്റ് നാളെയുടെ പ്രബോധകരായ പണ്ഡിതപ്രതിഭകളുടെ മനോഹരമായ കുടിയിരിപ്പായിരുന്നു. സമസ്ത മുശാവറ അംഗം കെപി മുഹമ്മദ് മു

സ്ലിയാർ ഉദ്ഘാടനം നിർവഹിച്ചു. പണ്ഡിതന്മാർ സമൂഹത്തിൽ ദൗത്യബോധമുള്ളവരാകണമെന്നും ദൗത്യനിർവഹണം സമൂഹത്തിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളെയും കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങളെയും പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. സൈബർസമൂഹത്തിലെ നിയമജാഗ്രതയും ഇടപെടലും എന്ന വിഷയത്തിൽ ഡോ. ഹുസൈൻ സഖാഫി ചുളളിക്കോടും മതനിയമങ്ങളുടെ കൈമാറ്റം: സൂക്ഷ്മതയും സാമൂഹികാവബോധ

വും വിഷയത്തിൽ അബ്ദുൽജലീൽ സഖാഫി ചെറുശ്ശേലയും സംസാരിച്ചു. വിപിഎം വിലയാപ്പള്ളി അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. അബ്ദുല്ല സഖാഫി മലയമ്മ സ്വാഗതം പറഞ്ഞു. സയ്യിദ് ശറഫുദ്ദീൻ ജമലുല്ലൈലി, പിസി അബ്ദുല്ല ഫൈസി, അബ്ദുൽ അസീസ് സഖാഫി, കുഞ്ഞുമുഹമ്മദ് സഖാഫി, ബശീർ സഖാഫി, ഉമറലി സഖാഫി, അബ്ദുൽ സത്താർ കാമിൽ സഖാഫി, നൗശാദ് സഖാഫി, സയ്യിദ് ജസീൽ കാമിൽ സഖാഫി സംബന്ധിച്ചു.

‘ബിഷാറ’ മുഅല്ലിം കോൺഫറൻസ് പ്രൗഢമായി

കൊൽക്കത്ത: വെസ്റ്റ് ബംഗാൾ, ബിഹാർ, ഝാർഖണ്ഡ് തുടങ്ങിയ ഉത്തരേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വിദ്യാഭ്യാസ-സാമൂഹിക മുന്നേറ്റത്തിന് കരുത്തുപകർന്ന് തൈബഗാർഡൻ സംഘടിപ്പിച്ച രണ്ട് ദിവസത്തെ ‘ബിഷാറ’ മുഅല്ലിം വാർഷിക കോൺഫറൻസ് പ്രൗഢമായി. കേരള മുസ്ലിം ജമാഅത്ത് ജനറൽ സെക്രട്ടറി സയ്യിദ് ഇബ്റാഹിം മുൽഖലിയുടെ ബുഖാരി സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. തൈബഗാർഡൻ ഡയറക്ടർ സുഹൈദുദ്ദീൻ നൂറാനി അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. മൂന്ന് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നായി ആയിരത്തോളം പ്രതിനിധികൾ പങ്കെടുത്തു.

ഉത്തരേന്ത്യൻ ഗ്രാമങ്ങളിലെ വിദ്യാഭ്യാസ പിന്നാക്കാവസ്ഥ പരിഹരിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് 2030 ഓടെ രണ്ടായിരം മക്കളെങ്കൂടും ഒരു ലക്ഷം വിദ്യാർത്ഥികളെയും വാർത്തെടുക്കുന്ന ബൃഹത്തായ പദ്ധതി സുഹൈദുദ്ദീൻ നൂറാനി പ്രഖ്യാപിച്ചു. സമ്മേളനത്തോടനുബന്ധിച്ച് ചെലിൽ തങ്ങൾ നടത്തിയ ‘ബംഗാൾ സഫർ’ ആവേശം പകർന്നു. തൈബ സ്കൂൾ ഓഫ് ഖുർആനിൽ നിന്ന് ഹിഫ്തൂം പൂർത്തിയാക്കിയ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് വിതരണവും തൈബ പബ്ലിക് സ്കൂളിന്റെ ഉദ്ഘാടനവും, പുതുതായി സജ്ജമാക്കിയ തൈബ ഫുഡ് കോർട്ടിന്റെ ഉദ്ഘാടനവും ചെലിൽ തങ്ങൾ നിർവഹിച്ചു.

സയ്യിദ് മുർത്തുഖ സഖാഫി, ഹാഫിദ് അബൂബക്കർ സഖാഫി, അൾറഫ് സഖാഫി, ശരീഫ് നൂറാനി, മുഹമ്മദ് ഇബ്റാഹീം സഖാഫി, ക്യൂറ്റർ അബ്ദുറഹ്മാൻ ഹാജി, സയ്യിദ് അബ്ദുൽഫത്താഹ് ബുഖാരി, മുഹ്തി ഫഖീഹുൽമഖർ സഖാഫി, മുൾതാബ് അസഹരി, മുഹമ്മദലി നൂറാനി സംബന്ധിച്ചു.

ബുഖാരി അവാർഡ് തന്നെലക്ക് സമർപ്പിച്ചു

മലപ്പുറം: അറബി ഭാഷാരംഗത്തും മത-സാംസ്കാരിക പ്രബോധന മേഖലകളിലും അരനൂറ്റാണ്ടിലേറെയായി നൽകിവരുന്ന നിസ്തുല സേവനങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് മഅ്ദിൻ അക്കാദമി ഏർപ്പെടുത്തിയ 2026ലെ സയ്യിദ് അഹ്മദുൽ ബുഖാരി അവാർഡ് പ്രമുഖ പണ്ഡിതനും സമസ്ത കേന്ദ്ര മുശാവറ അംഗവുമായ തൈബ അബൂഹനീഫൽഫെസീക്ക് സമ്മാനിച്ചു. മലപ്പുറം മഅ്ദിൻ മഹബൂസ് ക്വയറിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ സമസ്ത പ്രസിഡന്റ് ഇ സുലൈമാൻ മുസ്ലിയാറും മഅ്ദിൻ ചെയർമാൻ സയ്യിദ് ഇബ്റാഹിം മുൽഖലിയുടെ ബുഖാരിയും ചേർന്ന് പുരസ്കാരം കൈമാറി. ഒരു ലക്ഷം രൂപയും ഫലകവുമടങ്ങുന്നതാണ് പുരസ്കാരം.

നൂറുകണക്കിന് വാഹനങ്ങളുടെ അകമ്പടിയോടെയാണ് അബൂഹനീഫൽ ഫൈസിയെ വേദിയിലേക്കു നയിച്ചത്. സയ്യിദ് ശറഫുദ്ദീൻ ജമലുല്ലെലി, സയ്യിദ് സൈനുൽ ആബിദീൻ, സയ്യിദ് ശറഫുദ്ദീൻ ജമലുല്ലെലി, സയ്യിദ് ബാഖിർ ശിഹാബ്, സയ്യിദ് കെ വി തങ്ങൾ, സയ്യിദ് സൈനുൽആബിദീൻ, സയ്യിദ് സൽമാൻ മംഗലാപുരം, സയ്യിദ് പുക്കോയ വെളിമുക്ക്, സയ്യിദ് കുഞ്ഞിക്കോയ ക്ലാരി, സയ്യിദ് പുക്കോയ മോങ്ങം, സയ്യിദ് മുഹമ്മദ് ഹാറൂഖ് ജമലുല്ലെലി, സയ്യിദ് സാലിഹ് ഖാസിം ഐദ്ദൂസി, സയ്യിദ് അഹ്മദുൽകബീർ അൽബുഖാരി, ഇബ്റാഹീം ബാഖവി, അബൂബക്കർ സഖാഫി, പ്രൊഫ. എ കെ അബ്ദുൽഹമീദ്, സി കെ യു മൗലവി, മുസ്ലിം ഫൈസിയർ അബ്ദുൽഖാലിഖ്, ബശീർ ഹാജി ഉള്ളൂണും, ശരീഫ് കാരശ്ശേരി, മുസ്തഫ കോഡൂർ, സി പി ശഫീഖ് ബുഖാരി, കെ സാദിഖലി ബുഖാരി, മുഹമ്മദലി ബുഖാരി, സി കെ റാശിദ് ബുഖാരി സംബന്ധിച്ചു.

ഇന്ത്യൻ ഗ്രാന്റ് മുഹ്മതിക്ക് ദുബൈയിൽ ഉജ്ജ്വല സ്വീകരണം

ദുബൈ: കേരളയാത്രക്ക് ശേഷം യു എ ഇയിൽ എത്തിയ ഇന്ത്യൻ ഗ്രാന്റ് മുഹ്മതി കാന്തപുരം എ പി അബൂബക്കർ മുസ്ലിയാർക്ക് ഐ സി എഫ് യു എ ഇ നാഷണൽ കമ്മിറ്റി ഉറപ്പിച്ച ഉജ്ജ്വല സ്വീകരണം നൽകി. ദുബൈ മർകസിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ വിവിധ മേഖലകളിലെ പ്രമുഖർ പങ്കെടുത്തു. പ്രവാസിസ മുഹമ്മതിന്റെ ആത്മീയവും സാമൂഹികവുമായ ഉന്നമനത്തിന് കാന്തപുരം

ഉസ്താദ് നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളെ ചടങ്ങിൽ പ്രകീർത്തിച്ചു. സമസ്ത സെന്ററിനറി സമ്മേളന പ്രഖ്യാപനം കൂടി നടത്തിയ ശേഷമാണ് കാന്തപുരം ഉസ്താദ് യു എ ഇയിലെത്തിയത്.

മുസ്തഫ ദാരിമി കടാകോട് അധ്യക്ഷത വഹിച്ച ചടങ്ങ് ഐ സി എഫ് അഡ്മിൻ സെക്രട്ടറി ഹമീദ് ഇസ്മായീൽ മംഗലം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ഹമീദ് പരപ്പ, ബശീർ സഖാഫി

ഫത്ഹേ മുബാറക് സ്വാഗതസംഘമായി

തിരുവനന്തപുരം: സുന്നി വിദ്യാഭ്യാസ ബോർഡിന് കീഴിലുള്ള മദ്രസകളിൽ നടക്കുന്ന മദ്രസ വിദ്യാരംഭം-ഫത്ഹേമുബാറകിന്റെ സംസ്ഥാന തല ഉദ്ഘാടനം മാർച്ച് 28ന് തിരുവനന്തപുരം വള്ളക്കടവ് ജവാഹർലാൽ നെഹറൂ ട്രൈൻ മദ്രസയിൽ നടക്കും. പരിപാടിയുടെ വിജയത്തിനായി 101 അംഗ സ്വാഗതസംഘം രൂപവത്കരിച്ചു. ഭാരവാഹികൾ: വിഴിഞ്ഞം അബ്ദുർറഹ്മാൻ സഖാഫി, എ സൈഫുദ്ദീൻ ഹാജി, സയ്യിദ് മുഹ്സിൻ തങ്ങൾ (രക്ഷാധികാരി), ഹനീഫ് വള്ളക്കടവ് (ചെയർ.), ജാബീർ ഫാളിഖി (ജന.കൺ.), ശറഫുദ്ദീൻ പോത്തൻകോട് (ഫിനാ. സെക്ര.), ആശിഖ് ജവാഹരി, അഹ്മദ് ബാഖവി, റശീദ് (വൈ. ചെയർ.) അബ്ദുല്ല ഫാളിഖി, മുഹമ്മദ് അൻവർ ജൗഹരി, ശഹീദ് ബീമാപ്പള്ളി, എം കെ അൾറഹ്മാൻ (ജോ. കൺ.) സിദ്ദീഖ് സഖാഫി ബീമാപ്പള്ളി (ഫിനാൻസ്).

വള്ളക്കടവ് കൺവെൻഷൻ സെന്ററിൽ ചേർന്ന സ്വാഗത സംഘ രൂപവത്കരണ യോഗത്തിൽ എസ് ജെ എം ഉപാധ്യക്ഷൻ കെ പി എച്ച് തങ്ങൾ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. കേരള ന്യൂനപക്ഷ കമ്മീഷൻ അംഗം എ സൈഫുദ്ദീൻ ഹാജി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. സുലൈമാൻ സഖാഫി കുഞ്ഞുകുളം വിഷയാവരണവും വിഴിഞ്ഞം അബ്ദുർറഹ്മാൻ നടത്തി. വി വി അബൂബക്കർ സഖാഫി, ബശീർ മുസ്ലിയാർ ചെറുപ്പ, സിദ്ദീഖ് സഖാഫി ബീമാപ്പള്ളി, ഹാശിം ഹാജി, ശറഫുദ്ദീൻ പോത്തൻകോട്, ഡോ. അൻവർ നാസർ, ജാബീർ ജൗഹരി, ഹനീഫ് പ്രസംഗിച്ചു.